

Lapin liitto

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2018

Sisällys

1 JOHDANTO.....	5
2 YLEINEN LUOTTAMUSMIESHALLINTO.....	6
2.1 Tiivistelmä tavoitteiden toteutumisesta	6
2.2 Lapin liiton valtuusto	7
2.3 Lapin liiton hallitus	7
2.4 Tarkastuslautakunta	7
2.5 Sisäinen tarkastus 2018: EU:n tietosuoja-asetus (GDPR) Lapin liitossa	8
2.6 Strategiset hankkeet.....	9
3 KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS	15
3.1 Tavoitteet ja päätehtävät.....	15
3.2 Rahoitustoiminta ja siihen liittyvät hallinnolliset tehtävät	15
3.2.1. Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelma	15
3.2.2. Kolarctic CBC 2014 -2020	16
3.2.3. Interreg V A Pohjoinen	18
3.2.4. Pohjoinen periferia ja Arktis (NPA).....	20
3.2.5. Pohjoiskalotin neuvoston sihteeristö.....	21
3.2.6. Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO).....	22
3.2.7. Maakunnan kehittämisraha ja Lapin kehittämisrahasto.....	23
3.3 Kansainvälinen toiminta	23
3.3.1. Hanketoiminta.....	23
3.3.2. Muu kansainvälinen toiminta.....	26
3.4. Verkostot, vierailut ja järjestetyt tilaisuudet.....	29
3.4.1. Toimiala- ja koulutustarpeiden ennakointi	29
3.4.2. Maakunnallinen hyvinvoinnin seurantaryhmä ja Järjestöneuvottelukunta ja Tasa-arvoista yhteistyötä - Lapin järjestöstrategian toteuttaminen	29
3.4.3. Laajakaista kaikille –hanke	30
3.4.4. NSPA – Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkosto	30
3.5. Maakuntaudistus.....	31
4 ALUEIDENKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ	32
4.1 Alueidenkäytön tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018	32

4.2 Maakuntakaavatilanne.....	36
4.3 Selvitykset.....	36
4.4 Lausunnot.....	36
4.5 Ohjausryhmät, työryhmät, viranomaisneuvottelut	37
4.6 Tiedottaminen	38
4.7 Voimavarojen käyttö	39
5 VAIKUTTAMINEN	40
5.1 Maakuntaohjelma – Lappi-sopimus 2018 – 2021	40
5.1.1. Lappi-sopimuksen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2019 – 2021.....	40
5.1.2. Ministeriöiden ja maakuntien väliset aluekehittämisen keskustelut.....	40
5.1.3. Lapin suhdannekatsaus	42
5.2 Kunta-asiat.....	42
5.2.1. Kuntatyöryhmän ja kuntajohtajien tapaamiset	42
5.2.2. Kuntapäivät	43
5.2.3. Pohjois- ja Itä-Suomi-yhteistyö.....	43
5.3. Etujen ajaminen.....	44
5.4. Lapin työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu eli Lapin TYP.....	45
5.5. Matkailu.....	46
5.6. 12th Fennoscandian Exploration and Mining FEM 2019	47
5.7. Kemijoen vaelluskalakantojen elvyttäminen	48
5.8. Arktinen biotalous	48
5.9. Maaseudun arjen palveluverkosto -hanke.....	49
5.10. Lappi – arktinen ja kansainvälinen menestyjä (EAKR).....	50
5.11. Uuden talouden valmisteluhanke	51
5.12. Elintarvikkeiden ja energian mahdollisuudet – Maaseutuklusterin viestintä.....	52
5.13. Tulevaisuus Lapista – ennakointi uudessa maakunnassa –hanke.....	53
5.14. Lapin arktinen matkailuekosysteemi.....	55
5.15. Arctic Investment Platform	55
6. Resurssit	56
6 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	56
6.1 Barentsin alueen yhteistyö ja kahdenväliset suhteet	56

7 VIESTINTÄ	57
8 MAAKUNTA- JA SOTEUUDISTUKSEN VALMISTELU.....	58
9 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ	63
9.1 Tietosuojasetus Lapin liiton toiminnassa	64
10 TALOUS	65
10.1 Käyttötalouden toteumavertailu.....	67
10.2 Tase.....	71
10.3 Tuloslaskelma	73
10.4 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	74
10.4.1 Tuloslaskelman liitetiedot	74
10.4.2 Taseen liitetiedot.....	75
Sijoitukset	77
Oma pääoma	78
Kehittämisrahasto	79
Lapin liiton peruspääoma	79
10.5 Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	80
Tilinpäätösmerkintä.....	81
10.6 Lapin liiton ja Lapin pelastuslaitoksen konsernitilinpäätös.....	82
LIITTEET	85

1 JOHDANTO

Lapin liiton kuluva vuoden toimintaa on leimannut maakunnan elinkeinoelämän voimakkaan kehittymisen imu ja sen edistäminen – toisaalta painopiste on ollut maakuntauudistuksen aluetason valmistelun vieminen eteenpäin ja muutoksen koordinoimisen vaatimukset. Oman mausteensa työhön toi tietenkin myös ennätyslämmin kesä – pelastustoimen näkökulmasta erittäin kiireinen.

Vaikuttamisen vastuualueella keskeisiä painopisteitä on ollut viime vuonna valmistuneen Lappi-sopimuksen ensimmäisen toimeenpanosuunnitelman valmistelu ja tulevaan hallitusohjelmaan valmistautuminen. Kehittämisen vastuualueen osalta ohjelmakausi on täydessä vauhdissa ja ohjelman toteuttaminen etenee hyvin. Alueidenkäytön osalta Pohjois-Lapin maakuntakaavan valmistelu etenee vahvasti kohti ensimmäistä luonnosvaihetta. Hallintoa on kuluva vuonna työllistännyt erityisesti perustyön ohella tapahtuva maakuntauudistuksen ja kehittämistyön talous- ja henkilöstöhallinto.

Lapin maakunta ja sote-uudistuksen valmistelussa keskeistä oli saada hahmotettua maakunnan toiminnan ja palvelujen kokonaisuus sekä kustannusrakenne. Nykytilan pohjalta on voitu tunnistaa keskeiset kehittämistarpeet, joiden pohjalta on hyvät edellytykset rakentaa uuden maakunnan palveluja pala palalta. Maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun osallistui vuoden aikana aktiivisesti noin 50 eri substanssin asiantuntijaa palkattuina tai vuokrattuina työntekijöinä, useita satoja erilaisten valmisteluryhmien jäseniä sekä huomattava joukko uudistuksessa mukana olevien organisaatioiden henkilöstöä.

Maakunta- ja sote-uudistuksen yhtenä näkyvimmistä toimenpiteistä vuonna 2018 voidaan pitää UUSI LAPPI –kuntakierrosta. Kahden kuukauden aikana Lapin maakuntavalmistelijat, järjestöyhteistyötahojen ja kehittäjäasiakkaiden kanssa, kiersivät kaikki Lapin 21 kuntaa. Jokaisessa kunnassa järjestettiin kunnan toivomalla tavalla tapaamisia niin henkilöstön ja asukkaiden kuin poliittisten päättäjien ja järjestöjen kanssa. Kierroksella kuunneltiin herkällä korvalla lappilaisia ja kerättiin tietoa palvelulupauksen pohjaksi.

Liiton oman toiminnan hankkeilla on pyritty aktiivisesti vastaamaan maakunnan toimijoiden kehitystarpeisiin ja erityisesti ottamaan entistä vahvempaa roolia kansainvälisyydestä. Vedämme useita EU-tason verkostoja ja Lapin uusi yhdistetty kansainvälistymis- ja älykkään erikoistumisen strategia saatiin valmiiksi elokuussa. Oman sijansa ansaitsee myös Itä- ja Pohjois-Suomen valinta yhdeksi EU komission elinkeinojen murros -pilottialueeksi, jonka valmistelua Lapin liitto koordinoi.

Tässä oli vain pintaraapaisu ja poiminta keskeisistä kuluvan vuoden tehtävistä; nyt käsillä oleva laajennettu puolivuotiskertomus sisältää kattavamman kokonaistarkastelun. Sen pohjalta voi todeta, että maakunnan myönteiset aluekehitysnäkymät poikivat myös kehittämistehtäviä, joihin emme ole epäröineet tarttua!

2 YLEINEN LUOTTAMUSMIESHALLINTO

2.1 Tiivistelmä tavoitteiden toteutumisesta

Luottamushenkilöhallinto

Tavoitteet

Liiton luottamushenkilöiden roolin vahvistaminen alueellisessa päätöksenteossa ja vaikuttamisessa

Hallituksen osallistuminen entistä tiiviimmin maakunnan edunvalvontaan ja kehittämiseen asioiden kai-kissa käsittelyvaiheissa

Toteuma

Valtuusto hyväksyi toukokuussa tarkastuskertomuksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2017. Marraskuun kokouksessa valtuusto hyväksyi vuoden 2018 toimintasuunnitelman ja talousarvion. Hallituksen kokouksia oli yksitoista, joissa käsiteltiin 121 asiaa.

Tarkastuslautakunta kokoontui neljä kertaa.

Lapin liitto on vastannut puheenjohtajamaakuntana Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokousten valmistelusta. Lapin liitto on vastannut maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön sihteeristötehtävistä ja koordinoanut ohjelmapolitiikkaa liiton hallituksen linjausten ja ohjeiden mukaisesti.

Hallitus on hyväksynyt lausuntoja ja kannanottoja ajankohtaisista lainsäädäntö- ja muista asioista (mm. Lapin liikenneväylien runkoverkko sekä maakunta- ja sote-uudistus), käsitellyt Lappi-sopimuksen toimeenpanosuunnitelman, Lapin kansainvälistymisohjelman, Pohjois-Lapin maakuntakaavan valmistelua, sekä hyväksynyt oman tuotannon hankkeita.

Yleisen luottamusmiesthallinnon toimintakatteen toteuma yhteensä 96,3 % - valtuusto 99,8 %, hallitus 136,4 %, tarkastuslautakunta 103,3 % ja muu yleishallinto 78,7 % (31.12.2018)

2.2 Lapin liiton valtuusto

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävässä, toukokuussa viimeisen kerran kokoontuneessa valtuustossa oli 62 jäsentä: Suomen Keskusta (Kesk) 25 jäsentä, Vasemmistoliitto (Vas) 11 jäsentä, Kansallinen Kokoomus (Kok) 9 jäsentä, Perussuomalaiset (PS) 8 jäsentä, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP) 7 jäsentä ja Vihreä liitto (Vihr) 2 jäsentä.

Elokuussa valitussa uudessa valtuustossa on 60 jäsentä: Suomen Keskusta (Kesk) 23 jäsentä, Vasemmistoliitto (Vas) 11 jäsentä, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP) 10 jäsentä, Kansallinen Kokoomus (Kok) 9 jäsentä, Perussuomalaiset (PS) 4 jäsentä, Vihreä liitto (Vihr) 2 jäsentä ja Suomen Kristillisdemokraatit (KD) yksi jäsen.

Valtuusto piti toimintavuoden aikana kolme kokousta 22.5., 25.9. ja 27.11. Rovaniemellä.

2.3 Lapin liiton hallitus

Liiton hallitus on johtanut Lapin liiton toimintaa, valvonut maakunnan etua, ohjannut lisäksi toimiston toimintaa ja huolehtinut liiton tehtävistä siten kuin siitä on lainsäädännössä säädetty ja perussopimuksessasovittu. Hallitus on päättänyt myös alueitten kehittämisestä annetun lain ja asetuksen edellyttämistä muista tehtävistä.

Hallitus piti vuoden aikana kymmenen kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 118 asiaa. Hallituksen lausunnoista ja kannanotoista on luettelo toimintakertomuksen liitteenä.

2.4 Tarkastuslautakunta

Toimintavuonna tarkastuslautakunta kokoontui kolme kertaa. Lautakunnan kokouksissa kuultavana oli liiton luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita. Tarkastuslautakunta valmisteli arviointikertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

Lapin pelastuslautakunta

Pelastuslautakunnan johtosäännössä on määritelty lautakunnan tehtävät ja toimivalta.

Pelastuslautakunta on pelastuslain tarkoittama alueen pelastusviranomainen. Kertomusvuoden aikana pelastuslautakunta piti 5 kokousta ja käsitteli 84 asiaa. Pelastuslautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii pelastusjohtaja.

Lapin pelastuslaitoksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2018 on osa Lapin liiton vuoden 2018 tilinpäätös ja toimintakertomusasiakirjaa.

2.5 Sisäinen tarkastus 2018: EU:n tietosuojasetus (GDPR) Lapin liitossa

Lapin liiton sisäisen tarkastuksen erityisiksi painopisteiksi vuosille 2018 - 2019 on valittu EU:n tietosuojasetus ja tämän vaatimien toimenpiteiden suunnittelu, valmistelu ja toimeenpano Lapin liitossa. EU:n tietosuojasetuksen soveltaminen astui voimaan 25.5.2018 alkaen ja kansallinen lainsäädäntö 1.1.2019.

Alkuvuonna 2018 Lapin liitossa nimettiin tietosuojatiimi, jossa on jäsenet kaikista tiimeistä ja pelastuslaitoksesta. Johtoryhmä päätti tietosuojatiimille vastuuhenkilön ja määräsi tiimin kokoonpanon. Tietosuojatiimi on aloittanut toimintansa ja perehtynyt EU:n tietosuojasetukseen, valmistellut tietosuojasetuksen mukaisia toimenpiteitä, käytännön toimintasuosituksia ja asiakirjoja, laatinut rekisteriselosteet sekä mm. yhteiset tietosuojalausekkeet sidosryhmä- ja asiakastyöskentelyyn (käännetty myös venäjäksi ja englanniksi).

Lapin liiton tietosuojaohjeistus on hyväksytty Lapin liiton hallituksessa 7.5.2018 § 44. Hallituksen ohjeistuksesta ja muista tietosuojasioista on aktiivisesti tiedotettu sisäisesti liiton intranetissä.

EU:n tietosuojasetukseen liittyy monia riskejä, niin strategisia, toiminnallisia, taloudellisia kuin vahingollisia riskejä. Vuoden 2018 aikana merkittävimpinä tietosuojariskeinä tietosuojatiimi on tunnistanut seuraavat:

- Strategiset riskit: tietosuojasetuksen syvällinen ymmärtäminen Lapin liiton (ml. pela ja maakuntavalmistelu) kontekstissa, tietosuojasetuksen juurruttaminen ja juurtuminen kiinteäksi osaksi Lapin liiton strategista toimintaa ja organisaatiokulttuuria

- Operationaaliset / toiminnalliset riskit: henkilökunnan perehtyminen tietosuojasoihin, tietosuojakoulutus ja – ohjeistus
- Taloudelliset riskit: mahdolliset tietosuojaluokkaukset ja EU:n tietosuoja-asetuksen mukaiset sanktiot
- Vahinkoriskit: Tietosuojaloukkaukset ja tietosuojavahingot.

Kaiken kaikkiaan vuoden 2018 aikana Lapin liitolla on aktiivisesti varauduttu tietosuoja-asetukseen ja kehitetty siihen liittyviä prosesseja. Tietosuoja-ohjeistukseen liittyvää käytännön tietoturvaohjeistusta on alettu laatia syksyllä 2018, mutta sen päivitys on tietosuojatiimin mukaan vielä kesken. Lapin liiton hallitus on huomionnut tietosuoja-asetuksen päivitettävässä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksessa, jota esitetään valtuuston hyväksyttäväksi vuonna 2019.

Lapin liiton (ml. pela) tietosuojavastaavan sisäinen haku käynnistettiin loppuvuonna 2018 ja tietosuojavastaavaksi nimettiin Paulus Lohi (pela), ja hän aloitti tehtävässä (oto) 1.1.2019 alkaen.

2.6 Strategiset hankkeet

Lapin maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelua johtajaa ja ohjaa vapaaehtoinen väliaikainen valmistelutoimielin, joka koostuu uudistuksessa mukana olevien organisaatioiden johtavista virkamiehistä sekä saamelaiskäräjien ja henkilöstöjärjestöjen edustajista. Valmistelun poliittiseksi seurantaryhmäksi on nimetty Lapin liiton hallitus. Valmistelua tehdään Lapin liiton hallinnoimana.

Maakuntauudistuksen valmistelu pääsi kaikilla osa-alueilla vauhtiin vuoden 2018 alussa, jolloin valitut valmistelijat pääsivät irrottautumaan omista organisaatioistaan ja tehtävistään sekä aloittamaan maakunnan palvelujen valmistelun yhteistyössä nimettyjen valmistelu- ja asiantuntijaryhmien kanssa. Yhteisten palvelujen valmistelua jatkettiin keväällä 2017 perustetuissa työryhmissä syksyllä 2017 hyväksytyjen työsuunnitelmien pohjalta.

Sote-palvelujen valmistelussa työn painopiste oli keväällä kokonaisuuden ja nykytilan hahmottamisessa sekä yhteisen työsuunnitelman rakentamisessa sote-palvelujen valmisteluun huomioiden yhdyspinnat muuhun ja muiden palveluiden valmisteluun. Nykytilan analyysin pohjalta laadittiin syksyllä sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen

kehikkoa, johon koottiin lyhyet palvelujen kuvaukset ja volyymitiedot sekä keskeiset eri palveluihin liittyvät kehittämistarpeet huomioiden valtakunnalliset tavoitteet.

Syksyllä 2018 käynnistettiin yhteistyö yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntuottajien kanssa Soteuttamo-tapahtuman merkeissä, luotiin systemaattinen menettely Lapin yrittäjien kanssa tehtävälle yhteistyölle sekä käynnistettiin yhteistyössä muiden pohjoisten maakuntien kesken markkinaselvityksen hankinta KPMG:ltä. Markkinaselvitys valmistuu maaliskuussa 2019.

Keväällä 2018 vastuuvalmistelijoina muodostettiin ryhmä, joka työskentelee maakunnan valmisteluun liittyviä asioita yhdessä. Vastuuvalmistelijoiden ryhmän työssä painottuu yhteisten asioiden työstäminen ja erityisesti järjestämistehtävän valmistelu. Ryhmän työn tuloksena tehtiin maakunnan järjestämistehtävään liittyvä SWOT-analyysi, riskikartoitus sekä päivitettiin toimintaympäristön kuvaus ja hahmotettiin kokonaiskuvaa maakunnan väestön palvelutarpeista valmistelun pohjaksi. Lisäksi ryhmä on osallistunut tiiviisti koetalousarvion- ja toiminnan ja talouden neuvottelupäivien valmisteluun sekä vuoden 2019 budjetin, henkilöstösuunnitelman ja valmistelun organisoitumista koskevien asioiden valmisteluun.

Keväällä 2018 käynnistettiin Lapin maakunnan konsernirakenteen valmistelu, johon nimettiin poliittisen seurantaryhmän ja väliaikaisen valmistelutoimielimen nimeämistä jäsenistä koostuva koordinaatioryhmä. Koordinaatioryhmä valmisteli asioita väliaikaiselle valmistelutoimielimelle ja Lapin liiton hallitukselle. Koordinaatioryhmän työn tueksi hankittiin asiantuntijapalvelu LGR Consulting Oy:ltä.

Kesällä 2018 saatiin rakennettua hahmotelma konsernirakenteen kokonaisuudesta, joka lähetettiin lausuntokierrokselle uudistuksessa mukana oleville organisaatioille, maakuntaan siirtyvien organisaatioiden yhteistoimintaelimille sekä poliittisille piirijärjestöille. Syksyllä tehtiin tarpeen mukaisia muutoksia konsernirakenteeseen lausuntojen pohjalta ja siirryttiin konsernirakenteen toisen vaiheen valmisteluun.

Konsernirakenteen toisen vaiheen valmistelussa tunnistettiin poliittista päätöksentekoa edellyttävät asiat, tarkennettiin toimielinten roolia ja tehtäviä sekä maakuntaan siirtyviä tehtäviä, hahmotettiin maakunnan tehtävien organisointia ja yhteisten palvelujen toimintamallia. Konsernirakenteen toisen vaiheen valmistelun määräaika on maaliskuu 2019.

Maakuntastrategian osalta järjestettiin keväällä kick off -tilaisuus, kilpailutettiin asiantuntijapalvelu strategiatyön tueksi sekä rakennettiin alustava työsuunnitelma siitä, miten strategiaa lähdetään rakentamaan muutosvaiheeseen niin, että hyödynnetään jo tehty työ esimerkiksi Lappi-sopimukseen liittyen. Itse strategiaprosessin käynnistyminen

siirrettiin vuodelle 2019 johtuen maakuntien perustamista koskevan aikataulun siirtymisestä vuodelle eteenpäin. Tavoitteena on kevään 2019 aikana koota strategiaan tarvittavaa tietopohjaa sekä valmistella vaihtoehtoja tulevalle vaaleilla valitulle maakuntavaltuustolle, joka lopulta hyväksyy maakuntastrategian.

Osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksien lisäämiseksi kehitettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa yhteistä osallisuusmallia, joka perustuu eri toimijoiden yhteiseen tahtoon tarjota erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia asukkaille ja yrityksille. Osallisuuteen liittyen nimettiin hallituksen esityksen mukaiset vaikuttamistoimielimet ja heille järjestettiin koulutus- ja suunnittelupäivä syyskuussa 2018. Varsinaisesti vaikuttamistoimielinten työ käynnistyi loppuvuoden 2018 – alkuvuoden 2019 aikana.

Vuonna 2018 viestinnässä painopiste pidettiin edelleen henkilöstöviestinnässä sekä uudistuksen yleisen tietoisuuden lisäämisessä perinteisen median, sosiaalisen median sekä tilaisuuksien ja tapaamisten kautta. Henkilöstöviestinnän kysely syksyllä 2018 paljasti, että tietoa toivotaan erityisesti omaa työtä ja aikataulua koskien. Viestintäkanavista mieluisimpia olisivat oman esimiehen lisäksi yhteiset tilaisuudet ja uutiskirje. Matkalla uuteen maakuntaan -uutiskirjettä henkilöstölle ollaan julkaistu keväästä 2016 saakka ja kyselyn perusteella sen kehittämistä jatketaan. Myös esimiesten viestinnän tukemisen keinoja tarkastellaan alkuvuonna 2019 henkilöstön siirtoa suunnittelevan työryhmän kanssa.

Osallisuutta ja viestintää koskevan työn huippenuksena voidaan pitää UUSI LAPPI -kuntakierrosta, joka toteutettiin touko-kesäkuun 2018 aikana kaikissa Lapin 21 kunnassa. Kuntakierroksen yhteydessä tavattiin asukkaita, henkilöstöä sekä poliittista ja virkamiesjohtoa ja koottiin tietoa keskustelujen ja haastattelujen muodossa palvelustrategian ja palvelulupauksen pohjaksi. UUSI LAPPI –kierroksen medianäkyvyys oli hyvä Lapin alueellisissa ja paikallisissa medioissa. Myös maksettua mainostusta tapahtumista käytettiin.

UUSI LAPPI -kuntakierrokseen liittyen toteutettiin maakunnan valmistelun ilmeeseen painottuva tiivis brändityöpanostus. Ilmeessä hyödynnettiin valmista Lappi-brändiä ja Lapin maakuntavaakunan Villimiestä.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantoyhtiöksi valittiin loppuvuodesta 2018 Kunnan Taitoa Oy. Yhteistyössä palveluntuottajan kanssa organisoitiin ja käynnistettiin prosessien suunnittelu. Henkilöstön siirtojen valmistelussa käynnistettiin HR-käsikirjan laatiminen tueksi uudistuksessa mukana oleville organisaatioille sekä käynnistettiin osaamiskartoituksen suunnittelu, jolla koottaisiin tietoa henkilöstösuunnitelman pohjaksi. Henkilöstöä koskevan tiedon keruuta ei ole voitu käynnistää, koska maakuntaa koskevia lakeja ei ole.

Maakunnan ICT-palvelutuotannon ja tietohallinnon järjestämiseen liittyen ostettiin asiantuntijaselvitys, jossa vertailtiin eri vaihtoehtoja näiden organisoimiseksi. Selvityksen pohjalta valittiin maakunnan ICT-palvelutuotannon pohjaksi vaihtoehto, joka perustuu yhteen in house -toimijaan yhdistettynä monitoimittajamalliin tarkoituksenmukaisella tavalla. Tavoitteeksi asetettiin löytää yhteinen ratkaisu maakunnan ja alueen kuntien ICT-palvelutuotantoon. Lopullista valintaa tulevan maakunnan palvelutuotantoyhtiöstä ei ole tehty. Vuoden lopussa tehtiin periaatteellinen päätös väliaikaishallinnon vaiheen ict-infran rakentamisesta yhteistyössä Laplt:n kanssa.

Lisäksi ICT-valmistelussa rakennettiin erilaisia vaihtoehtoisia skenaarioita asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhdenmukaistamiseksi. Lisäksi arvioitiin yhteistyössä Lapin sairaanhoitopiirin ja alueen kuntien kanssa mahdollisuudet osallistua uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaan osana Keski-Suomen konsortiota. Kunnat ja sairaanhoitopiiri eivät olleet valmiita sitoutumaan hankintaan ja näin on käynnistetty olemassa olevien järjestelmien konsolidointi. Konsolidointien kautta on mahdollista päästä seitsemään asiakas- ja potilastietojärjestelmään.

Kevään ja kesän aikana koottiin ja vietiin cloudia-sähköiseen tietojärjestelmään kaikki maakuntaan siirtyvät sopimukset, koottiin maakuntaan siirtyvien palvelujen ja toimintojen kustannustiedot sekä tiedot tukipalveluista maakuntaan siirtyvistä henkilöistä. Kustannustietojen pohjalta muodostettiin kokonaiskuva maakunnan talouden nykytilasta sekä lähdettiin rakentamaan vuoden 2021 koetalousarviota, joka toimii pohjana valtioneuvoston kanssa käytäville neuvotteluille maakuntien rahoituksesta. Talouden kokonaisuuden pohjalta saatiin konkreettista tietoa eri palvelujen järjestämisen nykytilasta ja kustannuksista sekä Lapin erityisolosuhteiden vaikutuksista kustannuksiin.

SOTE-tukipalveluista laadittiin selvitys, jossa selvitettiin erilaisia vaihtoehtoja järjestää SOTE-tukipalvelut (erityisesti ateriapalvelut) yhteistyössä tulevan maakunnan ja kuntien kesken. Selvityksen pohjalta kartoitetaan kuntien mahdollinen kiinnostus ja valmius lähteä valmistelemaan mahdollista yhteistä in house periaatteella toimivaa yhtiötä.

Tieto- ja tiedolla johtamisen työsuunnitelma työstettiin kevään 2018 aikana niin, että syksyllä voitiin antaa valmisteluvastuu Lapin sairaanhoitopiirille edellyttäen tiivistä yhteistyötä maakuntaan siirtyvien muiden organisaatioiden kanssa. Lappi on osallistunut aktiivisesti kansalliseen tiedolla eri ministeriöiden hallinnoimaan tiedolla johtamisen valmisteluun. Alueellisena tavoitteena on saada kevään 2019 aikana saada kuntien sote-tiedot yhteiseen tietovarantoon, jonka jälkeen käynnistyy maakunnan muita tehtävien tietojen kokoaminen yhteen paikkaan.

Maakunnan ja kuntien merkittävin yhdyspinta tulee olemaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen huomioiden, että merkittävät hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavat työkalut

säilyvät jatkossakin kunnissa. Tähän liittyen maakuntavalmistelu jalkautui yhteistyössä Lapin aluehallintoviraston kanssa alueen jokaiseen kuntaan syksyn 2018 aikana. Käyntien yhteydessä koottiin tietoa nykytilasta, käytiin keskustelua HYTE-tehtävien merkityksestä kunnalle ja maakunnalle sekä kartoitettiin kuntien tarpeita ja odotuksia tulevalle maakunnalle. Syksyn 2018 aikana määriteltiin Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeen johdolla visio sekä alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärjet.

Vuoden 2018 lopussa tehtiin suunnitelma siirtymiseksi väliaikaishallinnon vaiheeseen. Tässä yhteydessä lähdettiin rakentamaan väliaikaishallinnon vaiheen projektiluonteisiin tehtäviin työn vaatavuuteen perustuvaa palkkausjärjestelmää.

Valmistelu ei ole edennyt alkuperäisten suunnitelmien mukaan johtuen valtakunnallisista muutoksista aikatauluissa ja lainsäädännön puuttuminen. Alkuperäisen aikataulun mukaan maakuntaa koskevat lait piti hyväksyä kesällä 2018 ja maakunnat perustaa, mutta lakien hyväksyminen vielä vuoden 2019 taitteessakin on kesken.

Lakien käsittelyn viivästyessä, on tehty tarpeen mukaista priorisointia valmisteluun. Valmistelun painopiste on ollut vuonna 2018 asioissa, joiden selvittäminen tai valmistelu on hyödynnettävissä riippumatta siitä, milloin lait saadaan voimaan tai minkälaisena uudistus lopulta toteutetaan.

Lapin saavutettavuuden kattohanke

Lapin Saavutettavuuden kattohanketta toteutettiin maakuntajohtajan alaisuudessa 1.3.2015–30.9.2018. Vuoden 2018 aikana hankkeessa keskityttiin raportoinnin tuottamiseen, tulosten visualisointiin ja tiedottamiseen sidosryhmille sekä jatkettiin aktiivista sidosryhmäyhteistyötä kotimaan, Barentsin alueen ja EU:n liikenne- ja kuljetusasioita käsittelevän verkoston parissa. Tämä liittyy mm. EU:n arktisten strategioiden toteuttamiseen myös käytännössä ja Lapin alueen kuljetusjärjestelmien ajantasaisen tiedon sekä infrastruktuurin kehitystarpeiden tekemistä näkyväksi eri tasojen päätöksenteossa. Hankkeessa on ollut vahva ennakkointiin ja tulevaisuuden kehitykseen tavoitteleva ote.

Vuorovaikutusta eri sidosryhmien kanssa käytiin osallistumalla alan seminaareihin, joissa on tuotu esille arktisen alueen näkökulmia liikenne- ja kuljetusjärjestelmien kehityksessä. Samoin jatkettiin rajat ylittävää Barentsin alueen yhteistyötä osallistumalla mm. Barentsin alueen liikenneryhmien kokouksiin (BRWGTL ja BEATA). Norjan Kirkkoniemen kanssa yhteistyössä on tuotettu tietoja Jäämerenrata-selvitykseen. Ohjausryhmälle helmikuussa pidetyssä työpajassa esiin tulleita painotuksia hyödynnettiin raportoinnissa. Osallistuminen TEN-T päiville Slovenian Ljubljanassa oli yksi merkittävä toimenpide, jolla käytiin hankkeen, eri alueiden ja EU komission välistä vuoropuhelua. Tapahtuman yhteydessä tavattiin mm.

Liikenne- ja viestintäministeriön edustajia, jotka pitivät hankkeen tuloksia hyvinä ja hyödyllisinä.

Hanke eteni hankesuunnitelman mukaisesti ja aikataulussa. Ohjausryhmän toteamuksen mukaan hankesuunnitelman mukaiset toimenpiteet saatiin toteutettua. Hankkeessa kerättiin, analysoitiin ja jäseneltiin saavutettavuuteen ja sen kehitykseen liittyviä tietoja sekä muodostettiin eri tekijöiden suhteen tulevaisuuskuvia Lapin saavutettavuuden kehittämistä. Erityisesti tiekuljetusten tavaraliikenteen tilastointi on aiemmin ollut Pohjois-Suomen osalta hyvin puutteellista. Hankkeessa tuotettiin selkeä ja ajantasainen tilannekuva kuljetusjärjestelmän todellisista volyymeista, visio Lapin liikennejärjestelmästä 2040 sekä tunnistettiin keskeisimpiä korridoritason kehityskohteita, joihin Lapin on syytä kytkeytyä. Tarkasteluissa lisättiin henkilöliikenteen painotusta henkilöliikenneasiantuntijan aloitettua hankkeessa vuoden alusta, tarkoituksena täydentää aiemmin tehtyjä tarkasteluja henkilöliikenteen matkaketjujen kehittämistä saavutettavuuden osa-alueena. Tämä kaikki aineisto on raportoitu tiivistelmäraporttiin, laajaan raporttiin ja henkilöliikenneosuuden raporttiin.

3 KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS

3.1 Tavoitteet ja päätehtävät

Vuoden 2018 aikana on osallistuttu aktiivisesti Lappi-sopimuksen valmisteluun sekä maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman laatimiseen. Vastuualueen asiantuntijat ovat myös olleet mukana laatimassa Lapin tilannekuvaa Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa käytävää aluekehityskeskustelua varten. Keskustelu siirrettiin toteutettavaksi alkuvuodesta 2019.

Toukokuussa 2018 Euroopan komissio julkaisi monivuotisen rahoituskehysten ja asetusluonnokset seuraavan ohjelmakauden ohjelmatyöhön, mikä käynnisti ohjelmakauden 2021-2027 suunnittelutyön. Syksyn 2018 aikana Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti kansallisen rakennerahasto-ohjelman valmistelutyön yhdessä alueiden kanssa. Lapin liitto on mukana kansallisessa Koheesio 2021+ työryhmässä Pohjois-Suomen edustajana sekä Itä- ja Pohjois-Suomen ohjelmavalmisteluryhmässä.

Lapin arktisen erikoistumisen ohjelman toteutus ja ohjelman edelleen kehittäminen on Kehittäminen ja rahoitus- yksikön vastuulla. Toukokuussa 2018 vastuualueelle rekrytoitiin kansainvälisten asioiden suunnittelija, jonka yhtenä tehtävänä on seurata Lapin älykkään erikoistumisen strategian toteuttamista. Vuoden 2018 aikana tullaan rakentamaan seurantajärjestelmää siitä, miten strategia on toteutunut rahoitettujen hankkeiden kautta. Lapin älykkään erikoistumisen strategia päivitettiin osana Lapin kansainvälistymisstrategiaa vuoden 2018 aikana.

Vuonna 2018 vastuualueella on toiminut 20 asiantuntijaa, joista neljä Lapin liiton perusrahoituksella (kv-suunnittelijan toimi täytettiin toukokuun 2018 alussa) ja 16 muulla rahoituksella. Elokuussa 2018 Kolarctic-ohjelmassa aloitti uusi henkilö CBC-koordinaattorina.

Vuoden 2018 aikana vastuualueella on käynnistynyt kaksi uutta Interreg Europe- ohjelmasta rahoitettua hanketta, joihin molempiin on rekrytoitu henkilökuntaa.

3.2 Rahoitustoiminta ja siihen liittyvät hallinnolliset tehtävät

3.2.1. Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelma

Ohjelman toteutus on edennyt suunnitellussa aikataulussa. Maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui kuusi kertaa ja yksi kokous pidettiin kirjallisella menettelyllä. Sihteeristö kokoontui yksitoista kertaa samoin kuin myös sihteeristön työryhmä.

Pohjois-Suomen koordinaatiotyöryhmä kokoontui kolme kertaa käsittelemään 2014 – 2020 -ohjelman toteuttamiseen liittyviä asioita. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen koordinaatioryhmä kokoontui kaksi kertaa. Itä- ja Pohjois-Suomen kanssa tehtiin myös uuden ohjelmakauden valmisteluun liittyvä julkaisu Vipuvoimaa kasvulle Itä- ja Pohjois-Suomessa. Molempien ryhmien kokoukset pidettiin pääsääntöisesti videoneuvotteluna.

Lapin liitto osallistuu sekä rakennerahastojen yhteiseen Pohjois-Suomen että valtakunnalliseen viestintään. Lapin liitto vastaa osaltaan myös rakennenrahastot.fi verkkopalvelun Pohjois-Suomen osion päivittämisestä. Lapin liiton rahoituspäätöksistä twiitataan internetsivuille #euroakehiin. Lapin liitossa on valmisteltu ja julkaistu Lapin matkailun, Arktisen tuotekehityksen sekä Lappilaisen kiertotalouden kehittäminen -menestystarinat. Menestystarinoiden tarkoituksena on kertoa rakennerahastorahoituksen vaikutuksista aluekehitykseen ja samalla tukea seuraavan ohjelmakauden koheesiorahoituksen valmistelua.

Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020 - Suomen rakennerahasto-ohjelmassa järjestettiin vuonna 2018 kaksi rahoitushakua; kevään haku päättyi 23.2.2018 ja syksyn haku päättyi 28.9.2018. Lapin liittoon hakemuksia saapui yhteensä 48 kpl, joissa tukea haettiin yhteensä n. 11 M€. Vuoden 2018 aikana on tehty yhteensä 34 kpl rahoituspäätöstä joissa on myönnetty 8 M€ EU:n ja valtion rahoitusta. Maksatuspäätöksiä on tehty 160 kpl, joilla on maksettu EU:n ja valtion rahoitusta 7,4 M€. Ohjelman toteutus on hyvässä vauhdissa. Haasteena on edelleen vähähiilisten hankkeiden vähäinen määrä.

Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman seurantakomitean kokous järjestettiin kaksi kertaa; Kuopiossa ja Helsingissä. Lapin liiton edustaja on seurantakomitean jäsenen Pohjois-Suomen edustajana. Seurantakomitean sihteeristö kokoontui neljä kertaa, myös sihteeristöön on nimetty Lapin liiton edustaja Pohjois-Suomen maakuntien edustajana.

3.2.2. Kolarctic CBC 2014 -2020

Lapin liitto toimii Kolarctic CBC 2014 – 2020 -ohjelman hallintoviranomaisena. Ohjelman kokonaisbudjetti on 63,4 miljoonaa euroa, josta 10% on ohjelman hallinnon ylläpitämiseen tarkoitettua teknistä tukea.

Suomen työ- ja elinkeinoministeriö ilmoitti Euroopan komissiolle marraskuussa 2017 hallintoviranomaisen täyttävän sille asetetut kriteerit, perustuen valtiovarainministeriön tarkastusviranomaisen elokuussa 2017 tekemään järjestelmätarkastukseen sekä hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen hyväksyntään. Euroopan komissio teki hallintoviranomaisen järjestelmätarkastuksen tammikuussa 2018 ja vahvisti Lapin liiton hallintoviranomaisstatuksen työ- ja elinkeinoministeriölle maaliskuussa 2018. Hankkeiden tukisopimusten allekirjoittaminen edellyttää virallista hallintoviranomaisstatusta.

Ohjelmaan osallistuvat maat allekirjoittivat EU-komission ja osallistuvien maiden välisen rahoitussopimuksen lopullisen version joulukuussa 2017. Venäjän Federaation duuma ratifioi sopimuksen heinäkuun lopussa 2018, ja elokuun puolivälissä 2018 Venäjä notifioi Euroopan komissiolle sopimuksen voimaantulon edellyttämien kansallisten proseduurien loppuunsaattamisesta. Suomi oli notifioinut sopimuksen heinäkuussa 2018. Rahoitussopimus astui voimaan 1.10.2018, minkä jälkeen ohjelman hallintoviranomainen saattoi alkaa solmia tukisopimuksia 1. ja 2. hakukierroksella hyväksytyjen hankkeiden pääpartnereiden kanssa.

Hallintoviranomainen oli toimittanut suurten infrastruktuurihankkeiden (Large Infrastructure Projects, LIP) täydet hakemukset Euroopan Komission arvioitaviksi vuoden 2017 lopussa, ja elokuun puolivälissä 2018 komissio ilmoitti hyväksyneensä hakemukset ilman muutoksia ja kommentteja.

Ensimmäiset hyväksytyt hankkeet pääsivät tukisopimuksen solmimisen jälkeen käynnistymään lokakuun 2018 puolivälissä, ja vuoden loppuun mennessä oli 18 hyväksytystä perushankkeesta käynnistynyt 12. Perushankkeiden tukisopimusten allekirjoittamisen viimeinen määräaika on vuoden 2021 loppu. Kolmesta LIP-hankkeesta hallintoviranomainen allekirjoitti tukisopimuksen yhden - Kuola - Ylä-Tuuloma – Lotta -tien parannushankkeen - kanssa syksyllä, ja hanke käynnistyi marraskuun alussa. LIP-hankkeiden tukisopimukset tulee allekirjoittaa kesäkuun 2019 loppuun mennessä.

Ohjelman kolmas ja näillä näkymin viimeinen hankehaku toteutettiin 21.9. - 21.12.2018. Tässä haussa on tavoitteena jakaa kaikki jäljellä oleva rahoitus, yhteensä n. 9,7 miljoonaa euroa. Rahoitusta oli haettavissa ohjelman kaikista toimintalinjoista, joskin ohjelman seurantakomitea oli kannustanut hakijoita osoittamaan hakemuksia erityisesti temaattisiin tavoitteisiin 7 ja 10 (TO7: alueen saavutettavuuden sekä kestävien ja ilmastoystävällisten liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien, -verkkojen ja -järjestelmien parantaminen; TO10: Rajojen hallinnan ja turvallisuuden sekä liikkuvuuden ja maahanmuuton hallinnan parantaminen), joissa on suhteellisesti eniten rahoitusta jäljellä. Haussa saapui 64 hakemusta. Ohjelman seurantakomitea kokoontuu 11.-12.4.2019 päättämään saapuneiden hakemusten rahoittamisesta.

Ohjelman seurantakomitean (Joint Monitoring Committee, JMC) viides kokous pidettiin Rovaniemellä huhtikuussa 2018 ja kuudes Helsingissä marraskuussa 2018. Lisäksi vuoden aikana toteutettiin kolme kirjallista menettelyä, joissa hyväksyttiin ohjelman vuosiraportti 2016 – 2017, budjettivuoteen 2018 – 2019 liittyvät asiakirjat sekä Raja-Joosepin liikennejärjestelyjen sujuvuuden kehittämishanketta (LIP) varten ohjelmalle osoitettu Suomen valtion lisärahoitus. Vuonna 2018 ohjelman puheenjohtajana toimi Suomi, vuodeksi 2019 puheenjohtajuus siirtyi Ruotsille.

Lokakuussa EU-komissio toteutti ohjelmassa Result Oriented Monitoring (ROM) - seurantatarkastuksen. Seuranta-asiantuntija haastatteli hallintoviranomaisen ja sivutoimipisteiden henkilöstön, hankkeiden pääpartnereita sekä seurantakomitean ja alueellisten arviointiryhmien jäseniä. Hallintoviranomainen avusti asiantuntijaa tapaamisten järjestämisessä neljässä maassa. Arviointiraportti ei vielä ole valmistunut.

Hallintoviranomaisen toimipisteen hallintoyksikössä työskentelee yhteensä kuusi henkilöä, joista neljä operatiivisessa yksikössä Lapin liiton kehittämisjohtajan alaisuudessa ja kaksi talousyksikössä hallintojohtajan alaisuudessa. Hallintoviranomaisen lisäksi ohjelman toteuttamiseen ja siitä tiedottamiseen ovat osallistuneet sivutoimipisteet Norjassa Vesisaarella, Ruotsissa Luulajassa sekä Venäjällä Murmanskissa ja Arkangelissa. Lapin liitto on solminut palvelusopimukset kunkin sivutoimipisteen isäntäorganisaationa toimivan paikallisen organisaation kanssa. Vuoden 2018 aikana hallintoviranomainen ja sivutoimipisteet pitivät neljä yhteistä fyysistä työkokousta sekä yhden sähköposti- ja yhden Skype-kokouksen.

Hallintoviranomaisen edustajat ovat osallistuneet Euroopan Komission ja TESIM:n (Technical Support to the Implementation and Management of ENI CBC Programmes) Brysselissä huhti-, touko- ja kesäkuussa järjestämiin koulutuksiin ja temaattisiin työpajoihin. TESIM ryhtyi myös tiivistämään EU:n ja Venäjän välillä toteutettavien CBC-ohjelmien keskinäistä yhteistyötä perustamalla näiden ohjelmien välille Northern Cluster -verkoston. Verkostoon kuuluu seitsemän CBC-ohjelmaa ja se kokoontui vuonna 2018 tammi- ja elokuussa. Näihin tapaamisiin osallistui hallintoviranomaisen ja sivutoimipisteiden henkilöstö kokonaisuudessaan.

Kolarctic-ohjelma on myös osallistunut aktiivisesti Euroopan Komission keväällä 2016 antamassa Arktisessa tiedonannossa asetetun arktisten ohjelmien yhteistyön lisäämistä tavoittelevan työryhmän toimintaan yhdessä Pohjoinen Periferia ja arktinen, Interreg Pohjoinen, Interreg Bothnia-Atlantica sekä Karelia CBC -ohjelmien kanssa. Ohjelmat toteuttivat kuluneen vuoden aikana näistä ohjelmista rahoitetuille hankkeille suunnatun yhteisen Arctic Award –palkinnon hakuprosessin sekä palkinnon jakotilaisuuden lokakuussa Brysselissä. Ohjelmat toteuttivat myös marraskuussa 2018 Rovaniemellä hankkeille suunnatun, järjestyksessään toisen klusterointitapahtuman, jonka järjestelyistä vastasi Kolarctic CBC -ohjelma.

3.2.3. Interreg V A Pohjoinen

Interreg V A Pohjoinen – ohjelma on edennyt suunnitelman mukaisesti ja ohjelma on koettu ohjelma-alueen toimijoiden keskuudessa vetovoimaisena rahoituslähteenä. Esimerkiksi

Suomen ohjelma-alueen maakuntien -Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa-toimijat ovat usein myös "johtavia tuensaajia" yhteishankkeissa. Suomalaiset toimijat ovat onnistuneet keräämään hyvin myös yksityistä rahoitusta hankkeisiin ja sitouttamaan mm. yrityksiä mukaan hankkeen toimintoihin. Valtaosa eli 44 % rahoitetuista IR –hankkeista on kolmen maan toimijoiden yhteishankkeita (fi-se-no). 33 % hankkeista on Suomen ja Ruotsin välisiä ja 11 % Suomen ja Norjan välisiä. Ainoastaan 11 % hankkeista on Ruotsin ja Norjan välillä, joissa ei ole suomalaista toimijaa mukana.

Vuoden 2018 loppuun mennessä ohjelmaan myönnetystä EU-rahoituksesta oli sidottu lähes 95 % eli 37 MEUR. Suomen kansallista vastinrahoitusta on myönnetty Lapin liitosta Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueen toimijoille 58 hankkeeseen yhteensä lähes 6,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 aikana ohjelman hallintoviranomainen käynnisti Euroopan komission aloitteesta neuvottelut 18 miljoonan € lisärahoituksen saamiseksi ohjelmaan. Ohjelmamuutosta esitettiin Euroopan komissiolle ja päätös sen hyväksymisestä saatiin joulukuussa 2018.

Ohjelman hallintokomiteat - Pohjoinen ja Sápmi - ovat kokoontuneet kolme kertaa vuonna 2018, Ruotsin Luulajassa, Norjan Longyearbyenissä ja Suomessa Rovaniemellä. Pohjoinen – ohjelman hallintokomiteassa jokaisella maalla on kuusi jäsentä alueorganisaatioista ja Sápmi –hallintokomiteassa jokaisella maalla kolme jäsentä kunkin maan Saamelaiskäräjiltä.

Ohjelma on vastaanottanut tällä ohjelmakaudella yhteensä 195 hakemusta, joista 75 on saanut myönteisen rahoituspäätöksen. Hyväksytyjen hankkeiden osuus kaikista hakemuksista on noin 38 %. Ohjelman neljästä toimintalinjasta toimintalinja 1 "Tutkimus ja innovaatiot" on ollut kaikkein menestynein, jos mittarina pidetään sitä, miten paljon ohjelmasta on myönnetty rahoitusta. Toimintalinja 2 "Yrittäjyys" ja toimintalinja 3 "Ympäristö ja kulttuuri" ovat olleet seuraavaksi vetovoimaisimpia ohjelma-alueella. Toimintalinja 4 "Yhteiset työmarkkinat", on puolestaan ollut haastavin toimintalinja löytää yhteisiä rajat ylittäviä hankkeita. Syynä voi olla se, että toimintalinja on uusi ja se, ettei ohjelman tiedotustoiminta ole onnistunut löytämään oikeita toimijoita/kohderyhmää tai sitten esim. se, että Suomessa on ollut meneillään resursseja vievä maakuntauudistus. Saamen –osaohjelman osalta ohjelmassa ei ole rahoitettu yhtä montaa saamen hanketta kuin edellisellä ohjelmakaudella mutta jos tarkastellaan asiaan esim. Suomen saamelaisten osalta voidaan nykyiseen hankemäärään ja sisältöihin olla sängen tyytyväisiä.

Ohjelman seurankomitea on kokoontunut kaksi kertaa vuonna 2018. Toukokuussa 2018 komitea kokoontui Norjassa järjestyksessään seitsemänteen kokoukseensa. Tässä kokouksessa ruotsalainen konsulttifirma Kontigo esitteli alustavia arvioita Interreg Pohjoinen –ohjelman tähän mennessä esiin tulleista haasteista. He olivat kiinnittäneet huomiota siihen,

että osassa hankkeita oltiin jonkin verran myöhässä hankkeiden suunnitellusta aikatauluun, sekä siihen, että noin 30 % hankkeista oli ilmoittanut Kontigolle, että heiltä puuttuu selvä strategia, kuinka hankkeiden tuloksia viedään käytäntöön hankkeiden päätyttyä. Lisäksi saamelaisien hankkeissa kolmen maan yhteiset rajat ylittävät hankkeet ovat harvinaisia. Vaikkakin vuoden 2018 aikana saamelaisia toimijoita on pyritty informoimaan entistä paremmin laatimalla heille oma esite ohjelman rahoitusmahdollisuuksista. Lisäksi saamelaisalueella on pidetty tiedotustilaisuuksia ohjelmasta Jokkmokissa ja Altassa. Seurantakomitean kokouksessa Umeåssa informoitiin edustajia mm. siitä, että hallintoviranomainen on ryhtynyt valmistelemaan yksinkertaistamistoimenpiteitä. Tämän on mahdollistanut elokuussa voimaan tullut Omnibus –asetus. Ohjelmassa tullaan ottamaan käyttöön 40 % flat rate päähankkeille sekä kertakorvausmalli esiselvityshankkeille hakukierrokselta 9 lähtien. Kokouksessa kerrottiin myös, että ohjelmassa suunnitellaan avattavan kolme hakukierrosta vuonna 2019.

3.2.4. Pohjoinen periferia ja Arktis (NPA)

Pohjoinen Periferia ja Arktis –ohjelman Suomen kansallinen koordinaatio hoidetaan Lapin liitossa. Ohjelma-alue kattaa Itä- ja Pohjois-Suomen alueen sekä Keski-Suomen. NPA-ohjelman viides hakukierros päättyi 28.2.2018 ja siihen jätettiin 29 uutta hakemusta, joista 22 hankkeessa oli mukana suomalaisia toimijoita. Seurantakomitea käsitteli hakemukset kesäkuun kokouksessaan ja myönsi tukea yhdeksälle uudelle hankkeelle, joista kahdeksassa on mukana suomalaisia toimijoita. Lapin yliopistolla on vetovastuu yhdestä uudesta hankkeesta ja Lapin ammattikorkeakoulu on kumppanina kahdessa hankkeessa. Tässä vaiheessa ohjelman rahoituksesta on sidottu noin 85 %, yhteensä 44 eri hankkeeseen.

Suomalaisille NPA-hanketoimijoille järjestettiin yhteinen kansallinen kokoontuminen lissalnessa 28. – 29.8. Paikalla oli edustus 24 eri hankkeesta ja osallistujat kertoivat hankkeistaan, jakoivat kokemuksia, kertoivat saavutetuista tuloksista ja toteuttamiseen liittyneistä haasteista. Tilaisuuden tarkoituksena on myös klusteroida kansallisia toimijoita uusia hankkeita varten.

NPA ohjelma oli mukana järjestämässä Kolarctic CBC, Karelia CBC, Interreg Botnia-Atlantica ja Interreg Nord ohjelmien kanssa hankkeiden klusteritapaamista Rovaniemellä 7.11.2018. Tilaisuuden tarkoituksena oli tutustuttaa hanketoimijat toisiinsa ja keskustella hankkeiden kokoamisesta teemaklustereihin, joille NPA-ohjelma tarjoaa rahaa yhteistyön toteuttamiseen. Klusterihankkeiden haku-aika on 1.12.2018-30.4.2019. Tavoitteena on saada aikaan vaikuttavampia tuloksia hankkeista sekä saada levitettyä tietoa syntyneistä tuloksista laajemmille yleisöille.

Ohjelman 6. haku järjestettiin 1.7. – 30.11.2018 ja se tuotti 25 uutta hakemusta, joista yhdeksässä oli suomalainen päähakija (lappilaisia kaksi) ja muina kumppaneina kuusi lappilaista toimijaa. Kuudennessa haussa on mahdollisuus hyväksyä 11 uutta hanketta ja seurantakomitea päättää tuettavista hankkeista 13.3.2019. Silloin tehdään myös päätös ohjelman viimeisen eli 7. haun sisällöstä. Vuoden 2018 aikana on tehty ohjelman väliarviointi, joka ohjeistaa ohjelman loppukauden toteuttamista ja luo pohjaa uuden ohjelman kirjoittamiselle.

Vuoden 2018 lopussa NPA-ohjelmassa on 11 suomalaistoimijoiden vetämää hanketta ja näiden lisäksi toteutuksessa on mukana 41 muuta suomalaista kumppania. Jos otetaan laskuun mukaan vielä hankkeiden liittännäiskumppanit (jotka osallistuvat vain joihinkin hankkeiden osiin), NPA-toimijoiden lukumäärä ylittää 70.

3.2.5. Pohjoiskalotin neuvoston sihteeristö

Pohjoiskalotin neuvoston puheenjohtajana vuonna 2018 toimi Finnmarkin maakuntahallinto. Neuvosto piti vuosikokouksensa Tromssassa 23. – 24.8.2018 ja sen yhteydessä järjestettiin Pohjoiskalotin osaamistarpeita käsitellyt teemaseminaari, josta laaditussa julkilausumassa korostetaan rajat ylittävän yhteistyön mahdollisuuksia osaavan työvoiman saatavuuden parantamisessa. Neuvosto toivoo myös joustavampia opintosuunnitelmia, jotka mahdollistavat nopean reagoinnin työmarkkinoiden muuttuviin osaamistarpeisiin. Yhdessä Pohjoismaassa suoritettavat opinnot pitäisi myös automaattisesti hyväksyä toisessa Pohjoismaassa, jotta voidaan puhua aidosti rajattomista työmarkkinoista. Tulevalla EU-ohjelmakaudella Pohjoiskalotin neuvosto toivoo rahoitusta varattavan myös kansalaisten väliseen, ruohonjuuritason rajat ylittävään yhteistyöhön.

Pohjoiskalotin neuvosto on vuoden aikana myöntänyt tukea 9 ulkopuolisten toimijoiden toteuttamalle hankkeelle, yhteensä 42 250 euroa. Pohjoiskalotin ympäristöneuvosto, joka on ympäristö- ja luonnonsuojeluviranomaisten yhteistyöfoorumi, on pitänyt kaksi kokousta, mutta heidän hanketoimintaansa on merkittävästi hidastanut Finnmarkin ja Tromssan maaherranvirastojen yhdistäminen. Ympäristöneuvoston viranomaiset toimivat Norjassa maaherranviraston alaisuudessa ja virastojen yhdistämisessä joudutaan miettimään tehtävien miehitys ja työnjako uudelleen. Ympäristöneuvoston toiminnan toivotaan löytävän uudet muotonsa vuoden 2019 aikana. Ympäristöyhteistyön lisäksi Pohjoiskalotin neuvosto on tukenut hankkeita, jotka pyrkivät osaavan työvoiman saannin turvaamiseen (esim. Arctic Skills 2018 ammattikoulujen välistä taitokilpailua) ja uuden työvoiman integrointiin alueen yhteiskuntaan (Integration Norden –esiselvitys). Elokuussa järjestetty Pohjoiskalottikonferenssi 2018 Tromssassa sai myös Pohjoiskalotin neuvostolta tukea. Tapahtuman teemana oli Rajaton Pohjoiskalotti, jonka alla keskusteltiin mm. tarvittavasta infrastruktuurista ja alueen kilpailukyvyn parantamisesta.

Pohjoiskalotin neuvosto vastaa **Pohjoiskalotin Rajaneuvonnan Tornion ja Storfjordin toimipisteiden** koordinaatiosta. Yhteydenottojen määrä Rajaneuvontaan kasvaa edelleen ja uusia keinoja vastata nopeasti kyselyihin on testattu (tilaisuuksien striimaus- ja chat-toiminto). Vuonna 2018 Rajaneuvontaan tuli 4091 yhteydenottoa. Niistä keskimäärin 60 % tuli yksityishenkilöiltä, runsaat 17 % yrityksiltä ja vajaat 20 % muilta organisaatioilta. Rajaneuvonnan järjestämät tiedotustilaisuudet ja seminaarit (44 kpl) keräsivät 2830 osallistujaa.

Rajaneuvonnan kolmikieliset kotisivut lanseerattiin elokuussa neuvoston kokouksessa ja ne löytyvät osoitteesta www.rajaneuvonta.fi. Kotisivuilla on ollut 42915 näyttöä vuoden aikana. Rajaneuvonnan facebook-tilillä on 660 seuraajaa.

Eriyisenä rajaesteenä tänä vuonna on ollut Norjan soveltama arvonlisäveron talletuksen perintä tilapäisesti maahan tuotavista tuotteista. Talletuksen perintä siirtyi Tullivirastolta Verohallinnolle ja käytännöt muuttuivat tiukemmiksi. Kun yrittäjä aikaisemmin pystyi hakemaan arvonlisäveron palautusta niistä tuotteista, joita hän ei Norjassa saanut myytyä, nyt Verohallinto ei enää palauttanut maksetusta talletuksesta mitään takaisin. Näin esimerkiksi saamelaisille käsityöyrittäjille, jotka perinteisesti ovat käyneet myymässä tuotteitaan naapurimaiden tapahtumissa, syntyy jokaisen viennin yhteydessä tappioita. Rajaneuvonta pyrkii yhdessä Pohjoiskalotin neuvoston kanssa vaikuttamaan kansallisiin päättäjiin, jotta ongelmaan löydettäisiin ratkaisu.

Pohjoiskalotin neuvosto on saanut Pohjoismaiden ministerineuvostolta alustavan päätöksen, että Pohjoiskalotin Rajaneuvonnalle myönnettävä vuosittainen määräraha rajaestetoimintaan tulee nousemaan vuoden 2019 alusta. Tämä osaltaan helpottaa toiminnan rahoitustilannetta, mutta ministerineuvosto yhä edelleen odottaa, että Pohjoiskalotin alueetkin lähtisivät tukemaan Rajaneuvonnan toimintaa niin, että palvelua voitaisiin edelleen vahvistaa ja parantaa. Pohjoiskalotin neuvosto tekee jatkuvaa työtä poliittisten päättäjien suuntaan, jotta rahoituskysymys saataisiin tukevammalle pohjalle.

3.2.6. Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO)

Alueellisiin innovaatioihin ja kokeiluihin varattuun AIKO-rahoitukseen avattiin keväällä 2018 haku, johon saatiin 9 hakemusta. Myönteisiä päätöksiä tehtiin 6 kpl yhteensä noin 256 500 euroa. Koska AIKO-rahoituksen käyttöaikaa jatkettiin huhtikuun 2019 loppuun, marraskuussa käynnistettiin lisärahoitushaku säästyneelle rahoitukselle (noin 25 000 euroa). Hakuun tuli kaksi hakemusta, jotka molemmat rahoitettiin. Tämän jälkeen ohjelmasta ei voida myöntää rahoitusta. Pieni osa rahasta käytetään hallintoon, mm. hanketoiminnan tarkastuksiin.

3.2.7. Maakunnan kehittämistä ja Lapin kehittämistä

Maakunnan kehittämistä ei ole tehty uusia rahoituspäätöksiä. Päättyneitä hankkeista säästyneitä ja korkorahoja on vielä käytettävissä n. 27 500 €. Lapin kehittämistä rahastosta ei ole tehty päätöksiä vuonna 2018. Hallitus on käsitellyt rahaston toimintasuunnitelman.

3.3 Kansainvälinen toiminta

3.3.1. Hanketoiminta

REMIX (Interreg Europe-hanke)

Lapin liiton hallinnoima Euroopan kaivannaisalueiden hanke REMIX on toisen täyden toimintavuotensa aikana vuonna 2018 tuottanut runsaasti uutta tietoa aluehallinnon edustajille ja EU-päättäjille koskien eri alueiden kaivannais- ja raaka-aine politiikkaa.

Vuoden 2018 aikana järjestettiin yhteensä neljä vertaisarviointivierailua: Valladolid, Espanja; Cornwall, Englanti; Delfi, Kreikka ja Fumao, Portugali. Valladolidissa pidettiin myös ensimmäinen hankkeen konferenssi. Hankkeen viimeiseen puolivuotiskauteen vuoden 2019 alkupuoliskolla on valmistauduttu keräämällä hankkeen teeman mukaisia hyviä käytänteitä, jotka julkaistaan Interreg Europe-rahoitusohjelman nettisivuilla. Lisäksi alueet ovat työskennelleet sidosryhmiensä kanssa aluekohtaisten toimintasuunnitelmien parissa, joiden avulla on tarkoitus kehittää hakuvaiheessa valittua instrumenttia, strategiaa tai ohjelmaa kaivannaisteeman osalta.

Kuluneena vuonna hanke on tehostanut yhteistyötä laajemmin esimerkiksi OECD:n globaalien kaivannaisverkoston ja Horisontti 2020 ohjelmasta rahoitetun koko Euroopan kattavan kaivannaisverkoston MIREU:n kanssa. Lapin liitto oli kokoamassa verkostoa vuosina 2015 – 2016 ja toimii verkostossa aktiivisena alueellisena veturina. REMIX- ja MIREU-hankkeet määriteltiin Euroopan komission Sisämarkkinoiden, teollisuuden, pk-yritysten ja yrittäjyyden -pääosaston mukaan poliittisesti erittäin tärkeiksi hankkeiksi teeman tulevaisuuden kannalta. Hankkeet toteuttivat vuonna 2018 ja jatkavat kaivannaisteeman edistämistä ja edunvalvontaa yhdessä sidosryhmien kanssa.

APPROVE (Interreg Europe-hanke)

Uusiutuvan energian toimintaedellytyksien parantamiseen keskittyvä Interreg Europe – hanke APPROVE (Advancing Public Participation and stakeholder engagement for the improvement of renewable Energy Policies) käynnistyi 1.6.2018.

Lapin liitto on hankkeen päätoteuttaja, hanketta toteutetaan yhdessä neljän muun eurooppalaisen alueellisen kumppaniorganisaation sekä yhden avustavan kumppaniyliopiston kanssa. Hankkeen eurooppalainen kick-off järjestettiin 22 – 24.

lokakuuta 2018, siinä suunniteltiin eurooppalaisen yhteistyön toimintatapoja ja tutustuttiin lappilaisiin hyviin käytäntöihin uusiutuvan energian alalla.

Lapin alueella hankkeen sidosryhmäyhteistyö käynnistyi kesäkuussa, tilaisuudessa esiteltiin nykyisiä ja tulevia hankkeita Lapin alueella ja keskusteltiin yhteistyön muodoista. Hankkeen tavoitteena on luoda Lapin alueella yksityisten ja julkisten toimijoiden kumppanuuksia, joilla saadaan uusia energia-alan investointeja erityisesti pk-yrityksille maa- ja metsätalouselialla.

APPROVEN kumppanialueet kokoontuvat 2019 yhteisiin tapaamisiin huhtikuun alussa Epeiroksen maakuntaan Kreikassa ja syyskuussa Castilia y Léoniin Espanjassa.

Inno4Sport, Sports for Growth and Healthy & Vital Communities (Interreg Europe-hanke)

Hankkeen toteutus alkoi 1.6.2018, päätoteuttajana hankkeessa on Hollantilainen Sport and Technology Foundation ja Lapin liitto toimii hankkeessa yhtenä (8) partnereista. 25 – 26.6.2018

Järjestettiin koordinoivan partnerin toimesta hankkeen hallinnollinen Kick-off Eindhovenissa, Hollannissa. Kahden päivän aikana tutustuttiin muihin konsortion jäseniin, sekä esiteltiin, tarkennettiin ja yhteisesti hyväksyttiin hankehallinnolliset toimintatavat Inno4Sport hankkeessa.

Ensimmäiset kuukaudet hankkeen alkamisen jälkeen ovat sisältäneet partnereiden organisoitumista, tehtäväjakoa, hallinnollisia toimenpiteitä sekä hankkeesta tiedottamista omalla alueella. Hankkeen viestintäsuunnitelman sekä rahoittajan vaatimuksen mukainen hanke-esittely sekä linkki hankkeen nettisivuille on lisätty Lapin liiton nettisivuille, sekä virallinen hanke juliste on laitettu näkyvälle paikalle Lapin liiton toimitiloissa. Lisäksi, Inno4Sport hanke on esitelty 17.8.2018 järjestetyssä Lapin Interreg Europe hankkeiden katselmuksessa, sekä 13.9.2018 MYR Sihteeristön kokouksessa. Inno4Sport hanke oli mukana myös muiden Lapin IE hankkeiden kanssa Pohjois- ja Itä-Suomen Huippukokouksessa Rovaniemellä 30.9.2018 yhteydessä järjestetyssä poster showssa.

Hankesuunnitelman mukaisesti alueellisten sidosryhmien sitouttaminen on aloitettu. Kokouksia on järjestetty toistaiseksi 15.8.2018, 25.9.2018 sekä 21.11.2018. Laajemman sidosryhmän koulutus- ja verkostoitumistilaisuus on suunniteltu ja päätetty pidettäväksi 12.1.2019 Lapin urheilugaalan yhteydessä. Sidosryhmätyössä on aktiivisesti lähdetty rakentamaan Lapin liikunta-, urheilu-, ja hyvinvointiverkostoa tavoitteena alan innovaatioekosysteemin muodostaminen Lappiin.

Hankkeen toinen projektikokous: Thematic Launching event, järjestettiin 26 – 27.9.2018 Debrecenissä, Unkarissa. Projektikokouksen sisältönä olivat hankkeen sidosryhmätyön hyvät

käytänteet, menetelmät alueiden nykytilan (state-of-affairs) ja hyvien käytänteiden kartoitukseen, hahmotelmat nykytilasta hankkeen neljässä ala teemassa / tavoitteessa ja lisäksi järjestettiin ensimmäinen virallinen ohjausryhmäkokous.

Elinkeinoelämälle suunnatun palvelun kehittäminen (Interreg V A Pohjoinen)

Rajaneuvonnan yrityspalveluiden kehittämishankkeen tarkoitus on helpottaa pk-yritysten rajat ylittävää liiketoimintaa Suomen, Ruotsin ja Norjan välille. Hanke alkoi kesäkuussa 2016 ja päättyi toukokuussa 2019. Kolmevuotiselle hankkeelle on saatu rahoitus Interreg Pohjoinen -ohjelmasta. Hankkeen johtava tuensaaja on Lapin liitto/Pohjoiskalotin neuvosto ja hankekumppani Storfjordin kunta Norjassa. Hanketyöntekijöiden työpisteet sijaitsevat Pohjoiskalotin Rajaneuvonnan Tornion ja Skibotnin toimipisteissä.

Hankkeessa kehitetään palvelumalli, joka varmistaa, että yritykset saavat tarvittavan tiedon oikeaan aikaan. Kartoittamalla eri maiden asiantuntijat ja neuvojat voidaan yrittäjät ja muut sidosryhmät ohjata toimivaan rajanylittävien asiantuntijoiden verkostoon.

Vuoden 2018 aikana hanke on opastanut yli 60 yrittäjää, jotka suunnittelevat yrityksen perustamista tai toiminnan laajentamista yli rajan. Suurin osa kysymyksistä on tullut teollisuuden alalta; ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan aloilta; rakennusalalta; hallinto- ja tukipalvelutoiminnasta; ja tukku- ja vähittäiskaupan alalta. Kysymykset liittyvät esimerkiksi naapurimaan verotukseen ja alakohtaisiin määräyksiin ja standardeihin.

Hanke järjestää koulutustilaisuuksia, joissa tiedotetaan yritysten liikkuvuuteen liittyvistä asioista. Vuonna 2018 hanke on järjestänyt norjalaisille yrittäjille Mo i Ranassa huhtikuussa tilaisuuden Svenske markedet noe for deg?, sekä suomalaisille ja ruotsalaisille matkailualan yrittäjille suunnatut koulutukset Rovaniemellä ja Torniossa huhtikuussa Suomen valmismatkalain uudistuksesta ja Suomen, Ruotsin ja Norjan palveluturvallisuusvaatimuksista. Lisäksi hanke järjesti kesäkuussa kaksi koulutusta: koulutuksen rakennusalalle Hanasaareissa Rajaneuvonnan seminaarin Pohjola – Euroopan kasvualue yhteydessä, jossa luennoimassa olivat mm. Suomen, Ruotsin ja Norjan veroviranomaiset; sekä Vienti Norjaan -tullikoulutuksen Inarissa. Yhteensä näihin tilaisuuksiin on paikalla osallistunut noin 170 osallistujaa, minkä lisäksi tilaisuuksia on seurannut huomattava määrä etäosallistujia.

Lisäksi hanke on vuonna 2018 jatkanut Rajaneuvonnan asiantuntijaverkoston kartuttamista sekä Pohjoiskalotin alueelta että sen ulkopuolelta ja ottanut Rajaneuvonnan yrityspalveluille käyttöön uusia tiedotuskanavia sekä tehnyt rajaestetyötä etenkin Norjan puolella. Lisää voit lukea hankeuutisista <http://rajaneuvonta.fi/yrityspalvelun-kehittamishanke/projekti uutisia/>.

3.3.2. Muu kansainvälinen toiminta

EU-toimisto

Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimisto on jatkanut aktiivista rooliaan IP-alueen edunvalvonnassa. Toimistossa työskentelee toimiston johtajan lisäksi kaksi vakituisesti palkattua asiantuntijaa sekä kaksi harjoittelijaa. Brysselin toimiston tarve maakuntien kansainvälistä toimintaa tukevana organisaationa on osoittautunut entistä tärkeämmäksi, kun Itä- ja Pohjois-Suomen toimijat enenevässä määrin suuntaavat toimintaansa kansainvälisiin verkostoihin sekä suoraan Brysselistä saatavaan EU-rahoitukseen.

Brysselin rakennepolitiikkavalmistelu v. 2020 jälkeiselle ajalle oli v. 2018 täydessä vauhdissa, ja huipentui komission antamiin monivuotista rahoituskehystä koskeviin asetusesityksiin touko-kesäkuun aikana. Itä- ja Pohjois-Suomi osallistuivat vuoden aikana uuden ohjelmakauden haastavaan neuvotteluprosessiin aktiivisesti.

Komission monivuotisen rahoituskehys-esityksen liikenneosiossa saatiin nostettua Suomen päärata osaksi 9 priorisoitua ydinliikennekäytävien verkostoa. Tähän liittyvää edunvalvontaa tehtiin Brysselissä yhdessä muiden suomalaisten ja ruotsalaisten aluetoimistojen kanssa, tavattiin keskeisiä liikenneasioista vastaavia virkamiehiä ja kansallisia liikenneattaseoita, ja johtaja Kari Aalto osallistui kansalliseen vaikuttamiseen ns. päätätaryhmän työn kautta.

Komissio antoi 2.6.2018 esityksenä vuoden 2021- jälkeisen TKI-politiikan Euroopan Horisontti -ohjelmasta. EU-toimisto harjoitti aktiivista edunajamista ja ennakkotietojen hankintaa esitystä edeltävien kuukausien aikana. Tässä toimittiin läheisessä yhteistyössä alueen yliopistojen ja TKI-toimijoiden kanssa.

Komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon yhdessä julkistaman arktinen tiedonannon toimeenpano jatkui vuoden 2018 aikana. Komissio ja EU:n ulkosuhdehallinto julkaisivat loppuraportin tiedoksiannossa määriteltujen arktisten sidosryhmäprosessien toiminnasta. Raportti julkaistiin 19.1.2018 komissaari Vellan vetämässä Arctic Stakeholder Forum tilaisuudessa komission tiloissa Brysselissä. Prosessin tavoitteena oli lähentää arktisen alueen toimijoita, ja ennen kaikkea vaikuttaa tulevan ohjelmakauden 2020+ monivuotisen budjettikehyksen laatimiseen määrittämällä NSPA alueen arktiset investointitarpeet. Tämän lisäksi Brysselissä järjestettiin useita arktisuuden liittyviä tilaisuuksia niin sidosryhmäprosessin jatkon, kuin yleisen yhteistyön tiimoilta. (mm. norjalaisten järjestämä tilaisuus 18.1., DG Maren järjestämät suunnittelutilaisuudet yhdessä EEAS:n ja jäsenmaiden kanssa 25.5. ja 17.9., Arctic Futures symposiumin valmistelutyöryhmän työskentely pitkin vuotta ja itse tilaisuus 27-28.11., ja EU Arctic Policy Assesment seminaari 29.11.)

Vuoden 2018 aikana käynnistettiin Itä- ja Pohjois-Suomen tulevan aluekehityksen kannalta merkittäviä älykkääseen erikoistumiseen liittyviä strategisia hankkeita, Euroopan komission DG REGIO:n ELMO-pilotti ja NSPA-alueiden Arctic Investment Platform (AIP) -

rahoitusyhteistyö. EU-toimiston Janne Uusivirta käytti vuoden 2018 aikana merkittävän osan työajastaan näihin prosesseihin tiiviissä yhteistyössä Lapin liiton kanssa, joka koordinoi aloitteita IP-alueen puolesta vuonna 2018. EU-toimisto oli täten keskeisessä roolissa mm. kirjoittamassa ELMO-hakemusta komissiolle, koordinoimassa AIP-esiselvitystä ja kirjoittamassa menestyksekkästä AIP-hankehakemusta Interreg Nord -ohjelmaan. Interreg-hankkeen resurssein työ jatkuu vuonna 2019.

V. 2018 aikana EU-toimiston asiantuntija Sointu Räisänen jatkoi työskentelyä metsäbiotalouden toimintaedellytysten edistämiseksi Brysselissä. Yhteistyössä IP-alueen maakuntaliittojen kanssa käynnistettiin uusi Euroopan metsäisten alueiden verkosto, johon liittyi alueita Ruotsista, Ranskasta, Espanjasta, Italiasta ja Romaniasta. Ryhmä perustettiin ERIAFF-verkoston alle. Käynnistämistilaisuus, johon osallistui mm. Komission edustajia viidestä eri pääosastosta järjestettiin maaliskuussa, ja niin ikään erinomaisen osallistujajoukon koonnut toinen kokous, jossa keskityttiin EU:n biotalousstrategian päivitykseen ja sen merkitykseen metsäisille alueille Suomen pysyvässä EU-edustustossa marraskuussa 2018.

Molemmat asiantuntijat panostivat edelleen hanketoiminnan tuen tarjoamiseen kokeneille ja uusille hanketoimijoille. EU-toimisto toimi myös konkreettisten hankehakemusten edistämiseksi mm. suosittelemalla hanketoimijoitaan kokeneiden eurooppalaisten hanketoimijoiden konsortioihin ja edustamalla alueen hanketoimijoita hankevalmistelukokouksissa. Tämä näkyi mm. useana konkreettisena hankemenestyksenä vuonna 2018, minkä myötä alueelle saatiin EU-rahaa lähes 7 miljoonaa euroa. EU-toimiston asiantuntijat myös jatkoivat strategisen vaikuttamisen työtä yhdessä alueen korkeakoulujen kanssa.

IP-toimisto järjesti 20 –vuotisjuhlan 6.9. Tilaisuudessa järjestettiin elinkeinoelämä murroksessa-prosessiin liittyvä seminaari, ja vastaanoton puheenvuoron piti komission varapuheenjohtaja Katainen. Tilaisuuteen osallistui lähes 150 henkeä.

Toinen merkittävä aluemarkkinoinnin tapahtuma Brysselissä oli Kainuun edustautuminen Brysselin joulumarkkinoilla. Tapahtuma hoidettiin Kainuun vetovastuulla ja toimiston rooli oli lähinnä tapahtumaa tukeva.

Elinkeinot murroksessa – pilotti ELMO

Itä- ja Pohjois-Suomi (IP-alue) on yksi kymmenestä Euroopan alueesta, jotka Euroopan Komissio valitsi kilpaillun hakuprosessin kautta elinkeinot murroksessa alueiden pilottiinsa. Lisäksi mukaan valittiin kaksi valtiota. Valituiksi tulleiden alueiden viranomaiset pääsivät kehittämään aluekehittämisstrategioitaan omien älykkään erikoistumisen prioriteettiensa pohjalta. Tavoitteena on IP-alueen teollisuuden uudistaminen kestäväällä tavalla ja alueen

luonnonvarojen – kuten metsän, puhtaan luonnon ja kaivannaisten – älykäs hyödyntäminen talouskasvun tukemiseksi. Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakuntaa tiivistivät pilotin aikana yhteistyötään sekä viranomaisten että sidosryhmien tasolla.

Pilotin toteutuksen aikana Euroopan komission ulkopuoliset asiantuntijat sekä OECD tarjosivat alueille kohdistettua räätälöityä avustusta. Alueita autettiin tulevaisuuden työpaikkojen valmistelussa sekä innovaatiotoiminnan laajentamisessa. Lisäksi niitä tuettiin siirtymisessä kohti vähähiilistä taloutta ja yrittäjyyden edistämiseksi. ELMO -pilotin tuloksena Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat tuottivat yhteisen strategian, joka nojautuu alueellisiin vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin ja jonka pohjana toimivat maakuntien älykkään erikoistumisen strategioissa tehdyt valinnat. Strategian nimi on Itä- ja Pohjois-Suomen elinkeinot murroksessa - älykkään erikoistumisen strategia 2019-2023.

Sen lisäksi, että pilotti antoi Itä- ja Pohjois-Suomelle erinomaisen mahdollisuuden kehittää aluetta ylimääräisellä EU-rahoituksella, aloitteessa tehdään läheistä yhteistyötä niiden Euroopan komission virkamiesten kanssa, jotka muotoilevat vuoden 2020 jälkeisen ajan EU-rahoitusta ja elinkeinopolitiikkaa.

Pilottitoiminnan toteuttamista koordinoi maakuntien yhteisellä sopimuksella Lapin liitto. Lapin liitossa pilottia toteutetaan Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -hankkeella, josta rahoitetaan Lapin osuus pilotin koordinaatiokuluista. Hankkeen omavastuuosuus korvataan kansainvälisten asioiden suunnittelijan 30 % työpanoksella, joka kohdistuu pilotin yhteyshenkilönä työskentelyyn. Kehittämisjohtaja toimii Lapin osuuden vastuullisena johtajana.

Lapissa on järjestetty alueellisia tilaisuuksia, joissa keskusteltiin Lapin nostoista yhteiseen strategiaan. Samalla sidosryhmille jaettiin linkki, jonka kautta he pääsevät seuraamaan pilotin päivittyvää materiaalia. Lapista on osallistuttu kaikkiin OECD:n tarjoamiin työpajoihin, joihin valmistautumisen yhteydessä on kirjoitettu alueen paras käytäntö kulloiseenkin aihepiiriin. Työpajoihin osallistujat ovat olleet Lapin liiton ja Lapin ELY-keskuksen edustajia ja parhaiden käytäntöjen kokoamisessa on osallistettu myös sidosryhmiä. Lisäksi kehittämisjohtaja on osallistunut kunkin työpajan aiheeseen liittyvän tulevaisuuden politiikkasuosituksen muodostamiseen. Kaiken tekemisen keskiössä on ollut yhteistyö Itä- ja Pohjois-Suomen aluekehitysviranomaisten ja sidosryhmien välillä. Maakunnat julkaisivat myös yhteisen lehden, jossa kukin alue esitteli omaa älykästä erikoistumistaan.

Lapin aluekehitysviranomaiset ja sidosryhmien edustajat osallistuivat myös Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokouksen yhteydessä järjestettyyn Innovation Camp:iin, jonka tulokset toimivat OECD:n työpajatulosten lisäksi perustana Itä- ja Pohjois-Suomen strategiseksi linjauksiksi, joilla alueet yhdessä tukevat murroksessa olevia elinkeinojamme. Hyvänä

lähtökohtana Lapin valinnoille yhteiseen IP-strategiaan toimivat juuri päivitetty älykkään erikoistumisen prioriteetit. Lapin nostaja yhteiseen strategiaan tarkennettiin vielä sidosryhmätapaamisessa 1.10 ja ELMO-pilotin yhteisessä strategiatyöpajassa 4.12, jossa Lapista oli sidosryhmien edustajista mukana edustaja Lapin ammattikorkeakoulusta, Lapin ELY-keskuksesta ja Digipoliksesta.

Pilotin toiminta jakaantuu kahdelle vuodelle niin, että vuoden 2018 aikana valmisteltiin alueellinen strategia ja vuodelle 2019 saadaan rahoitusta strategian pilotointiin, jonka yhteisenä kärkivalintana on *puu* ja sen uudet tuotteet ja prosessit. IP-alue on aloittanut ensimmäisenä alueena (NUTS 2-taso) jatkoneuvottelut 300 000 euron pilotin rahoituksesta vuodelle 2019. Vuoden 2018 yhteistyön tuloksena syntyi myös tahtotila yhteistyön laajemmalle toteuttamiselle yhteisen koordinaatiohankkeen avulla. Koordinaatiohanketta, Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa – Strategiasta käytäntöön, haetaan yhteistyön resursoimiseksi ja ylläpitämiseksi seuraavaksi kahdeksi vuodeksi sekä ennen kaikkea vuonna 2018 syntyneen IP-alueen yhteisen Älykkään erikoistumisen strategian jalkauttamiseksi koko alueella.

3.4. Verkostot, vierailut ja järjestetyt tilaisuudet

3.4.1. Toimiala- ja koulutustarpeiden ennakointi

Ennakointitoiminta on keskittynyt ennakkoinnin toimialaklustereiden ja ennakointivastaavien työhön. Yhteistyö valtakunnalliseen koulutustarpeiden ennakointiin on edelleen epäselvää. Nykyiset opetushallituksen resurssit eivät mahdollista aikaisemman laajuista alueyhteistyötä. Lapin koulutussuunnitteluryhmä on kokoontunut säännöllisesti käsittelemään mm. Ammatillisen koulutuksen reformia ja maakuntauudistukseen liittyviä asioita.

3.4.2. Maakunnallinen hyvinvoinnin seurantaryhmä ja Järjestöneuvottelukunta ja Tasa-arvoista yhteistyötä - Lapin järjestöstrategian toteuttaminen

Maakunnallinen hyvinvoinnin seurantaryhmän kokoonpano päivitettiin Lapin liiton hallituksessa. Ryhmää laajennettiin vastaamaan paremmin laajaa hyvinvoinnin edistämistyön kenttää. Seurantaryhmän keskeinen tehtävä kuluvana vuonna on maakunnan hyvinvointikertomustyön käsittely. Keväällä kokous järjestettiin yhdessä Aluehallintoviraston terveyden edistämisen työryhmän kanssa.

Järjestöneuvottelukunta on kokoontunut säännöllisesti ja käsittelyssä ovat olleet mm. sote- ja maakuntauudistus. Järjestöstrategian toimeenpanosuunnitelmaa on valmisteltu järjestöneuvottelukunnan työvaliokunnassa ja se menee neuvottelukunnan käsittelyyn 2019. Syyskaudella on perustettu työrukkanen valmistelevaan järjestöjen asemaa uudessa maakunnassa Braxin selvityksen pohjalta. Selvitystä on käsitelty huolellisesti useassa

kokouksessa ja työryhmä tulee tekemään esitykset järjestöneuvottelukunnan käsiteltäväksi vuoden 2019 keväällä. Toukokuussa pidettiin maakunnallinen järjestöfoorumi, jossa palkittiin vapaaehtoistyön tekona Ylitornion 4H-yhdistyksen toiminta nuorten hyväksi. vuoden 2019 järjestöfoorumin valmistelu on käynnistetty syksyllä ja se on sovittu pidettäväksi Torniossa 17. -18.5.2019.

3.4.3. Laajakaista kaikille –hanke

Laajakaistarakentaminen on edennyt vain kuntayhtiöiden toimesta ja maaseuturahaston turvin kyläverkkohankkeina. Uusia laajakaistalain mukaisia hankkeita ei Lapissa ole käynnistynyt rahoituksen ehtojen helpottumisesta huolimatta. Valtion tukea oli käytettävissä vuoden loppuun asti. Valtakunnallinen uusi digistrategia ei ole antanut uusia välineitä laajakaistarakentamiseen Lapissa. Tilanne on huolestuttava Lapin digikehittämisen näkökulmasta.

Syksyllä jo aloitettiin vaikuttamistyötä laajakaistainvestointien saamiseksi uusiin EU-ohjelmiin ja tulevan hallituksen hallitusohjelmaa. Tämän työn painopiste on keväällä 2019.

3.4.4. NSPA – Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkosto

Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkosto on toiminut aktiivisesti etujenajamisessa Komission monivuotisen rahoituskehiksen ja asetusten valmistelun osalta. Verkoston ja alueen sidosryhmien yhteistyötä on myös tiivistetty yhteisten hankesuunnitelmien kautta, esimerkiksi Lapin vetämä Arctic Investment Platform (AIP) on saanut laajalti kannatusta verkoston kattamilla alueilla. AIP- hankkeen verkosto haki rahoitusta kehittämishankkeelle Interreg V A Pohjoinen –ohjelmasta ja sai siihen myönteisen rahoituspäätöksen joulukuussa 2018. Hankkeessa on mukana useita alueita NSPA- verkostosta.

NSPA verkoston yhteistyö oli tiivistä koheesipolitiikan / MFF vaikuttamisen suhteen. Komission esityksen jälkeen yhteistyö jatkui tiiviinä, etenkin seurannan suhteen, mutta Suomelle ja Ruotsille esitettyjen erilaisten rahoitusesitysten jälkeen yhteisen positiomuodostuksen suhteen otettiin hieman aikalisää. NSPA verkosto kokoontui säännöllisesti Brysselissä, tapasi koheesiovaikuttajia ja vuosittainen NSPA-Foorumi järjestettiin Storhognassa (Mid Sweden) 2-3.5. Lisäksi NSPA järjesti yhteisen seminaarin alueiden ja kaupunkien viikolla (EWRC) 9.10.2018.

Itä- ja Pohjois-Suomen suuralueyhteistyö

Lappi toimi vuonna 2018 puheenjohtajana sekä Pohjois-Suomen maakuntien verkostossa että Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien verkostossa, mikä toi koordinaatio- ja puheenjohtajavastuuta myös Kehittäminen ja rahoitus- vastuualueelle. Pääasiassa rakennerahasto-ohjelman toteuttamiseen keskittyneet Pohjois-Suomen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen koordinaatioryhmien puheenjohtajuus ja sihteerin tehtävät ovat olleet Lapin liiton

vastuulla. Puheenjohtajan roolissa on vastattu myös monien muiden tapaamisten ja kokousten organisoinnista ja toteuttamisesta.

Rakenerahasto-ohjelman toteuttamiseen liittyvän yhteistyön lisäksi Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistoiminta on edelleen tiivistynyt vuoden 2018 aikana. Alueiden yhteistyönä on valmisteltu Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO)- älykkään erikoistumisen strategia ja lisäksi yhteistyötä tehdään jatkuvasti edunvalvonnan, EU-toimiston sekä käynnistettyjen strategisten hankkeiden puitteissa (esim. AIP –hanke).

3.5. Maakuntauudistus

Kehittäminen ja rahoitus- vastuualue on osallistunut aktiivisesti vuoden 2018 aikana maakuntauudistuksen valmisteluun. Kehittämisjohtaja toimii Elinvoima ja elinkeinotyöryhmän puheenjohtajana ja useita henkilöitä on osallistunut maakuntauudistuksen rahoituksen suunnitteluryhmään aktiivisesti laatimalla nykytilakuvauksen ja suunnittelemalla tulevan maakunnan rahoitusyksikön toimintaa. Lisäksi on osallistuttu elinvoima ja elinkeinot ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöryhmien toimintaan sekä valmisteltu maakunnan koetalousarviota.

Kehittämisen ja rahoituksen vastuualueen toimintakatteen toteuma oli 100,4 % 31.12.2018.

4 ALUEIDENKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ

4.1 Alueidenkäytön tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018

Alueidenkäyttö ja ympäristö

Tavoitteet 2018

Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valmisteluvaihetta jatketaan taustaselvityksillä (alue- ja yhdyskuntarakenneselvitys, liikennejärjestelmä- ja ratayhteysselvitys, maisema- ja luontoselvitys, geologiset varat, pohjavedet ja turvetuotantoon soveltuvat suot -selvitys) sekä teemakohtaisten sidosryhmäneuvottelujen kautta koottujen tavoitteiden määrittelyllä. Kevään ohjausryhmässä ja hallituksessa käsitellään Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 tavoitteet ja syksyllä ohjausryhmässä laajaa seminaaria sekä 1. viranomaisneuvottelua varten luonnokset taustaselvityksiksi sekä alustava maakuntakaavaluonnos vaihtoehtoiseen. Järjestetään myös Saamelaiskäräjälain, Kolttalain ja Poronhoitolain mukaiset neuvottelut sekä tarvittavat erillisneuvottelut. Loppuvuodesta kaava-aineisto viimeistellään ohjausryhmään ja hallitukseen Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valmisteluaineiston nähtäville asettamista varten. Tarvittavilta osin

Toteuma

Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 sidosryhmäneuvotteluja jatkettiin vuoden 2018 tammi-helmikuussa. Tavoitteet koottiin asiakirjaluonnokseksi, jota käsiteltiin ohjausryhmässä 23.2.2018 Inarissa. Ohjausryhmässä myös perehdyttiin ilmastomuutoksen aluetta koskeviin skenaarioihin sekä pidettiin tulevaisuustyöpaja. Hallitus käsitteli tavoitteet 16.4.2018 ja hyväksyi osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) tehtävät tarkennukset ja korjaukset. Saamelaiskäräjien kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen sovittiin saamelaiskulttuuriin aiheutuvien vaikutusten arvioinnista erillisen saamelaiskulttuurityöryhmän ja palkattavan saamelaiskulttuurin asiantuntijan avulla. Saamelaiskäräjät nimesi työryhmän jäsenet sekä asiantuntijan 23.4.2018.

Sodankylää koskeva tuulivoimaselvityksen hankinta kilpailutettiin ja hankintapäätös tehtiin 28.2.2018.

Taustaselvitysten asiantuntijatyöryhmät kokoontuivat: Luonto- ja maisemaselvitys 14.3. ja 28.5.; Liikennejärjestelmä- ja ratayhteysselvitys 23.5. ja 14.8.; Geologiset taustatiedot 24.5. sekä Tuulivoimaselvitys 25.4. ja 20.6. Lisätyönä käynnistettiin 1.9.2018 VT 5 tieyhteysselvitys Sodankylän taajamassa yhteistyössä kunnan, Sakatin kaivoksen ja liikenneviranomaisten kanssa.

Erillisneuvotteluja käytiin museoviranomaisten kanssa 13.3. ja 23.8. sekä matkailutoimijoiden kanssa 18.9.

asiakirjat käännetään pohjois-, inarin- ja koltansaameksi.

Paliskuntaakohtaisia neuvotteluja pidettiin 25.5., 29.5., 12.–15.6. sekä 17.8.

Saamelaiskulttuuriryhmä kokoontui 29.5., 16.8. ja 25.9. ja 30.10.

Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 alustavasta luonnoksesta neuvoteltiin ympäristöministeriön kanssa 9.8. ja kaavamääräyksistä 7.11.2018.

Ohjausryhmä käsitteli alustavan kaavaluonnoksen sekä taustaselvitysten luonnokset 22.8. Utsjoella.

Poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu järjestettiin 4.9. Saariselällä. Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 seminaari pidettiin Saariselällä 27.–28.9.2018 ja samassa yhteydessä oli myös maankäyttö- ja rakennuslain mukainen ns. ensimmäinen viranomaisneuvottelu.

Saamelaiskäräjälain 9 §:n mukainen neuvottelu käytiin 16.10. ja kolttalakiin perustuva neuvottelu 17.10.

Ohjausryhmä käsitteli valmisteluvaiheen kaavaluonnoksen 25.10. Sodankylässä. Hallitus hyväksyi 12.11.2018 Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valmisteluaineiston asetettavaksi nähtäville ja lähetettäväksi lausunnoille. Osa aineistosta toimitettiin käännettäväksi pohjois-, inarin- ja koltansaameksi.

Merialuesuunnitteluprosessia jatketaan yhteistyössä rannikkomaakuntien ja ympäristöministeriön muodostaman koordinaatioryhmän kanssa sekä käynnistetään yhteen sovittava merialuesuunnittelu Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan liittojen kanssa. Jatketaan lähtötietojen kokoamista ja täydentämistä sekä sidosryhmä- ja

Rannikkomaakuntien ja ympäristöministeriön muodostama merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä on kokoontunut kuukausittain ja ohjannut sekä suunnittelun tueksi laadittavia erillisselvityksiä että merialuesuunnitelmien valmistelua. Kokousten yhteydessä on järjestetty kansallisia ja kansainvälisiä sidosryhmätilaisuuksia. Pohjoisen Selkämeren, Merenkurkun ja Perämeren merialuesuunnitelman suunnittelutiimi on kokoontunut neljä kertaa. Toteutuneita erillisselvityksiä ovat: Vuorovaikutussuunnitelma, Nykytilaselvitys sekä Sinisen talouden tilannekuva merialuesuunnittelun

vuorovaikutustyötä Lapin meri- ja rannikkoalueella.

Osallistutaan Barentsin alueen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän (BRWGTL), Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän sekä Päärataryhmän työskentelyyn. Huolehditaan Lapin liikennejärjestelmätyöryhmän toiminnasta sekä maankäytön- ja liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteensovittamisesta.

Osallistutaan erilaisten alueidenkäyttöä ja liikennettä koskevien hankkeiden YVA- ja kaavamennettelyihin, Rovajärven yhteistyöryhmään, Lapin vesienhoidon yhteistyöryhmään, Pohjois-Suomen ja Lapin kulttuuriympäristön yhteistoimintaryhmiin sekä Lapin rakennusperinneyhdistyksen hallitukseen.

Maakuntakaavojen tavoitteiden toteuttamista sekä maakunnallisesti merkittävien hankkeiden alueidenkäytöllisiä edellytyksiä edistetään lausunnoilla,

lähtökohtana. Yhteistyötä on tehty SYKE:n, LUKE:n, yliopistojen sekä merialuetta koskevien erillishankkeiden kanssa.

Barentsin alueen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän kokous oli 12.–14.3.2018 Skellefteåssa ja 13.–15.11.2018 Kiirunassa. Suomalaisosapuolet kokoontuivat Oulussa 10.9.2018. Päärataryhmän kokous pidettiin 17.4. ja 19.12. sekä Päärataseminaari 19.4.2018. Lapin liikennejärjestelmätyöryhmän kokoukset järjestettiin 10.4. ja 26.9.2018.

Sakatin kaivoksen ja Sodankylän taajaman tiejärjestelyistä (vt 5) neuvoteltiin 18.6. ja 20.8.2018. Erillisselvitys liitetään lisäselvityksenä Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 Liikennejärjestelmä- ja ratayhteys selvitykseen.

Barentsin alueen liikenne- ja logistiikka -hanke (BRTL) käynnistyi 1.11.2018.

Osallistuttiin mm. Norjan Davvi-tuulivoimalan voimajohtoa, Maaningan tuulivoimalan voimajohtoa, Pyhänselkä-Keminmaa voimajohtoa, Keminmaa-Ruotsi voimajohtoa ja Sakatin kaivoshanketta koskeviin YVA-mennettelyihin.

Rovajärven yhteistyöryhmä kokoontui 24.4.2018. Merialuesuunnittelua esiteltiin Lapin vesienhoidon yhteistyöryhmän kokouksessa 8.11.2018

Lapin Rakennusperinne ry:n hallitus kokoontui neljä kertaa. Syyskokouksessa 2.9.2018 palkittiin Kieringin kylä Vuoden kulttuuriympäristöteko -palkinnolla.

Annettiin 63 lausuntoa, jotka koskivat yleiskaavoja, asemakaavoja, YVA-ohjelmia ja -selostuksia, tiesuunnitelmia, hoito- ja käyttösuunnitelmia, kaivoslain mukaisia lupia, erilaisia valtakunnallisia ohjelmia ja selvityksiä, lakimuutoksia sekä muita alueidenkäyttöä koskevia asioita.

viranomaisneuvotteluissa ja ohjausryhmissä.

Osallistuttiin viranomaisneuvotteluihin, ohjaus- ja työryhmäkokouksiin ja muihin neuvotteluihin tai tilaisuuksiin koskien liiton ulkopuolisia hankkeita: mm. Fennoskandian vihreä vyöhyke, CORE-hanke (vuorovaikutus, yhtistyö ja konfliktien hallinta), CLIMATE-hanke (ilmastonmuutokseen sopeutumisen hanke) MAP-hanke (malminetsinnän hanke), Minland-hanke (kaivokset ja maankäytön suunnittelu), TOKAT-hanke (poronhoidon paikkatieto), POSKI II (pohjavesien ja kiviainesvarojen yhteensovittaminen), Reila-hanke (reittien monikäyttö), MOKEMA (moottorikelkkailureitistön kehittäminen), HAME (maakuntakaavamerkintöjen harmonisointi epalveluksi).

MRL:n mukaisiin kuntien kanssa käytäviin kehittämiskeskusteluihin osallistuttiin 14 kunnan osalta.

Lausunnoissa ja kokouksissa välitettiin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sekä maakunnan suunnittelun ja maakuntakaavojen tavoitteita kuntakaavoitukseen ja muuhun alueidenkäytön suunnitteluun.

Osallistutaan maakuntaudistuksen valmisteluun ympäristö ja luonnonvarat -tehtäväkokonaisuuden osalta.

Osallistuttiin ympäristö ja luonnonvarat - valmisteluryhmän ja aluekehitystoiminnot työryhmän työskentelyyn.

Varaudutaan mahdollisiin Natura poikkeamista koskeviin lisäselvityksiin.

Täydennettiin Sallatunturin matkailualueen Naturasta poikkeamisen perusteluja.

Alueidenkäytön osalta vuosi 2018 painottui Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 valmisteluvaiheen neuvotteluihin, taustaselvitysten ja kaava-asiakirjojen laatimiseen sekä merialuesuunnitelman valmisteluun. Osallistuttiin myös merkittävien hankkeiden ja YVA-prosessien ohjausryhmäkokouksiin, merkittävien kuntakaavojen viranomaisneuvotteluihin ja kehittämiskeskusteluihin sekä valmisteltiin lausunnot.

Tehtävät on suoritettu toimintasuunnitelman mukaisesti. Alueidenkäyttö ja ympäristö - vastualueen toimintakatteen toteuma oli 100,2 % (31.12.2018).

4.2 Maakuntakaavatilanne

Lapin yleispiirteinen maankäyttö on tällä hetkellä ratkaistu Rovaniemen (Rovaniemi, Ranua), Itä-Lapin (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla, Savukoski), Pohjois-Lapin (Inari, Sodankylä, Utsjoki), Tunturi-Lapin (Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio) ja Länsi-Lapin (Kemi, Kemijoki, Pello, Simo, Tervola, Tornio, Ylitornio) maakuntakaavoilla.

Vaihemaakuntakaavoista voimassa ovat Lapin meri- ja rannikkoalueen tuulivoimamaakuntakaava, Rovaniemen vaihemaakuntakaava, Kemi - Tornio alueen ydinvoimamaakuntakaavan osittainen kumoaminen ja osin Kemi - Tornio-alueen ydinvoimamaakuntakaava, Soklin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava ja Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava.

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotus on hyväksytty Lapin liiton hallituksessa 28.11.2016 ja toimitettu ympäristöministeriöön valmisteltavaksi valtioneuvostolle Naturasta poikkeamista varten. Kemihaaran altaan osalta valtioneuvoston päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Sallatunturin matkailupalvelujen alueen laajennuksen osalta asia on edelleen ympäristöministeriön valmisteltavana.

Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 on valmisteluvaiheessa.

4.3 Selvitykset

Vuoden 2018 aikana käynnissä olivat seuraavat Pohjois-Lapin maakuntakaavaa 2040 palvelevat selvitykset:

- Luonto- ja maisemaselvitys
- Geologiset varat, pohjavedet ja turvetuotantoon soveltuvat suot
- Liikennejärjestelmä- ja ratayhteysselvitys sekä tieyhteysselvitys VT 5 Sodankylän kohdalla
- Sodankylän tuulivoimaselvitys

4.4 Lausunnot

Lapin liitto antoi toimintavuoden aikana 63 alueiden käyttöön ja ympäristöön liittyvää lausuntoa. Suurin osa lausunnoista annettiin kunnille ja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Muita toistuvia tahoja olivat ympäristöministeriö ja TUKES. Lausunnot koskivat mm. kuntakaavoja (31), YVA-ohjelmia ja -selostuksia, pohjavesien luokitusmuutoksia, kaivoslupia, lakimuutoksia, tiesuunnitelmia, rakennusten suojelua sekä voimajohtohankkeita.

4.5 Ohjausryhmät, työryhmät, viranomaisneuvottelut

Maakunnan suunnittelussa monialaisen osaamisen ja yhteistyön merkitys on suuri. Alueidenkäytön suunnitteluun liittyviin kokouksiin ja neuvotteluihin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan. Maakuntakaavoituksen vuorovaikutteisuuden turvaamiseksi pidettiin ohjausryhmän kokouksia, viranomaisneuvotteluja sekä sidosryhmätilaisuuksia.

Maakuntakaavoituksen yhteydessä, eri hankkeiden ohjausryhmissä, viranomaisneuvotteluissa sekä kuntien ja ympäristöhallinnon välisissä kehittämiskeskusteluissa välitettiin kunnille ja muille tahoille maakunnallisten tavoitteiden lisäksi muualta maakunnasta ja valtakunnasta saatua tietoa ja kokemusta.

Alueidenkäytön edustaja oli mukana mm. seuraavien hankkeiden ohjaus- ja seurantaryhmissä:

- Porotalouden paikkatieto (TOKAT)
- Pohjavesien ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen (POSKI II)
- Fennoskandian vihreä vyöhyke
- Harmonisoidut maakuntakaavat e-palveluiksi (HAME)
- TEM, kaivoslain saamelaiskulttuurivaikutukset
- Lapin luonnonvarasuunnitelma
- Sallatunturin kv. liikenteenväylä -hanke
- Kuusamon Maaningan tuulivoimahanke YVA
- Nuolivaaran tuulivoimahanke YVA
- Reila-hanke
- MOKEMA-hanke
- CLIMATE-hanke
- CORE-hanke

Alueidenkäytön edustaja oli seuraavissa pysyvissä työryhmissä:

- Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä

- Lapin vesienhoidon yhteistyöryhmä
- Lapin liikennejärjestelmätyöryhmä
- Pohjois-Suomen kulttuuriympäristön yhteistoimintaryhmä
- Lapin kulttuuriympäristön yhteistoimintaryhmä
- Lapin Rakennusperinne ry
- Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä
- Pääratatyöryhmä
- Rovajärven yhteistyöryhmä
- SOVA-yhteyshenkilöverkosto

Maankäyttö- ja rakennuslain vaatimat viranomaisneuvottelut ja lausunnot kuntakaavojen laadin-nassa ovat edellyttäneet merkittävää työpanosta liitolta. Myös vaativia YVA-hankkeita on vireillä useita. Alueiden käytön henkilöt osallistuivat 32 liiton ulkopuoliseen ohjaus- tai työryhmän kokoukseen. Liitto oli mukana 14 Lapin Ely-keskuksen ja kuntien välisistä kehittämiskeskusteluista. Lausunnoissa ja neuvotteluissa esitetyt kannanotot on yleen-sä otettu hyvin huomioon. Suurin vaikuttavuus on ohjaus- ja työryhmiin osallistumisella ja viranomaisneuvotteluilla.

Alueidenkäytön vastuualue on tukenut aluekehityksen ja vaikuttamisen vastuualueita toimialaansa liittyvissä kysymyksissä mm. osallistumalla vastuualuettansa koskevien hankkeiden neuvotteluihin ja ohjausryhmiin sekä tuot-tamalla tarvittavaa kartta- ja paikkatietomateriaalia. Alueidenkäyt-tö on vastaavasti saanut muiden vastuualueiden asiantuntemusta mm. ennakoinnissa, tilastollisissa, elinkeino-poliittisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa.

4.6 Tiedottaminen

Pohjois-Lapin maakuntakaavasta 2040 on tiedotettu aktiivisesti. Vahvistettujen ja vireillä olevien maakuntakaavojen aineistot ovat internetissä. Ohjausryhmän, sidosryhmäneuvottelujen ja yleisötilaisuuksien avulla tietoa on viety kentälle laajan osallistumisen ja avoimen valmistelun turvaamiseksi. Maakuntakaavoituksesta on tehty taustoittavia papereita ja faktalaatikoita medialle. Alueellista mediaa on myös tavattu säännöllisesti ja pidetty ajantasalla kaava-asioiden etenemisestä. Verkkosivujen,

mediasuhteiden ja -tiedotteiden, yleisötilaisuuksien ja kuulutusten lisäksi myös Twitteriä käytetään alueidenkäytön viestinnän kanavavalikoimassa.

4.7 Voimavarojen käyttö

Alueidenkäytön vastuualueen oma henkilökunta 4 htv (5 htv 1.8.2018 alkaen) vastasi Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 laatimisesta ja ohjasi konsulttityönä tehtäviä selvityksiä. Oma henkilökunta myös valmisteli lausunnot sekä osallistui pääosaan kuntakaavoituksen viranomaisneuvotteluista, liikenne- ja logistiikkahankkeiden työryhmistä ja YVA- ja muista ohjaus- ja seuranta-ryhmistä. Voimavaroja kasvatettiin tekemällä yhteistyötä viranomaisten ja muiden osallisten kanssa monipuolisen asiantuntemuksen varmistamiseksi.

Vastuualueen henkilöstöön kuuluivat:

- Suunnittelujohtaja
- Maakuntainsinööri
- Ympäristöasiantuntija
- Aluesuunnittelija
- Aluesuunnittelija

5 VAIKUTTAMINEN

5.1 Maakuntaohjelma – Lappi-sopimus 2018 – 2021

5.1.1. Lappi-sopimuksen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2019 – 2021

Lappi-sopimus hyväksyttiin Lapin liiton valtuustossa syksyllä 2017, ja sen toimeenpanosuunnitelman valmistelutyöt käynnistettiin alkuvuodesta 2018. Strategisena tavoitteena oli jaksottaa ko. valmistelutyö aluekehityskeskustelujen (ministeriöt – maakuntien liitot) prosessin kanssa siten, että valmistelu ei menisi päällekkäin ja näistä saataisiin ennakoiden molemmista ns. paras etu irti; TOPSU-nostot näyttäisivät suuntaa syksyn aluekehityskeskusteluille, ja aluekehityskuvan päivityksestä saataisiin toimeenpanosuunnitelmaan uusinta tietoa. Valmisteltavaan, uuteen Topsisun 19 – 21 päätettiin myös tehdä sisällöllisiä muutoksia suhteessa aikaisempiin vuosiin; kokonaisuutta rakennettiin vastaamaan yhä paremmin Lappi-sopimuksen valintoja, linjauksia sekä ilmettä.

TOPSU-prosessi toteutettiin alusta alkaen laajasti osallistaen ja avoimesti valmistellen. MYR sihteeristö antoi läpi kevään 2018 evästystä ko. Työskentelylle. Käytännössä osallistaminen tapahtui jo olemassa olevissa työryhmissä (ponnistukset ja pilotoinnit eri kokoonpanoissa), sidosryhmille kohdistetuin valmistelupyynnöin ja kahden eri työpajan myötä, josta toinen oli suunnattu viranomaisille, ja toinen sidosryhmille. Valmistelupyynnöissä ja työpajoissa näkyi voimakkaasti kv-aspekti läpileikkaavana teemana. Lapin maakuntaohjelman TOPSU-kärjet saatiin valmiiksi kevään aikana, ja kesäkuussa sekä MYR että Lapin liiton hallitus nämä hyväksyi.

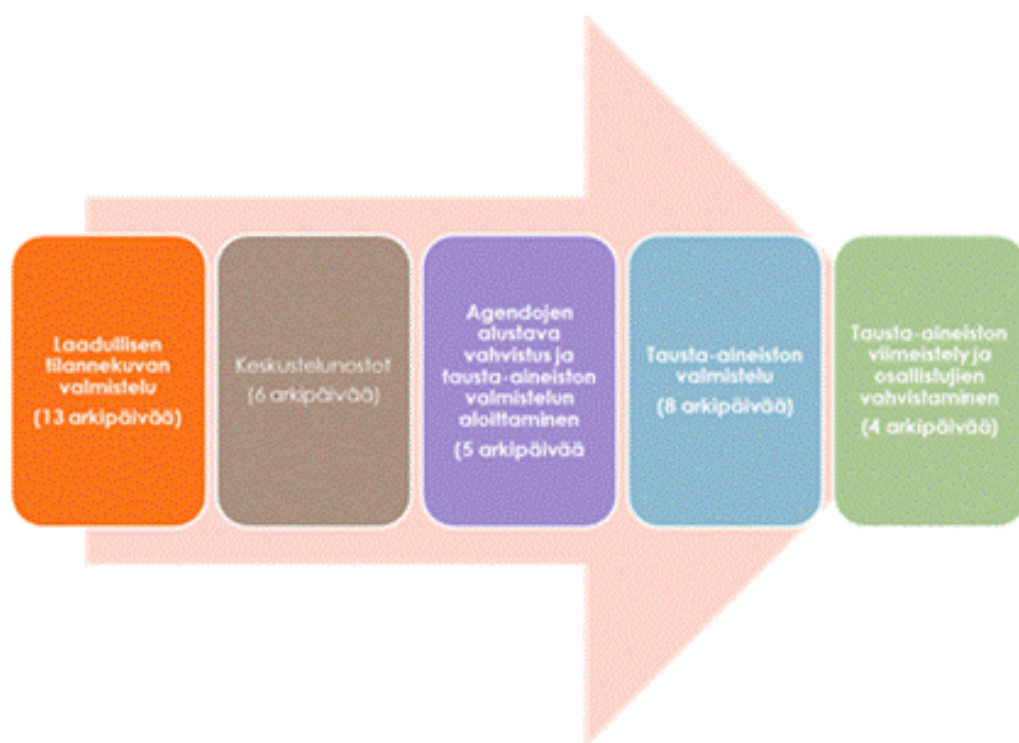
5.1.2. Ministeriöiden ja maakuntien väliset aluekehittämisen keskustelut

Valtion ja maakuntien keskustelut aluekehittämisestä muodostavat yhteisen foorumin, jossa käsitellään aluekehittämisen tavoitteita ja toimeenpanoa. Aluekehittämiskeskusteluja (ALKE) valmistellaan ja toteutetaan osana valtion ja maakuntien ohjaus- ja vuorovaikutusprosessia, ja ne tarjoavat kanavan maakuntien ja valtioneuvoston väliselle vuoropuhelulle aluekehittämisen kannalta keskeisistä tavoitteista ja toimista. Ministeriön ja maakunnan väliset keskustelut aluekehittämisestä (ALKE) pilotoitiin alkuvuonna 2018, aineistoa tähän (Lapin laadullinen tilannekuva, keskusteluagendat ja tausta-aineisto) valmisteltiin intensiivisesti loppuvuodesta 2017 alkaen. Valmistelua johti Lapin liitto, ja tähän otti osaa laaja joukko ELY-keskuksen asiantuntijoita ja muiden sidosryhmien asiantuntijoita.

Kokonaisuudessaan prosessi ja prosessin aikataulu eteni seuraavasti:

- Ministeriön ohjeistus ja tehtävänanto laadulliseen tilannekuvaan 9.11.2017, prosessin alle saatiin varsinaisesti 15.11.
- Laadullinen tilannekuva palautettiin ministeriöön 1.12.2017

- Laadullisen tilannekuvaan liittyvät keskustelunostot palautettiin ministeriöön 12.12.2018
- Ministeriön ohjeistus keskusteluihin ja agendoihin 12.1.2018
- Viimeistellyt keskustelunostot ja tausta-aineisto palautettiin 6.2.2018
- Alustava agendaesitys kuitattiin 19.1.2018
- Tausta-aineisto (1.versio) lähetettiin 31.1.2018
- Ministeriön palaute laadullisesta tilannekuvasta saatiin 1.2.2018, jonka perusteella viimeisteltiin tausta-aineistoa, viimeistely tausta-aineisto lähetettiin 6.2.2018.

Kuva: ALKE-prosessin askelmerkit syksy 2017/2018.

Varsinainen keskustelu ministeriön kanssa järjestettiin Helsingissä 13.2.2018. Palautekeskustelu ALKE-prosessista käytiin ministeriön kanssa loppukevästä 2018, ja keskusteluista tehtiin myös "Johtopäätökset"-asiakirja, joka ohjaa syksyn 2018 ALKE-prosessiin valmistautumista. Johtopäätöksissä todettiin keskustelujen keskeiset agendat ja toimenpide- sekä pilottikokeiluehdotukset.

Syksyllä 2018 käynnistettiin Lapin liiton johtama kick off -tilaisuus ja aloitettiin ALKE-valmistelut ministeriön antaman aikataulun sekä ohjeistuksen pohjalta. Alun perin keskustelut ja valmisteluprosessi olisi toteutettu kokonaisuudessaan syksyn 2018 aikana, mutta syyskuun alussa TEM ilmoitti ALKE-prosessin siirtyvän kevääseen 2019. Lapin laadullinen tilannekuva kuitenkin päivitettiin jo syksyn 2018 aikana siirtyneestä aikataulusta huolimatta.

5.1.3. Lapin suhdannekatsaus

Lapin suhdannekatsauksen valmistelu aloitettiin alkuvuodesta 2018, ja se julkaistiin 23.5.2018. Lapin suhdannekuva 2017 oli läpi vuoden vahvan positiivinen ja liikevaihto kasvoi kaikilla toimialoilla. Liikevaihto kasvoi reippaasti verrattuna edelliseen vuoteen ja vuoden 2017 liikevaihdon pitkän aikavälin trendi säilyi nousevana ja koko maata myönteisempänä. Selkeästi paras kehitys oli kaivostoiminnassa. Kaivostoiminnan jälkeen liikevaihto kasvoi eniten matkailupalveluissa, teollisuudessa, rakentamisessa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa. Kaikkien toimialojen (ml. julkinen sektori) henkilöstömäärän muutokset ovat olleet viime vuosina pieniä ja kehitystrendi ei ole yhtä positiivinen kuin liikevaihdon.

5.2 Kunta-asiat

5.2.1. Kuntatyöryhmän ja kuntajohtajien tapaamiset

Kuntatyöryhmä on kokoontunut keväällä 2018 kaksi kertaa, ja syksyllä 2018 kaksi kertaa. Kuntatyöryhmissä on seurattu ja keskusteltu kuntien ajankohtaisesta taloustilanteesta ja tulevista näkymistä, keskeinen kantava teema on ollut myös maakuntauudistus: yksi kokous keskittyi pelkästään maakuntauudistus-teemaan, ja kuntatyöryhmä mm. Laati kannanoton tulevaan maakuntien rahoituslaista. Tavoitteena on, että kuntatyöryhmän kokoukset järjestettäisiin jatkossa vuosikellon mukaisesti maakunnan eri kunnissa; näin tavoitellaan entistä tiiviimmän yhteistyön, verkostoitumisen ja tutustumisen mahdollistamista. Syksyn kuntatyöryhmät järjestettiin Simossa ja Posiolla. Tavoitteena myös on, että kuntatyöryhmän kokouksissa painottuisi entistä enemmän Lappi-sopimuksen strategiset valinnat ja näiden mukaiset asiakokonaisuudet.

Kuntajohtajatapaamisia on järjestetty vuoden 2018 aikana neljä (4) kappaletta. Loppuvuonna 2018 päätettiin organisoida kuntajohtajatapaamiset uudella tavalla: ryhmään valittiin puheenjohtajaksi Pellon kunnanjohtaja Eero Ylitalo, ja sihteerinä toimii kunta-asiantuntija Jaana-Koskela. Kuntajohtajat ovat laatineet vuosikellon tapaamisilleen, ja

sisällöt tulevat entistä enemmän nousemaan kuntien tarpeista ja yhteisvalmistelussa puheenjohtajan ja sihteerin kanssa.

28.2. – 1.3. Lapin liiton kunta-asiat järjesti kunnille suunnatun tarkastuslautakunnan ja sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan koulutuksen; koulutuksiin osallistui molempina päivinä 56 -58 henkilöä/päivä useista eri kunnista, ja myös Lapin liitosta. Koulutuskokonaisuus sai erinomaista palautetta, ja jatkossa vastaavalla konseptilla toteutettuja, yhteisiä tilaisuuksia, toivottiin järjestettävän lisää.

5.2.2. Kuntapäivät

Kuntapäivä järjestettiin 22.5.2018 Rovaniemellä teemalla "Elinvoimaisuuden pirskahtuksia". Kuntaliiton alustukset pidettiin työllisyys- ja yrityspalveluista, maaseudun kehittämisestä, terveellisestä elinympäristöstä ja ilmastonmuutoksesta. Lapin liiton spontaani, innovatiivinen paneelikeskustelu sitoi em. teemoja yhteen ja toi näitä kuntakontekstiin. Panelisteja haastettiin ennen kaikkea pohtimaan, miten saataisiin veto- ja pitovoimaa Lappiin.

Kuntapäivän yhteydessä järjestettiin 21.5. Kuntapäivän etkot (sekä päivä- että iltaohjelma) Rovaniemen kaupungintalolla, joihin oli kutsuttu laaja joukko kuntia, Lapin liiton hallitus sekä valtuusto sekä sidosryhmiä. Etkojen päiväohjelmassa järjestettiin yhteistä ohjelmaa niin kuntatyöryhmälle, elinkeinojen edunvalvontatyöryhmälle että kuntajohtajille; käytiin läpi maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus, Lappi-sopimuksen toimeenpanosuunnitelman valmistelutilannetta, maku-valmistelun ajankohtaista tilannetta ja tähän liittyvää taloutta sekä kv-asioiden ajankohtaisia asioita. Lisäksi järjestettiin oma tapaaminen kuntien talousvastaaville. 21.5. etkojen iltaohjelmassa keskityttiin nauttimaan paikallisista tuotteista verkostoitumisen merkeissä.

5.2.3. Pohjois- ja Itä-Suomi-yhteistyö

Lapin liitto on toiminut Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajamaakuntana. Neuvottelukunta on kokoontunut kaksi kertaa. Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnat ovat niin ikään kokoontuneet yhteiskokoukseen kaksi kertaa. Lapin liitto on koordinoinut toimintaa tänä vuonna. Pohjois-Suomen neuvottelukunta kokoontuu loppuvuonna vielä kaksi kertaa.

IP-huippuseminaari järjestettiin 30. – 31.8.2018 Rovaniemellä teemalla "Iskukykyisiä yhdessä". Ohjelmassa paneuduttiin ymmärtämään megatrendejä ja niiden merkitystä IP-alueelle. Myös ELMO-työ (ks s. 24) oli ko. Päivien aikana kantava teema, ja ko. Työpajojen parissa työskenneltiin tiiviisti.

5.3. Etujen ajaminen

Pohjois-Suomen neuvottelukunta hyväksyi neljän pohjoisimman maakunnan yhteiset tavoitteet tulevaan hallitusohjelmaan

Lapin omien hallitusohjelmatavoitteita laadittiin loppuvuodesta 2018. Liiton hallitus päätti lykätä niiden hyväksymisen ajankohtaan, jolloin tiedetään maakuntauudistuksen eteneminen.

Lapin liitto oli edustettuna Työ- ja elinkeinoministeriön kuljetustuen uudistamista valmistelleessa työryhmässä. Työryhmän raportti valmistui helmikuussa 2019.

Poliittisten puolueiden alueorganisaatioiden edustajia tavattiin vuoden aikana kaksi kertaa. Keskusteluissa painottuivat maakunta- ja soteuudistus sekä tulevan vuoden vaalit.

Kansanedustajien seutukuntamatka järjestettiin 16. – 17.8. Posiolle, Ranualle, Simoon ja Tervolaan. Matkalla tutustuttiin kuntien elinkeinotoiminnan kuulumisiin sekä vierailtiin yrityskohteissa; Timisjärven taidekeskuksessa, Pentikin tehtaanmyymälässä, Coronariassa, Veken

kalusteessa, Ranuan eläinpuistossa, Simon vanhassa Pehtoorissa, Tuulivoimapuistossa, Tervolan Könkään tilalla, Lappian Louen osaamiskeskuksessa sekä Meän Lihan toimitiloissa.

13.12. Järjestettiin Lapin ystävien (vaikuttajaverkoston) jouluillallinen Pohjalaisen osakunnan tiloissa Bottalla, Helsingissä.

28.7.2018 elinkeinoministeri Mika Lintilä vieraili Rovaniemen Napapiirillä, teemalla elinkeinot ja matkailu.

Lapin elinkeinojen edunvalvontatyöryhmä kokoontui kolme kertaa (toinen tapaaminen kuntapäivän 22.5. etkojen yhteydessä, yhteinen kunnanjohtajille, elinkeinojen edunvalvontatyöryhmälle ja kuntatyöryhmälle). Edunvalvontaverkostossa on mm. Käyty keskustelua ajankohtaisista elinkeinokentän kuulumisista kunta- ja seutukunta- ja maakuntakohtaisesti, valmisteltu Lapin edunvalvottavia kärkiä ja tavoitteita hallitusohjelmaan sekä kuntavalmistelun elinkeino- ja elinvoimaprosesseja. Lapin elinkeinojen edunvalvontaverkoston jäseniä osallistui myös Lappi-sopimuksen TOPSU-valmisteluun.

5.4. Lapin työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu eli Lapin TYP

TYP on lakisääteinen yhteistoimintamalli, jossa Työ- ja elinkeinotoimisto, kunta, kansaneläkelaitos ja työtön yhdessä arvioivat työttömän palvelutarpeen, suunnittelevat työllistymisedistämiseksi tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisen etenemisestä ja seurannasta. Lapin työllistämistä edistävän monialaisen yhteispalvelun verkoston toimintaa jatketaan ensimmäisen toimikauden 2016-2018 pohjalta sovitusti aj. 2019-2020.

Lapin TYP johtoryhmän puheenjohtajaksi valittiin vuodeksi 2018 Riitta Hakala Kemin kaupungin työllisyyspäällikkö, koska Mirja Kangas siirtyi maakuntavalmistelun Sote-yhdyspintasuunnittelijaksi. TYP toiminnan sopeuttamisessa työllisyyden hoidon kokonaisuuteen tehtiin

yhteistyötä työllisyyden edistämisen toimijoiden ja hankkeiden kanssa. Mirja Kangas nimettiin TYP johtoryhmän asiantuntija jäseneksi sekä toiseksi asiantuntijajäseneksi nimettiin Satu Huikuri Lapin Ely-keskuksesta. Lapin maakuntauudistuksen elinvoima- ja elinkeinot valmisteluryhmän jäseneksi nimettiin TYP johtoryhmästä puheenjohtaja ja varajäseneksi TYP johtoryhmän sihteeri.

TYP toimintaa kehitettiin hankeyhteistyöllä. TYP toimijoille ja yhteistyökumppaneille järjestettiin osaamisen ja toiminnan kehittämiseen koulutuksia, jotka järjestettiin pääasiassa Monialaisen yhteispalveluverkoston luominen pitkäaikaistyöttömille Pohjois-Suomeen eli MYP hankkeen koulutussuunnitelman mukaisesti. Maaseudun arjen palveluverkosto-hankkeen ja MYP-hankkeen kanssa järjestettiin Pohjois-Suomen työllisyysverkosto seminaari helmikuussa 2018. Valtakunnallinen työvoima- ja yrityspalveluiden alueellinen kokeilun kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä, koska TYP palvelun asiakkaita kuului myös kokeilun asiakasryhmään. Tavoitteena kokeilussa oli, että kehitetyt hyvät työllisyyden toimintamallit siirretään tulevaan maakuntaan. Lapin yliopiston koulutus- ja kehittämispalveluiden VOITTO - Voimavaroja, toimintakykyä ja osallisuutta Lappiin hankkeen ohjausryhmän jäseneksi on nimetty TYP:n johtava työllisyysasianantuntija. Lapin Ely-keskuksen kanssa valmisteltiin yhteistyössä Asiakkaat työllisyyden ja soten yhdyspinnoilla hanke-hakemus, joka sai myönteisen rahoituspäätöksen. Hankkeen asiakaskohderyhmänä ovat TYP palvelun koulutus- ja työllistymisvaiheen asiakkaat.

TYP asiakastyössä painotus oli edelleen asiakasprosessin hallinnassa, jonka terävöittämiseksi toteutettiin TYP seutukunnalliset kehittämispäivät henkilöstölle ja lähiesimiehille. Tavoitteena oli myös saada työntekijöiden näkemyksiä vuoden 2019 toimintasuunnitelmaan. Yhteisten tapaamisten lisäksi on pidetty säännölliset TYP henkilöstöpalaverit ja työllistämisen edistämisen kuntakohtaisia palavereita.

5.5. Matkailu

Lapin matkailu kasvoi vuonna 2018 jälleen ennätystahtia. Hyvän kehityksen turvaamiseksi myös jatkossa matkailuekosysteemin verkostoyhteistyössä keskityttiin erityisesti ympärivuotisen matkailun ja saavutettavuuden kehittämiseen. Lapin arktinen matkailuekosysteemi -hanke sai rahoituksen ja hankkeeseen rekrytoitiin projektipäällikkö ja -koordinaattori kesän aikana. Hanke käynnisti toimintansa elokuussa. Hankkeessa tiivistetään matkailuekosysteemin toimijoiden välistä yhteistyötä, selkeytetään työnjakoa, nostetaan toimialan statusta sekä päivitetään Lapin matkailustrategia (lisää luvussa 5.14).

Älykkään erikoistumisen S3 -platformin matkailuteeman sisältöjä rakennettiin yhteistyössä Euroopan matkailualueiden NECSTOUR -verkoston kanssa. Yhteistyö avaa Lapille uusia yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuuksia tulevalla ohjelmakaudella, sekä profiloii Lappia kestävästä arktisesta matkailusta edelläkävijänä.

Digi Aurora on yhteistyöprosessi matkailutarjonnan ja liikenteen paremman linkittämisen sekä digitaalisen myynnin ja markkinoinnin kehittämiseksi. Painopiste on tänä vuonna ollut

nopean kehityksen seurannassa ja yritysten osaamistason nostossa. Lisäksi Lapissa käynnistyi Open Arctic MaaS -hankekokonaisuus, jossa rakennetaan digitaalisia liikkumisen palveluja sekä kehitetään joukkoliikennettä palvelemaan paremmin myös matkailun tarpeita.

Lentoliikenteen kehittämistyötä jatkettiin säännöllisissä tapaamisissa Finnairin kanssa ja maan sisäisen lentoliikenteen kapasiteetti on kasvanut. Myös aikaisemmin avatut suorat reittilentoyhteydet päämarkkina-alueilta Lappiin ovat pääosin säilyneet ja muutama uusi yhteys on avattu.

Syksyllä laadittiin Lapin matkailun hallitusohjelmataavoitteet. Yhtenä tavoitteena on matkailun kärkialueiden eli Lapin ja pääkaupunkiseudun yhteistyön tiivistäminen. Tätä työtä on tehty yhdessä Uudenmaan matkailutyöryhmän ja Helsingin kaupungin kanssa laatimalla yhteinen kannanotto TEM:n matkailuresurssien lisäämiseksi.

Kestävän matkailun kehittämiseksi on suunniteltu VÄLKKY: Vähähiilisyiden edistäminen Lapin matkailussa –hanke yhteistyössä Lapin matkailuelinkeinon liiton kanssa. VÄLKKY -hanke jätetään kevään rahoitushakuun.

Lapin matkailuparlamentti 2018 toteutettiin yhteistyössä Lapin matkailuelinkeinon liiton LME (pääjärjestäjä) ja MTI:n kanssa. Levillä pidetty tapahtuma keräsi ennätyselliset 260 osallistujaa ja runsaasti yhteistyökumppaneita. Seminaarissa kuultiin TEM:n tervehdys ja jaettiin Vuoden matkailutekopalkinto, jonka sai tänä vuonna Finnair.

Verkostoyhteistyön koordinaation puitteissa matkailuasiantuntija on osallistunut mm. Kauppakamarin matkailuvaliokunnan, Matkailuklusterin, Lapin matkailuelinkeinon liiton, House of Lapland:n, Visit Finland:n ja monien muiden sidosryhmien kokouksiin. Esityksiä on pidetty lukuisissa tilaisuuksissa. Kansainvälistä yhteistyötä on tehty mm. EU-tasolla älykkään erikoistumisen työn kautta sekä Barentsin tasolla Joint Working Group on Tourism -työryhmässä.

5.6. 12th Fennoscandian Exploration and Mining FEM 2019

Tapahtuman käytännön järjestelyt käynnistyivät vuoden alussa. Kansainvälinen markkinointi avattiin viikolla 10. PDAC 2018 tapahtumassa, jonka järjestää yhteistyökumppanimme Prospectors & Developers Association of Canada. FEM-projektipäällikkö koordinoi maakuntajohtajien tutustumis- ja opintomatkan Torontoon PDAC tapahtuman aikaan sekä maakuntajohtajien ja ELY-ylijohtajien Levin yhteiskokouksen syyskuussa. Muita delegaatioita: Heilongjiang vierailu ja Barentsin alueneuvoston ja aluekomitean kokoukset Rovaniemellä toukokuussa.

FEM työryhmien ensimmäinen yhteiskokous pidettiin syyskuun lopulla Oulun yliopistolla. FEM ohjelma painottuu malminetsintä- ja kaivostoimintaan, talousgeologiaan,

tutkimukseen, kestäväan kehitykseen, sosiaaliseen ja ympäristölliseen vastuuseen, lupamenettelyihin ja investointeihin. Konferenssin rekisteröitymisen avauksen yhteydessä julkaistava ohjelmaosuus; keynote puhujat, lyhyt kurssit ja ekskursion, vahvistettiin marraskuussa Organizing committee kokouksessa Levillä. Uuden FEM www-sivuston suunnittelu ja tekninen toteutus aloitettiin joulukuussa. Sivusto lanseerataan helmikuussa rekisteröitymisen avauksen yhteydessä.

Boliden Exploration, Finland liittyi mukaan järjestäjäorganisaatioihin. Muita Lapin liiton yhteistyökumppaneita ovat Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kainuun liitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Suomen, Ruotsin ja Norjan geologian tutkimuskeskukset, Oulun yliopisto, Luleån tekninen yliopisto, Tromssan Arktinen yliopisto, Työ- ja elinkeinoministeriö, Kaivosteollisuus ry, Agnico Eagle Finland Oy, Anglo American, Prospectors & Developers Association of Canada (PDAC) ja Kanadan Suomen suurlähetystö.

5.7. Kemijoen vaelluskalakantojen elvyttäminen

Lapin liitto on toiminut koordinaattorina Kemi- Ounasjoen vaelluskalakantojen elvyttämishankkeissa huhtikuusta 2016 lähtien. Käynnissä oleva toiminta on ns. Vaelluskalatyöryhmän 2. toimikausi, joka aloitettiin tammikuussa 2018. Hankkeen rahoituksesta, joka on luonteeltaan toistaiseksi voimassa olevaa vastaavat Kemijoki Oy, sekä PVO- Vesivoima Oy. Hankkeen kokonaisbudjetti on vuosi tasolla 93 400 €, mikä mahdollistaa täysiaikaisen projektipäällikön resurssin, osa-aikaisen projektisihteerin sekä Vaelluskalatyöryhmän toiminnan matkakuluineen.

Työskentelyn yhtenä päätavoitteena on toteuttaa työryhmän aiemmin laatimaa Toimenpidesuunnitelmaa *Kemi-Ounasjoen vaelluskalakantojen elvyttämiseksi*. Toinen keskeinen tavoite on MMM:n mahdollistamien kärkirahoitushankkeiden liikkeelle saaminen Kemi-Ounasjoen vesistöalueella. Kärkihankerahoitusta on loppuvuoteen 2018 mennessä saatu kymmeneen eri hankkeeseen, joiden yhteenlasketut kokonaiskustannukset ovat hieman yli 2 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 aikana Vaelluskalatyöryhmä kokoontui yhteensä seitsemän kertaa. Vaelluskalaseminaari järjestettiin helmikuussa 2018 Rovaniemellä. Lisäksi kesäkuussa 2018 toteutettiin työryhmän opintomatka Meri-Lappiin, jolloin tutustuttiin Isohaaran kalateihin, nahkiaispyyntiin, ammattikalastukseen, sekä mm. smoltiseurantaan Tornionjoella.

5.8. Arktinen biotalous

Arktinen biotalous oli toiminnassa 16.2.2016 – 30.4.2018. Kyseessä oli Lapin ELY-keskuksen maaseuturahastosta rahoittama viestintä- ja koordinaatiohanke, joka vastasi Arktinen älykäs maaseutuverkosto -klusterin eli Maaseutuklusterin aluekehityksestä ja

kansainvälistymisestä viestinnän ja koordinaation keinoin. Hanke toi toimijoita yhteen tuottamaan sisältöä mm. Lapin elintarvikeohjelmaan (julkaistu 19.5.2017), Lapin hajautetun uusiutuvan energian ohjelmaan (julkaistu 22.5.2017) sekä koko biotalousalan kehittämistä vuoteen 2025 ohjaavan Lapin Arktisen biotalouden kehittämissuunnitelmaan (julkaistu 18.4.2018).

Hankkeen päätösseminaari, Biotalousalan huippukokous järjestettiin 19.1.2018 Rovaniemellä (<http://biotalousuutiset.blogspot.com/2018/01/biohuippu-kohokohdat-palautekysely-ja.html>). Lisäksi oltiin koordinoimassa Eviran tilaisuuksia helmi- ja huhtikuussa liittyen elintarvikelainsäädäntöön ja vientiin. Hanke myös viesti aktiivisesti eri sosiaalisen median kanavissa ja julkaisi maaliskuussa Rovaniemen REKO-toimintaa esittelevän uutiskirjeen.

5.9. Maaseudun arjen palveluverkosto -hanke

Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeen päämääränä on lisätä harvaan asuttujen alueiden ihmisten hyvinvointia ja arjen turvallisuutta sekä ehkäistä syrjäytymistä. Hankkeessa rakennetaan Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan kuntiin laaja-alaisia ja eri sektorirajat ylittäviä yhteistyöverkostoja, joiden avulla varmistetaan ja monipuolistetaan harvaanasutun alueen

lähi- ja etäpalveluja. Lisäksi hankkeessa tehdään Lapin maakunnallinen hyvinvointikertomus/hyvinvointiohjelma. Tavoitteena on ottaa arjen turvaa -toimintamalli käyttöön 30–40 kunnassa. Vuoden 2018 lopulla kuntien määräksi oli vakiintunut 35 (Lapissa 20 ja Pohjois-Pohjanmaalla 15).

Arjen turvan toimintamallissa tehdään paikallisista tarpeista kumpuavia palvelukokonaisuuksia kokoamalla paikallisia ja alueellisia toimijoita yhteen. Samalla otetaan ensimmäisiä askelia kohti tulevaisuuden kunnan ja maakunnan verkostomaista toimintakulttuuria, jossa kunta ei välttämättä itse toteuta palveluja, vaan mahdollistaa julkisten, yksityisten, järjestöjen ja kuntalaisten yhteisen tekemisen paikallisen hyvinvoinnin, turvallisuuden, elinvoiman ja työllisyyden edistämiseksi. Vuoden 2018 alusta lähtien hankkeessa on valmisteltu kuntia ja kumppaneita hankkeen jälkeiseen aikaan eli juurruttamaan arjen turvan toimintakulttuuria kuntiin, maakuntatasolle sekä kuntien ja maakuntien yhdyspintoihin. Hanke päättyy helmikuulla 2019 ja juurruttamistyötä tehdään hankkeen loppuun asti. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tekee arjen turvan mallin taloudellisista sekä hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvistä vaikutuksista tutkimusta viidessä kunnassa. Tutkimuksen tulokset ja politiikkasuositukset valmistuvat vuonna 2019.

Hankkeessa työstetyn Lapin hyvinvointiohjelman 2025 visio, painopistealueet ja etenemissuunnitelma hyväksyttiin Lapin liiton hallituksessa joulukuussa 2018. Hyvinvointiohjelman toimeenpano aloitetaan alkuvuodesta 2019 Lapin

maakuntavalmistelun johdolla laaja-alaisessa sopimuksellisessa kumppanuudessa kuntien, järjestöjen ja alueellisten toimijoiden kanssa.

Hankkeen toiminta alkoi elokuussa 2016 ja se päättyi helmikuulla 2019. Hanke on Lapin liiton hallinnoima ja toteutetaan Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Hankkeessa toimii verkostojohtaja ja verkosto-ohjaajat sekä verkostokoordinaattorit Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Osa-aikaiset verkosto-ohjaajat palkattiin syksyllä 2017, kun sopimuskuntien määrä kasvoi yli 30 ja verkostomaisen toimintakulttuurin rakentamiseen tarvittiin fasilitoijia, jotka toimivat pääasiassa kunnissa, mutta myös kunta-maakuntayhdyspinnassa. Hankkeen rahoittaa ELY-keskus Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014–2020. Hankkeen kokonaisbudjetti on 617 850 euroa, josta kuntien omarahoitusosuus on 6,47 %.

Pohjois-Pohjanmaan liiton johdolla on valmisteltu arjen turvan toimintamallin jatkokehittämiseen uutta hanketta nimellä: Yhdessä kestävä elinvoimaa Pohjois-Pohjanmaalle ja Lappiin. Rahoitusta haetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014–2020. Hanke on suunniteltu toteutettavan nykyisen hankkeen kaltaisesti kahden maakunnan yhteisenä hankkeena, jossa tuetaan kuntien hyvinvointia ja elinvoimaa olemassa olevien resurssien tehokkaalla hyödyntämisellä.

5.10. Lappi – arktinen ja kansainvälinen menestyjä (EAKR)

Lappi - kansainvälinen ja arktinen menestyjä -hanke tukee tavoitetta tehdä Lapista EU:n harvaan asuttujen ja sirkumpolaaristen alueiden innovatiivisin ja yrittäjähenkisin alue. Tätä tavoitetta tuetaan saattamalla lappilaiset toimijat yhteen rakentamaan Lapin roolia kansainvälisenä toimijana ja sitoutumaan Lapin taloudellisen kehityksen turvaamiseen rakennemuutoksessa.

Vuoden 2018 näkyvin toimenpide hankkeessa oli Lappi – Arktinen ja kansainvälinen menestyjä strategian työstäminen ja julkaisu. Strategia tarkentaa vuonna 2013 julkaistun Arktisen erikoistumisen ohjelman älykkään erikoistumisen valintoja ja sisältää kansainvälistymisen ja älykkään erikoistumisen prioriteetit vuosille 2018-2022.

Toimintakaudella jatkettu Lapin kansainvälisen näkyvyyden vahvistamista Arctic Smartness –konseptin alla, jotta Lappi nähdään yhä houkuttelevampana kumppanina kansainvälisessä rahoitusmaailmassa. Kansainvälistymisen tueksi on vuoden aikana tavattu lappilaisia aluekehittäjiä erilaisilla kokoonpanoilla. Marraskuun Arctic Smartness –välietappi keräsi 100 osallistujaa pohtimaan yhteistyön seuraavia askelia.

Toimintakaudella Lappi on päässyt mukaan kahteen uuteen älykkään erikoistumisen kumppanuuteen: Social Economy ja Advanced materials on batteries. Lisäksi on jatkettu aktiivista osallistumista olemassa oleviin kumppanuuksiin ClusSport ja Digitalisation and Safety for Tourism. Kesäkuussa Lappi osallistui komission European Social Economy Regions –pilottiin,

jonka paikallistapahtumassa oli yli 50 osallistujaa. Tapahtumassa nousi kiinnostus jatkaa social economy -teeman kehittämistä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Pilotin tuloksia esiteltiin syksyllä Bilbaossa ja Brysselissä komissiolle ja muille alueille.

Vuoden aikana on edistetty myös lappilaisten toimijoiden edellytyksiä kansainväliseen yhteistyöhön. Kansainvälisen rahoituksen mahdollisuuksia on tuotu esiin eri tilaisuuksissa. Tämän lisäksi Lapissa on järjestetty työpajoja, joissa on käyty läpi kansainvälisyyden mahdollisuuksia. Tammikuussa järjestettiin ”EU-yhteistyöstä ja kansainvälisestä rahoituksesta lisäarvoa yrityksille” –tilaisuus, johon osallistui noin 40 henkeä ja toukokuussa järjestettiin ”EU-yhteistyöstä ja kansainvälisestä rahoituksesta lisäarvoa matkailuyrityksille” –tilaisuus. Lokakuussa koottiin asiantuntijajoukko Kolariin, pohtimaan luonnontuotealan mahdollisuuksia. Kansainvälistymisen onnistumisia ja mahdollisuuksia on viestitty alueellisesti myös ”Näin me se tehdään” –tarinoiden muodossa.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi parastamismatkaa, joiden teemat tulivat lappilaisilta toimijoilta. Kesäkuussa tutustuttiin Castilia y Leonin alueeseen ja sen aluekehityspainotusten tuloksiin elintarviketeollisuuden saralla sekä esiteltiin paikallisille lappilaisia tuotteita. Marraskuussa käytiin tutustumassa Örebron läänin social economy –käytäntöihin ja strategiaan, jaettiin kokemuksia, sekä vierailtiin paikallisissa yhteiskunnallisissa yrityksissä.

5.11. Uuden talouden valmisteluhanke

Uuden talouden valmisteluhanke oli Lapin liiton EAKR-rahoitteinen hanke, jonka tavoitteena oli selvittää nousevien toimialojen potentiaalia sekä tarvetta erilaisten fyysis-virtuaalisten palvelukeskittymien rakentamiselle. Nouseviksi toimialoiksi tässä hankkeessa nähtiin elintarvike-, energia- ja luovat alat.

Palvelukeskittymien on tarkoitus palvella toimialojen yrityksiä erilaisissa olosuhteissa tarjoamalla niin fyysisiä tiloja kuin virtuaalista palvelua ja neuvontaa. Hankkeen tarkoituksena on siis ollut yhdessä yritysten kanssa rakentaa paras mahdollinen perusta tulevaisuuden

nousevien toimialojen yrityksille, jotta yritykset pystyisivät jatkossakin toimimaan ja kasvamaan Lapin maakunnan alueella.

Hankkeessa teetettiin kolme selvitystyötä liittyen valittuihin toimialoihin (elintarvike-, energia- ja luovat alat). Selvitystöiden tuloksina syntyi kustakin toimialasta raportit, joissa on hahmoteltu yrityshaastatteluiden pohjalta fyysis-virtuaalisten palvelukeskittymien tarvetta. Haastatteluiden kautta lappilaisten elintarvike-, energia- ja luovien alojen yrittäjien tarpeet on saatu esille kehittäjäkentälle. Samalla kiinnostuneet yrittäjät on saatu sitoutettua tuleviin kolmen eri alan keskittymiin.

Kahden fyysis-virtuaalisen palvelukeskittymän kehittämistä kohti konkretiaa on lähdetty aktiivisesti suunnittelemaan jo hankkeen aikana. Avaintoimijat on saatu sitoutettua sekä Lapin Elintarviketalon että Lapin Energiakonttorin kehittämiseen. Hanke oli toiminnassa 1.3.2017 – 31.5.2018.

Hankkeen päätyttyä Maaseutuklusterin viestintä -hanke on alkanut yhdessä Lapin amk:n ja muiden toimijoiden kanssa suunnitella Lapin Energiakonttorin sivuja, jotka on avattu syyskuussa 2018: www.lapinenergiakonttori.fi. Myös Lapin elintarviketalolle avataan samankaltaiset sivut myöhemmin.

5.12. Elintarvikkeiden ja energian mahdollisuudet – Maaseutuklusterin viestintä

Maaseutuklusterin viestintä -hanke käynnistyi Lapin ELY-keskuksen maaseuturahastosta rahoittamana 1.5.2018 ja hanke on toiminnassa 31.12.2019 saakka. Hanke toteuttaa Maaseutuklusterin viestintää ja koordinaatiota kuuden eri työpaketin kautta: 1) yleinen viestintä, 2) sparraustilaisuudet, 3) parastamismatkat, 4) oppilaitosyhteistyön tiivistäminen viestinnällä, 5) klusteripalveluiden paketointi viestinnän keinoin sekä 6) skenaariotyö ja uusi maaseutuohjelma. Hankkeessa työskentelevät 100 % työpanoksella projektipäällikkö Tanja Häyrynen sekä projektikoordinaattori Johanna Asiala ja 30 % työpanoksella graafikko Tiina Liuska. Hanke on aloittanut toimenpiteet näiden työpakettien alla tehokkaasti jo vuoden 2018 aikana.

Hanke on jatkanut aktiivista viestintää käyttäen hyödykseen Arktinen biotalous -hankkeessa luotuja viestintäkanavia. Hankkeessa on koostettu graafikon avulla erilaisia faktatietoja infograafien muotoon, joita on esitetty erilaisissa tilaisuuksissa. Graafit ovat vapaasti

hyödynnettävissä. Kuntakierroksella on vierailtu vuoden loppuun mennessä viidellä paikkakunnalla.

Hanke on järjestänyt sparraustilaisuuksia sekä yrittäjille että hanketoimijoille syksyn ja loppuvuoden 2018 aikana. Esimerkiksi Grüne Woche -messuille lähteneitä yrittäjiä on sparrattu, samoin 26.11. järjestetty elintarvike- ja luonnontuotealan yrittäjien pyynnöstä Eviran keskustelutilaisuus uusielintarvikeasetuksesta. 6.11. järjestettiin sekä energiapuolen yrittäjille että hanketoimijoille treffit Arctic Smartness -välietapin yhteydessä.

Hanke on tehnyt yhden Suomen sisäisen parastamismatkan, Food Business Summitiin Seinäjoella 12.–13.6.2018. Lisäksi hanke on osallistunut kutsuttuna puhujana Euroopan komission järjestämään tilaisuuteen, kun hanke oli mukana European Open Days - tapahtumassa Brysselissä 8.-11.10.2018.

Hanke on tehnyt tiivistä oppilaitosyhteistyötä, kun se on vierailut useissa eri YAMK-tapahtumissa Rovaniemellä ja Kemissä kertomassa uusille yamk-opiskelijoille Maaseutuklusterin toiminnasta ja Lapin maaseudun mahdollisuuksista sekä agrologiopiskelijoille projektityöskentelystä. Opinnäytetöitä on tilattu alaan liittyvistä aiheista mm. Rovaniemen REKO-lähiruokarenkkaan markkinointi kuluttajille. Lisäksi valmisteilla on opinnäytetyö Lapin energiaomavaraisuudesta sekä Kemin alueen biomassoista.

Klusteripalveluiden paketointi on aloitettu piirtämällä auki Maaseutuklusterin toimintamallia yhteistyössä klusterin avainorganisaatioiden kanssa. Hanke on alkanut suunnitella organisaatiohaastatteluita, joiden kautta saadaan parhaiten tietoa siitä, millaisia palveluita kukin organisaatio on valmiina Maaseutuklusterin kautta tarjoamaan.

Lapin maaseutuohjelman työstäminen aloitettiin skenaarioiden keräämisellä yhteistyössä Tulevaisuus Lapista - ennakointi uudessa maakunnassa -hankkeen kanssa. Hankkeet vetivät neljä Erätauko-keskustelua (2.10. Sodankylä, 5.11. Keminmaa, 14.11. Kemijärvi, 20.11. Rovaniemi) kuntalaisille hyvästä elämästä Lapin maaseudulla. Erätauon rinnalla aineistoja kerättiin asiantuntijoille lähetetystä Delfoi-kyselystä. Erätauon ja Delfoin pohjalta luotiin tulevaisuuskuvat (2 ihannekuvaa ja 2 uhkakuvaa) vuoden loppuun mennessä. Hanke on alkanut suunnitella keväällä alkavaa, yhdessä Lapin ELY-keskuksen ja Lapin Leader-ryhmien kanssa toteutettavaa visio-tavoitteet-toimenpiteet-työpajojen sisältöjä.

5.13. Tulevaisuus Lapista – ennakointi uudessa maakunnassa –hanke

Hankkeella tuetaan maakunnan muutoskyvykkyyttä vahvistamalla kykyä, osaamista ja tietopohjaa toimia ennakoiden ja ennakoita. Hankkeella luodaan jatkuvan ennakkoinnin toimintatapa, järjestetään käytännönläheistä koulutusta ennakkoinnista, tuotetaan ennakoititietoa Lapin tulevaisuuden toimialojen haasteista ja mahdollisuuksista sekä

uudistetaan ennakkoinnin yhteinen Luotsi-tietoaalustaa. Hanke sai rahoituspäätöksen 24.4. 2018 Hankkeeseen rekrytointiin projektipäällikkö ja koulutussuunnittelija, jotka aloittivat työt 1.6. 2018P. Projektipäällikkö toimi kesä-heinäkuun osa-aikaisena.

Ennakkoinnin toimintamallin kehittämistarpeita ja tarvittavia toimenpiteitä suunniteltiin osana ennakointiverkoston ja aluekehityksen toimijoiden tapaamisia. Toimintamallin kehittämistä tehtiin myös mm. osallistamalla maakunnan tiedolla johtamisen kehittämiseen ja suunnittelemalla ennakointia osaksi aluekehityksen ja eri strategioiden ja ohjelmien toteutusprosesseja. Tapaamisissa myös kartoitettiin koulutustarpeita ennakkoinnin toimintamallin näkökulmasta. Toimintamallin kehittämiseen tähtäävät myös kaikki hankkeen työpajat ja koulutustoimet, joiden avulla avataan ennakkoinnin ideaa ja kerrotaan ennakoivan toimintatavan tarpeesta.

Johdon Strategiafoorumin toiminta käynnistettiin ensimmäisellä kokoontumisella, jossa oli mukana tulevaisuusasiantuntija Mikko SITRA:sta. Kokouksessa johdon strategiafoorumi linjasi toimintaansa ja rooliansa sekä käsitteli suurten megatrendien vaikutusta Lapille. Johdon strategiafoorumi päätti kokoontua jatkossa joka toinen kuukausi keskustellen vapaamuotoisesti Lapin tulevaisuuksista ja niihin vaikuttavista kehityskuluista ja rakentaen yhteisymmärrystä ja yhteistä tahtotilaa johdon keskeisistä yhteisistä toimista Lapin hyväksi.

Ennakointikyvykkyyden kehittämiseksi hankkeessa on järjestetty tapaamisia ja infotyyppisiä, aktivoivia tilaisuuksia ennakkoinnista. Hanke toteutti uuden maaseutuohjelman ennakointiprosessin koulutuksellisenä kokonaisuutena yhdessä Maaseutuohjelman viestintä-hankkeen kanssa. Siinä tuotettiin Lapin maaseudun tulevaisuuskuvia delfoi-menetelmän ja tulevaisuusdialogien sekä skenaariotyöpajan avulla. Hanke myös toteutti Lapin hyvinvointikertomuksen työpajassa ennakointia ja tulevaisuusajattelua avaavan luennon työpajatyöskentelyn pohjaksi.

Maakuntauudistuksen valmistelijoille toteutettiin työpaja ennakkoinnin tietotarpeista ja Liiton vaikuttamisen tiimille tulevaisuusdialogi ja tulevaisuustaulukko-työpaja matkailun teemasta. Hanke on myös toteuttanut yhteistyössä SITRA:n kanssa ennakointi- ja megatrendiluennon ja järjestänyt Foresight Friday-paikallistapahtumia. Lisäksi hanke on osallistunut maakuntauudistuksen tapaamisiin ja hyvinvointikertomuksen laatimiseen sekä ollut mukana Sitran Hack for Society konseptin suunnittelussa Lappiin.

Hankkeessa laadittiin laaja maaseudun toimialojen ja kehityksen tulevaisuustarkastelu, jonka Maaseutuohjelman viestintä-hanke tuotti visuaalisiksi kuviksi. Lapin hyvinvointiohjelman pohjaksi laadittiin tarinamuotoinen tulevaisuuskuva mahdollisesta

tulevaisuuden hyvinvoinnista teknologian ja yhteisöllisyyden näkökulmasta. Luotsi-sivuston uudistamiseksi laadittiin nykyisestä sivustosta sivustokartta, benchmarkattiin muita ennakointisivustoja ja toteutettiin sivuston käyttäjäkarttoitus. Uudistuksen sisällöllisiä ja toiminnallisia tarpeita selvitettiin keskustelemalla klusteri- ja ennakoitivastaavien, aluekehityksen ja maakuntauudistuksen toimijoiden sekä Liiton tilastotiimin tapaamisissa asiasta.

Hankkeen ja maakunnallisen ennakointitoiminnan viestintää toteutettiin erilaisten tapaamisten, koulutusten ja työpajojen lisäksi ennakoinnin uutiskirjeellä, Luotsin ajankohtaista-palstalla, twitterissä sekä facebook-ryhmässä ja blogissa. Sosiaalisen median kanavien tarkoituksena on samalla myös käydä laajaa ja moniäänistä keskustelua Lapin tulevaisuuksista osana uutta ennakoinnin toimintamallia. Hanke myös esitteli Lapin maakuntaohjelman vision tarinallisessa muodossa SITRA:n valtakunnallisessa Finnsight Visiofest -tapahtumassa tiedekeskus Heureka.

5.14. Lapin arktinen matkailuekosysteemi

Hanke käynnisti toimintansa elokuussa. Hankkeessa tiivistetään matkailuekosysteemin toimijoiden välistä yhteistyötä, selkeytetään työnjakoa, nostetaan toimialan statusta sekä päivitetään Lapin matkailustrategia.

Matkailustrategian päivitysprosessi alkoi ohjausryhmätyöskentelyn käynnistämällä, edellisen strategiakauden arvioinnilla ja aluekierroksilla. Aluetyöpajoja järjestettiin syksyn aikana

yhdeksällä matkailualueella. Materiaalia kerätään lisäksi asiantuntijahaastattelujen ja –kyselyjen kautta, sekä järjestämällä teemakohtaisia työpajoja. Lisäksi hankkeessa laaditaan Lapin matkailun tulevaisuuden skenaarioita. Uusi matkailustrategia valmistuu syksyllä 2019, jonka jälkeen hankkeessa keskitytään strategiasisältöjen ja tavoitteiden edistämiseen sekä matkailun edunvalvontaan.

5.15. Arctic Investment Platform

Arctic Investment Platform -hankkeen tavoitteena oli analysoida NSPA-alueiden pk-yritysten investointeja edistävän rahoitusyhteistyön kysyntää ja toteutettavuutta, antaa suositus tällaisesta tukirakenteesta (Investment Platform), tuottaa tiekartta kyseisen tukimekanismin perustamiseksi sekä taata uskottavat resurssit keskustelujen käymiseen

järjestelmän perustamisen kannalta keskeisten rahoitusinstituutioiden kanssa. Hanke kesti kuusi kuukautta ja loppuraportti AIP Feasibility Study valmistui vuoden 2018 lopussa.

6. Resurssit

Vaikuttamisen vastuualueella työskenteli vuoden 2018 aikana 36 henkilöä. Heidän yhteenlaskettutyöpanoksensa oli 21,5 htv. Heistä kuusi on vakituksessa työsuhteessa, loput 30 on/oli määräaikaisessa työsuhteessa.

Vastuualueelta kaksi henkilöä (strategiapäällikkö ja kunta-asiantuntija) toimivat osaaikaisesti (50%) maakuntaudistuksen valmistelussa. Heidän menetettyä työpanosta Vaikuttamisen vastuualueella korvattiin sijaisella.

Vaikuttamisen vastuualueen toimintakatteen toteuma oli 100,2 % 31.12.2018

6 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

6.1 Barentsin alueen yhteistyö ja kahdenväliset suhteet

Lapin liitto järjesti yhdessä Barentsin sihteeristön kanssa Barentsin alueneuvoston ja aluekomitean kokoukset 23. – 24.5.2018 Rovaniemellä. Alueneuvoston kokouksessa hyväksyttiin Barentsin strategia vuosille 2019 – 2022.

Lapin liiton ja Tromssan läänin yhteistyösopimus allekirjoitettiin 24.5. Rovaniemellä.

Heilongjiang-provinssin virkamiesryhmä vieraili Lapissa 14. – 15. toukokuuta valmistellen korkeantason delegaation vierailua Lappiin myöhemmin. Lapin liitto vastasi vierailuohjelman koordinoinnista.

7 VIESTINTÄ

Vuonna 2018 on jatkettu Lapin median kanssa taustoittamistapaamisia erillisten mediatilaisuuksien lisäksi. Pohjois-Lapin maakuntakaavaprosessista tehtiin alkuvuodesta taustapaperi median käyttöön. Paperi päivitettiin syyskuussa 2018 ennen kaavaseminaaria. Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokouksen mediayhteistyö elokuussa 2018 toimi hyvin. Lapin liitto on näkynyt mediassa vahvasti vuonna 2018 maakunta- ja sote-uudistuksen yhteydessä. Touko-kesäkuussa 2018 toteutettu UUSI LAPPI –kuntakerros sai hyvin näkyvyyttä. Kesällä 2018 päivitettiin Lapin perehdyttämishjeet eli Tervetuloa taloon – dokumentti yhteistyössä viestinnän, alueiden suunnittelun ja hallintotiimin kanssa.

Lapin liiton remontin jälkeen sisäilmaviestintä on palautettu tehostetusta niin sanotusti perustasolle. Hiljaisia signaaleja seurataan tarkasti ja reagoidaan tarpeen mukaan.

Lapin liiton verkkosivujen uudistustarve on noussut esille uudestaan maakunta- ja sote-uudistuksen aikataulun lykkäännyttyä kesällä 2018. Lapin liiton nykyinen verkkosivusto käyttää vanhentuvaa järjestelmää ja edessä on sivuston kokonaisuudistus. Lapin liiton hallitus linjasi loppuvuodesta 2018, että nykyisellä verkkoalustalla jatketaan, kunnes uusi maakunta aloittaa tammikuussa 2021 ja Lapin liiton verkkosivuja ei enää tarvita. Lapin liiton verkkosivujen uudistus tehdään vain siinä tapauksessa, jos maakunta- ja sote-uudistus ei etene suunnitellulla aikataululla.

Lapin liiton henkilöstö haluaa kehittää viestintä- ja vuorovaikutusosaamistaan. Esimerkiksi alueidenkäytön tiimin kanssa on tehty aktiivista mediaviestinnän kehittämistä.

Vaikuttamisen tiimissä järjestettiin alkukesästä viestintäpäällikön koordinoima Twitter-keskustelu, missä tavoitteena oli antaa lisäväitää twiittaamisesta kiinnostuneille ja tarkentaa yhteisiä pelisääntöjä sosiaalisen median osalta. Hyvä esimerkki tämän tuloksista oli elokuisesta Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokouksesta vaikuttamisen tiimin livetwiittaaminen Lapin liiton tililtä viiden ihmisen yhteistyöllä.

Lapin liitto on aktiivisesti mukana maakuntaliittojen ja maakuntavalmistelun valtakunnallisessa viestintäyhteistyössä ministeriöiden kanssa sekä Itä- ja Pohjois-Suomen viestintävastaavien ja Kuntaliiton viestintäverkostoissa.

8 MAAKUNTA- JA SOTEUUDISTUKSEN VALMISTELU

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelua johtajaa ja ohjaa vapaaehtoinen väliaikainen valmistelutoimielin, joka koostuu uudistuksessa mukana olevien organisaatioiden johtavista virkamiehistä sekä saamelaiskäräjien ja henkilöstöjärjestöjen edustajista. Valmistelun poliittiseksi seurantaryhmäksi on nimetty Lapin liiton hallitus. Valmistelua tehdään Lapin liiton hallinnoimana.

Maakuntauudistuksen valmistelu pääsi kaikilla osa-alueilla vauhtiin vuoden 2018 alussa, jolloin valitut valmistelijat pääsivät irrottautumaan omista organisaatioistaan ja tehtävistään sekä aloittamaan maakunnan palvelujen valmistelun yhteistyössä nimettyjen valmistelu- ja asiantuntijaryhmien kanssa. Yhteisten palvelujen valmistelua jatkettiin keväällä 2017 perustetuissa työryhmissä syksyllä 2017 hyväksytyjen työsuunnitelmien pohjalta.

Sote-palvelujen valmistelussa työn painopiste oli keväällä kokonaisuuden ja nykytilan hahmottamisessa sekä yhteisen työsuunnitelman rakentamisessa sote-palvelujen valmisteluun huomioiden yhdyspinnat muuhun ja muiden palveluiden valmisteluun. Nykytilan analyysin pohjalta laadittiin syksyllä sosiaali- ja terveystieteiden kehittäminen kehikkoa, johon koottiin lyhyet palvelujen kuvaukset ja volyymitiedot sekä keskeiset eri palveluihin liittyvät kehittämistarpeet huomioiden valtakunnalliset tavoitteet.

Syksyllä 2018 käynnistettiin yhteistyö yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntuottajien kanssa Soteuttamo-tapahtuman merkeissä, luotiin systemaattinen menettely Lapin yrittäjien kanssa tehtävälle yhteistyölle sekä käynnistettiin yhteistyössä muiden pohjoisten maakuntien kesken markkinaselvityksen hankinta KPMG:ltä. Markkinaselvitys valmistuu maaliskuussa 2019.

Keväällä 2018 vastuuvastuujärjestelmästä muodostettiin ryhmä, joka työstää maakunnan valmisteluun liittyviä asioita yhdessä. Vastuuvastuujärjestelmän ryhmän työssä painottuu yhteisten asioiden työstäminen ja erityisesti järjestämistehtävän valmistelu. Ryhmän työn tuloksena tehtiin maakunnan järjestämistehtävään liittyvä SWOT-analyysi, riskikartoitus sekä päivitettiin toimintaympäristön kuvaus ja hahmotettiin kokonaiskuvaa maakunnan väestön palvelutarpeista valmistelun pohjaksi. Lisäksi ryhmä on osallistunut tiiviisti koetalousarvion- ja toiminnan ja talouden neuvottelupäivien valmisteluun sekä vuoden 2019 budjetin, henkilöstösuunnitelman ja valmistelun organisoitumista koskevien asioiden valmisteluun.

Keväällä 2018 käynnistettiin Lapin maakunnan konsernirakenteen valmistelu, johon nimettiin poliittisen seurantaryhmän ja väliaikaisen valmistelutoimielimen nimeämistä jäsenistä

koostuva koordinaatioryhmä. Koordinaatioryhmä valmisteli asioita väliaikaiselle valmistelutoimielimelle ja Lapin liiton hallitukselle. Koordinaatioryhmän työn tueksi hankittiin asiantuntijapalvelu LGR Consulting Oy:ltä.

Kesällä 2018 saatiin rakennettua hahmotelma konsernirakenteen kokonaisuudesta, joka lähetettiin lausuntokierrokselle uudistuksessa mukana oleville organisaatioille, maakuntaan siirtyvien organisaatioiden yhteistoimintaelimille sekä poliittisille piirijärjestöille. Syksyllä tehtiin tarpeen mukaisia muutoksia konsernirakenteeseen lausuntojen pohjalta ja siirryttiin konsernirakenteen toisen vaiheen valmisteluun.

Konsernirakenteen toisen vaiheen valmistelussa tunnistettiin poliittista päätöksentekoa edellyttävät asiat, tarkennettiin toimielinten roolia ja tehtäviä sekä maakuntaan siirtyviä tehtäviä, hahmotettiin maakunnan tehtävien organisointia ja yhteisten palvelujen toimintamallia. Konsernirakenteen toisen vaiheen valmistelun määräaika on maaliskuu 2019.

Maakuntastrategian osalta järjestettiin keväällä kick off -tilaisuus, kilpailutettiin asiantuntijapalvelu strategiatyön tueksi sekä rakennettiin alustava työsuunnitelma siitä, miten strategiaa lähdetään rakentamaan muutosvaiheeseen niin, että hyödynnetään jo tehty työ esimerkiksi Lappi-sopimukseen liittyen. Itse strategiaprosessin käynnistyminen siirrettiin vuodelle 2019 johtuen maakuntien perustamista koskevan aikataulun siirtymisestä vuodelle eteenpäin. Tavoitteena on kevään 2019 aikana koota strategiaan tarvittavaa tietopohjaa sekä valmistella vaihtoehtoja tulevalle vaaleilla valitulle maakuntavaltuustolle, joka lopulta hyväksyy maakuntastrategian.

Osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksien lisäämiseksi kehitettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa yhteistä osallisuusmallia, joka perustuu eri toimijoiden yhteiseen tahtoon tarjota erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia asukkaille ja yrityksille. Osallisuuteen liittyen nimettiin hallituksen esityksen mukaiset vaikuttamistoimielimet ja heille järjestettiin koulutus- ja suunnittelupäivä syyskuussa 2018. Varsinaisesti vaikuttamistoimielinten työ käynnistyi loppuvuoden 2018 – alkuvuoden 2019 aikana.

koostuva koordinaatioryhmä. Koordinaatioryhmä valmisteli asioita väliaikaiselle valmistelutoimielimelle ja Lapin liiton hallitukselle. Koordinaatioryhmän työn tueksi hankittiin asiantuntijapalvelu LGR Consulting Oy:ltä.

Kesällä 2018 saatiin rakennettua hahmotelma konsernirakenteen kokonaisuudesta, joka lähetettiin lausuntokierrokselle uudistuksessa mukana oleville organisaatioille, maakuntaan siirtyvien organisaatioiden yhteistoimintaelimille sekä poliittisille piirijärjestöille. Syksyllä

tehtiin tarpeen mukaisia muutoksia konsernirakenteeseen lausuntojen pohjalta ja siirryttiin konsernirakenteen toisen vaiheen valmisteluun.

Konsernirakenteen toisen vaiheen valmistelussa tunnistettiin poliittista päätöksentekoa edellyttävät asiat, tarkennettiin toimielinten roolia ja tehtäviä sekä maakuntaan siirtyviä tehtäviä, hahmotettiin maakunnan tehtävien organisointia ja yhteisten palvelujen toimintamallia. Konsernirakenteen toisen vaiheen valmistelun määräaika on maaliskuu 2019.

Maakuntastrategian osalta järjestettiin keväällä kick off -tilaisuus, kilpailutettiin asiantuntijapalvelu strategiatyön tueksi sekä rakennettiin alustava työsuunnitelma siitä, miten strategiaa lähdetään rakentamaan muutosvaiheeseen niin, että hyödynnetään jo tehty työ esimerkiksi Lappi-sopimukseen liittyen. Itse strategiaprosessin käynnistyminen siirrettiin vuodelle 2019 johtuen maakuntien perustamista koskevan aikataulun siirtymisestä vuodelle eteenpäin. Tavoitteena on kevään 2019 aikana koota strategiaan tarvittavaa tietopohjaa sekä valmistella vaihtoehtoja tulevalle vaaleilla valitulle maakuntavaltuustolle, joka lopulta hyväksyy maakuntastrategian.

Osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksien lisäämiseksi kehitettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa yhteistä osallisuusmallia, joka perustuu eri toimijoiden yhteiseen tahtoon tarjota erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia asukkaille ja yrityksille. Osallisuuteen liittyen nimettiin hallituksen esityksen mukaiset vaikuttamistoimielimet ja heille järjestettiin koulutus- ja suunnittelupäivä syyskuussa 2018. Varsinaisesti vaikuttamistoimielinten työ käynnistyi loppuvuoden 2018 – alkuvuoden 2019 aikana.

Vuonna 2018 viestinnässä painopiste pidettiin edelleen henkilöstöviestinnässä sekä uudistuksen yleisen tietoisuuden lisäämisessä perinteisen median, sosiaalisen median sekä tilaisuuksien ja tapaamisten kautta. Henkilöstöviestinnän kysely syksyllä 2018 paljasti, että tietoa toivotaan erityisesti omaa työtä ja aikataulua koskien. Viestintäkanavista mieluisimpia olisivat oman esimiehen lisäksi yhteiset tilaisuudet ja uutiskirje. Matkalla uuteen maakuntaan -uutiskirjettä henkilöstölle ollaan julkaistu kevästä 2016 saakka ja kyselyn perusteella sen kehittämistä jatketaan. Myös esimiesten viestinnän tukemisen keinoja tarkastellaan alkuvuonna 2019 henkilöstön siirtoa suunnittelevan työryhmän kanssa.

Osallisuutta ja viestintää koskevan työn huipennuksena voidaan pitää UUSI LAPPI -kuntakierrosta, joka toteutettiin touko-kesäkuun 2018 aikana kaikissa Lapin 21 kunnassa. Kuntakierroksen yhteydessä tavattiin asukkaita, henkilöstöä sekä poliittista ja virkamiesjohtoa ja koottiin tietoa keskustelujen ja haastattelujen muodossa palvelustrategian ja palvelulupauksen pohjaksi. UUSI LAPPI -kierroksen medianäkyvyys oli

hyvä Lapin alueellisissa ja paikallisissa medioissa. Myös maksettua mainostusta tapahtumista käytettiin.

UUSI LAPPI -kuntakierrokseen liittyen toteutettiin maakunnan valmistelun ilmeeseen painottuva tiivis brändityöpanostus. Ilmeessä hyödynnettiin valmista Lappi-brändiä ja Lapin maakuntavaakunan Villimiestä.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantoyhtiöksi valittiin loppuvuodesta 2018 Kunnan Taitoa Oy. Yhteistyössä palveluntuottajan kanssa organisoitiin ja käynnistettiin prosessien suunnittelu. Henkilöstön siirtojen valmistelussa käynnistettiin HR-käsikirjan laatiminen tueksi uudistuksessa mukana oleville organisaatioille sekä käynnistettiin osaamiskartoituksen suunnittelu, jolla koottaisiin tietoa henkilöstösuunnitelman pohjaksi. Henkilöstöä koskevan tiedon keruuta ei ole voitu käynnistää, koska maakuntaa koskevia lakeja ei ole.

Maakunnan ICT-palvelutuotannon ja tietohallinnon järjestämiseen liittyen ostettiin asiantuntijaselvitys, jossa vertailtiin eri vaihtoehtoja näiden organisoimiseksi. Selvityksen pohjalta valittiin maakunnan ICT-palvelutuotannon pohjaksi vaihtoehto, joka perustuu yhteen in house -toimijaan yhdistettynä monitoimittajamalliin tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tavoitteeksi asetettiin löytää yhteinen ratkaisu maakunnan ja alueen kuntien ICT-palvelutuotantoon. Lopullista valintaa tulevan maakunnan palvelutuotantoyhtiöstä ei ole tehty. Vuoden lopussa tehtiin periaatteellinen päätös väliaikaishallinnon vaiheen ict-infran rakentamisesta yhteistyössä LapIt:n kanssa.

Lisäksi ICT-valmistelussa rakennettiin erilaisia vaihtoehtoisia skenaarioita asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhdenmukaistamiseksi. Lisäksi arvioitiin yhteistyössä Lapin sairaanhoitopiirin ja alueen kuntien kanssa mahdollisuudet osallistua uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaan osana Keski-Suomen konsortiota. Kunnat ja sairaanhoitopiiri eivät olleet valmiita sitoutumaan hankintaan ja näin on käynnistetty olemassa olevien järjestelmien konsolidointi. Konsolidointien kautta on mahdollista päästä seitsemään asiakas- ja potilastietojärjestelmään.

Kevään ja kesän aikana koottiin ja vietiin cloudia-sähköiseen tietojärjestelmään kaikki maakuntaan siirtyvät sopimukset, koottiin maakuntaan siirtyvien palvelujen ja toimintojen kustannustiedot sekä tiedot tukipalveluista maakuntaan siirtyvistä henkilöistä. Kustannustietojen pohjalta muodostettiin kokonaiskuva maakunnan talouden nykytilasta sekä lähdettiin rakentamaan vuoden 2021 koetalousarviota, joka toimii pohjana valtioneuvoston kanssa käytäville neuvotteluille maakuntien rahoituksesta. Talouden

kokonaisuuden pohjalta saatiin konkreettista tietoa eri palvelujen järjestämisen nykytilasta ja kustannuksista sekä Lapin erityisolosuhteiden vaikutuksista kustannuksiin.

SOTE-tukipalveluista laadittiin selvitys, jossa selvitettiin erilaisia vaihtoehtoja järjestää SOTE-tukipalvelut (erityisesti ateriapalvelut) yhteistyössä tulevan maakunnan ja kuntien kesken. Selvityksen pohjalta kartoitetaan kuntien mahdollinen kiinnostus ja valmius lähteä valmistelemaan mahdollista yhteistä in house periaatteella toimivaa yhtiötä.

Tieto- ja tiedolla johtamisen työsuunnitelma työstettiin kevään 2018 aikana niin, että syksyllä voitiin antaa valmisteluvastuu Lapin sairaanhoitopiirille edellyttäen tiivistä yhteistyötä maakuntaan siirtyvien muiden organisaatioiden kanssa. Lappi on osallistunut aktiivisesti kansalliseen tiedolla eri ministeriöiden hallinnoimaan tiedolla johtamisen valmisteluun. Alueellisena tavoitteena on saada kevään 2019 aikana saada kuntien sote-tiedot yhteiseen tietovarantoon, jonka jälkeen käynnistyy maakunnan muita tehtävien tietojen kokoaminen yhteen paikkaan.

Maakunnan ja kuntien merkittävin yhdyspinta tulee olemaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen huomioiden, että merkittävät hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavat työkalut säilyvät jatkossakin kunnissa. Tähän liittyen maakuntavalmistelu jalkautui yhteistyössä Lapin aluehallintoviraston kanssa alueen jokaiseen kuntaan syksyn 2018 aikana. Käyntien yhteydessä koottiin tietoa nykytilasta, käytiin keskustelua HYTE-tehtävien merkityksestä kunnalle ja maakunnalle sekä kartoitettiin kuntien tarpeita ja odotuksia tulevalle maakunnalle. Syksyn 2018 aikana määriteltiin Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeen johdolla visio sekä alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärjet.

Vuoden 2018 lopussa tehtiin suunnitelma siirtymiseksi väliaikaishallinnon vaiheeseen. Tässä yhteydessä lähdettiin rakentamaan väliaikaishallinnon vaiheen projektiluonteisiin tehtäviin työn vaatavuuteen perustuvaa palkkausjärjestelmää.

Valmistelu ei ole edennyt alkuperäisten suunnitelmien mukaan johtuen valtakunnallisista muutoksista aikatauluissa ja lainsäädännön puuttuminen. Alkuperäisen aikataulun mukaan maakuntaa koskevat lait piti hyväksyä kesällä 2018 ja maakunnat perustaa, mutta lakien hyväksyminen vielä vuoden 2019 taitteessakin on kesken.

Lakien käsittelyn viivästyessä, on tehty tarpeen mukaista priorisointia valmisteluun. Valmistelun painopiste on ollut vuonna 2018 asioissa, joiden selvittäminen tai valmistelu on hyödynnettävissä riippumatta siitä, milloin lait saadaan voimaan tai minkälaisena uudistus lopulta toteutetaan.

9 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Tavoitteet	Toteuma
Liiton toimiston toimintavarmuuden turvaaminen, riittävän henkilöstön rekrytointi sekä hallinto- ja muiden palveluiden kehittäminen	Liiton toimintatapoja ja tehtäväkuvia on päivitetty toimielinten linjausten mukaisesti. Sähköisten järjestelmien käyttöä on edelleen tehostettu päivittämällä ohjelmistojen uusimmat versiot.
Liiton viraston henkilöstöpolitiikan toteuttaminen Ammattitaidon kehittäminen jatkuvalla koulutuksella Työterveyden ja työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstöä on palkattu maankäytön vastuualueelle, kansainvälisiin tehtäviin, omiin hankkeisiin ja maakuntauudistuksen valmistelutehtäviin niin, että kokonaishenkilömäärä oli jo yli 100. Henkilöstösuunnitelman mukaiset kehittämisskeskustelut on käyty alkuvuoden aikana. Henkilöstöpalaveri on pidetty kerran kuukaudessa. Johtoryhmä ja tiimit vastuualueittain ovat kokoontuneet 2-3 viikon välein. Koko henkilöstön strategiapäivät pidettiin 26.6. aiheena maakuntauudistus ja 24.8. maakuntauudistus ja vuoden 2019 toiminnan suunnittelu. Henkilöstö on osallistunut oman tehtäväkenttensä koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin Työterveyshuoltopalvelut on hankittu Mehiläinen Oy:ltä. Mehiläinen Oy:n kanssa toteutettu työhyvinvointiprosessi maakuntauudistuksen muutokseen liittyen päättyi helmikuussa yhteenvetotilaisuuteen. Henkilöstölle on järjestetty virkistystapahtumia. Työnantaja on tarjonnut henkilöstölle TicketDuo -lounas- ja virikekortin. Hallituskadun toimitilojen sisäilmaongelmista johtuen osa on työskennellyt väistötiloissa (Valtakatu 11), josta ovat elokuun lopussa siirtyneet maakuntauudistuksen toimitiloihin

	(Varastotie 2). Osalla toimipiste on muualla Lapissa, Suomessa tai Brysselissä.
--	---

Hallinnon ja talouden toimintakatteen toteuma oli 97 % 31.12.2018.

9.1 Tietosuoja-asetus Lapin liiton toiminnassa

Eu:n tietosuoja-asetuksen soveltaminen astui voimaan 25.5.2018 alkaen. EU:n tietosuoja-asetusta (GDPR, General Data Protection Regulation) sovelletaan automaattiseen henkilötietojen käsittelyyn, sekä muussa kuin automaattisessa muodossa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn silloin, kun käsiteltävät henkilötiedot muodostavat rekisterin osan.

Keskeistä tietosuoja-asetuksessa on riskiperustainen lähestymistapa ja rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus. Asetus tuo velvollisuuden riskiarvioon ja vaikutustenarviointiin. Rekisterinpitäjän on pystyttävä osoittamaan, että se noudattaa tietosuoja-asetusta. Muita tietosuoja-asetuksen keskeisiä periaatteita ovat käsittelyn lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys, käyttötarkoitussidonnaisuus, tietojen minimointi, eheys, luottamuksellisuus ja täsmällisyys, tietojen säilytyksen rajoittaminen sekä sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja. Henkilötietoja siis käsitellään tietosuoja-asetuksessa asetettujen tietosuojaperiaatteiden mukaisesti, ja tietojen käsittely on suunniteltava ja dokumentoitava. Jokaisen viranomaisen ja julkishallinnon elimen, joka ei ole tuomioistuimien, on nimitettävä tietosuojavastaava. Tietosuojavastaava antaa tietoja ja neuvoja sekä työnantajalleen että muille työntekijöille henkilötietojen käsittelyyn liittyen. Tietosuojavastaava on yhteyshenkilö valvontaviranomaisen suuntaan.

Lapin liitossa on toiminut kevästä 2018 alkaen tietosuojatiimi, joka on valmistellut erinäisiä tietosuoja-asetukseen liittyviä periaatteita ja kokonaisuuksia (mm. rekisteriselosteet, sopimukset, tietosuojalausekkeiden laatiminen). Tietosuojatiimiin kuuluu sekä Lapin liiton että Pelastuslaitoksen henkilöstöä. Lapin liiton tietosuojaohjeistus on hyväksytty Lapin liiton hallituksessa 7.5.2018. Vuoden 2018 ajan tietosuojatiimi on päivittänyt käytännönläheisempiä ohjeita tietosuojaan ja – turvaan liittyen ”ns. käsikirja”; tämän päivitys jatkuu alkuvuonna 2019 ja tavoitteena on, että se tulee hyväksytyksi kevään 2019 aikana. Tehtävässä päivitystyössä (niin yleinen tietosuojaohjeistus kun käytännönläheisempi tietoturvaohjeistus) on syytä huomioida etenkin tietosuojavaltuutetun laatima ohjeistus rekisterinpitäjän selosteeseen käsittelytoimista.

Lapin liiton (ml. PELA) tietosuojavastaava nimettiin loppuvuonna 2018, ja hän aloitti ko. tehtävässä (oto) 1.1.2019. Tietosuojavastaava toimii tiiviisti osana tietosuojatiimiä. Loppuvuonna 2018 Lapin liitossa aloitettiin tietosuoja-asetuksen mukaisten henkilöstön koulutuksien suunnittelu. Tehdyn tarve- ja lähtötilannekartoituksen pohjalta suunniteltiin alkuvuonna 2019 toteutetut koulutukset: nämä järjestettiin 15.1.2019 ja 21.2.2019. Lapin liitto (ml. PELA) on sitoutunut, tarpeen vaatiessa, toteuttamaan lisäsuojausta tietosuojariskejä vastaan. Lapin liitto on sitoutunut pitämään henkilörekisterilain mukaiset rekisteriselosteet ajan tasalla, ja näitä päivitetäänkin aina tarpeen vaatiessa.

Lapin liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus on ollut Lapin liiton hallituksen käsittelyssä 7.5.2018, mutta sittemmin havaittiin tässä edelleen olevan päivitettävää. Lapin liiton hallintosäännön mukaan ko. ohjeistus on valtuuston hyväksyttävä asiakirja. Lapin liitto on edelleen alkanut päivittää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta loppuvuonna 2018. Tietosuoja-asiat tulevat kytkeytymään tiiviiksi osaksi Lapin liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuutta ja etenkin osana prosessia, kun rakennetaan riskienarviointiprosessia. Tietosuoja-asetuksen mukaiset riskit huomioidaan osana yleistä riskien analyysi-, hallinta- ja arviointiprosessia. Tämä on tärkeää tietosuoja-asetukseen liittyvän sisäänrakennetun ja oletusarvoinen tietosuojan veloitteen vuoksi.

Lapin liitto ja Lapin liiton tietosuojatiimi tulee selvittämään vuoden 2019 aikana, kun organisaation tietosuojaprosessit etenevät, tuleeko Liitto laatimaan jatkossa, toimintakertomuksensa yhteydessä, erillisen tietosuojatilinpäätöksen, jonka myötä mahdollistuisi kattavampi arviointi henkilötietojen käsittelyn kokonaiskuvasta. Selvityksen yhteydessä on arvioitava maakuntavalmistelu ja maakuntavalmistelussa tehty valmistelutyö.

10 TALOUS

Liiton valtuusto hyväksyi kokouksessaan 27.11.2017 talousarvion käyttötalous-, investointi- ja rahoitusosioineen. Käyttötaloussuunnitelma sisältää yleishallinnolle sekä kullekin vastuualueelle budjetoidut määrärahat. Valtuusto hyväksyi talousarvion sitovuustasoksi vastuualueittain tuloslaskelman toimintakulut ja -tuotot. Hallitus hyväksyy vastuualueiden käyttösuunnitelman ja vastuualueiden väliset siirrot tilikauden aikana. Maakuntajohtaja hyväksyy vastuualueiden sisäiset siirrot. Talousarvioon hyväksyttiin 8,03 %:n korotus, koska alueidenkäytön ja kehittämisen & rahoituksen vastuualueille tarvittiin uusi työntekijä – keralle kansainvälisiin suhteisiin ja alueidenkäyttöön liikenneasiantuntija. Johtavalle työllisyysasiantuntijalle varattiin erillinen 82 105 euron määräraha aikaisempien vuosien

tapaan. Lapin liiton valtuuston hyväksymä toimintavuoden 2018 käyttötalouden talousarvio oli 2 631 305 € sisältäen myös johtavan työllisyysasiantuntijan.

Tilikauden 2018 tulos on 46 221, 33 € ylijäämäinen. Ylijäämä koostuu useammasta eri tekijästä, ja joidenkin vastuualueiden budjettien alitukset kompensoivat toisten ylityksiä:

- Valtuuston budjetti alittui 48,52 €, ja hallitus ylitti omansa 13 822 €:lla.
- Muu yleishallinto olisi mennyt budjetin mukaan, mutta Brysselin toimistolle saatiin yllättäen muutamia ulkopuolisia rahoittajia, joten sekin jäi 21 131 € plussalle
- Tarkastuslautakunta ylitti budjettinsa 522 €:lla
- Maakuntajohtajan osalta budjetti olisi ylittynyt noin 14 000 €:lla, mutta Saavutettavuuden kattohankkeesta kertyi liitolle flat rate-”voittoa” 25 706 €, joten mkj:n vastuualue jäi plussalle 13 800 €.
- Hallinnon ja talouden vastuualueella säästöä kertyi 26 649 € – henkilöstökulut alittuivat 13 924 € (kuel-eläkemenoperusteinen arvioitua pienempi), palvelujen ostot 49 673 € pienempi, mutta myös tulopuolella oli vähennystä 30 676 € (sis. maksuja ym. ei kertynyt arvioidusti), vuokratkustannukset ylittivät 1 700 €. Palvelujen ostoihin oli ajateltu, että voi tulla vielä sisäilmaongelmiin liittyviä kustannuksia.
- Kehittäminen ja rahoitus ylitti budjetin 1442 eurolla, mutta positiivista on se, että sinne varattu kehittämisrahaston rahoitus 30299 euroa saadaan siirtää tälle vuodelle, koska palkoissa tuli säästöä (kv-asiantuntija aloitti suunniteltua myöhemmin).
- Alueidenkäyttö ja ympäristö alitti myös budjettinsa noin 11000 eurolla (liikenneasiantuntijan palkkauksen viivästymisen takia palkkakuluista tuli säästöä), mutta sinne tehtiin korjaus kirjaamalla vuodelta 2014 roikkumaan jääneen Barents Freeway-hankkeen saatava uudelleen kuluksi (H. Junnilaisen palkkoja oli kirjattu tuolle hankkeelle, ja oletuksena oli, että niistä maksetaan Lapin liitolle tuki, mutta asia ei ollutkaan ollutkaan näin, joten kustannukset jäivät saatavatilille, eikä niitä ole pystynyt aikaisemmin siirtämään takaisin ao. vastuualueelle budjetin tiukkuuden takia). Tästä syystä alueidenkäyttö ylitti budjettinsa 1159 eurolla.
- Vaikuttamisen vastuualue ylitti budjettinsa vain 1018 eurolla. (Henkilöstökulut vähän ylittivät, mutta palvelujen ostot alittuivat)
- FEMin budjetti ylittyi hieman, noin 4477 euroa johtuen pääasiassa henkilöstökulujen kasvamisesta.
- Johtavalle työllisyysasiantuntijalle kertyi säästöä 7033 euroa, mikä koostui pääasiassa arvioitua pienemmistä palvelujen ostoista

10.1 Käyttötalouden toteumavertailu

Lapin liitto 31.12.2018

1.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMAVERTAILU 1.1.-31.12.2018

KÄYTTÖTALOUSOSA	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
YLEINEN LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
VALTUUSTO				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	32 000	31 951	-49	99,8
Toimintakate	-32 000	-31 951	49	99,8
HALLITUS				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	38 000	51 822	13 822	136,4
Toimintakate	-38 000	-51 822	-13 822	136,4
MUU YLEISHALLINTO				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	99 000	77 869	-21 131	78,7
Toimintakate	-99 000	-77 869	21 131	78,7
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	16 000	16 522	522	103,3
Toimintakate	-16 000	-16 522	-522	103,3
YL. LUOTTAMUSMIESHALL. YHTEENSÄ	185 000	-178 164	6 836	-96,3
VASTUUALUEET				
MAAKUNTAJOHTAJA				
Toimintatuotot	0	26 988	26 988	100,0
Toimintakulut	175 000	188 187	13 187	107,5
Toimintakate	-175 000	-161 199	13 801	92,1
KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS (ent. ALUEKEHITYS)				
Toimintatuotot	30 299	6 472	-23 827	
Toimintakulut	352 976	330 591	-22 385	93,7
Toimintakate	-322 677	-324 119	-1 442	100,4
ALUEIDENKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	494 329	495 488	1 159	100,2
Toimintakate	-494 329	-495 488	-1 159	100,2

HALLINTO, TALOUS JA PALVELUT

Toimintatuotot	61 200	30 524	-30 676	49,9
Toimintakulut	943 200	885 846	-57 354	93,9
Toimintakate	-882 000	-855 322	26 678	97,0

VAIKUTTAMINEN

Toimintatuotot	0		0	100,0
Toimintakulut	433 401	434 419	-1 018	100,2
Toimintakate	-433 401	-434 419	-1 018	100,2

FEM 2017

Toimintatuotot	0	0	0	100,0 %
Toimintakulut	56 794	61 271	4 477	7,9 %
Toimintakate	-56 794	-61 271	4 477	107,9 %

JOHTAVA TYÖLLISYYSASIAANTUNTIJA

Toimintatuotot	82 105	82 105	0	100,0 %
Toimintakulut	82 110	75 071	157 181	91,4 %
Toimintakate	-5	7 034	7 034	8,6 %

VARSINAINEN TOIMINTA YHT.	-2 282 091	-2 256 747	48 371	98,9
----------------------------------	-------------------	-------------------	---------------	-------------

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
LAPIN LIITON TEKNINEN TUKI, TAVOITE 2			
Toimintatuotot	322 667	262 999	
Toimintakulut	-322 667	-262 999	
Toimintakate	0	0	
POHJOISKALOTIN NEUVOSTO			
Toimintatuotot	109 960	120 986	
Toimintakulut	-109 960	-120 986	
Toimintakate	0	0	
POHJOISKALOTIN RAJANEUVONTAPALVELU			
Toimintatuotot	117 506	132 958	
Toimintakulut	-117 506	-132 958	
Toimintakate	0	0	
INTERREG V A POHJOINEN, OSAOHJELMA, TEKNINEN TUKI			
Toimintatuotot	87 987	83 807	
Toimintakulut	-87 987	-83 807	
Toimintakate	0	0	
KOLARCTIC ENPI CBC			
Toimintatuotot	641 250	564 189	
Toimintakulut	-641 250	-564 189	
Toimintakate	0	0	
MAAKUNTAUUDISTUS			
Toimintatuotot	8 531 300	2 552 857	
Toimintakulut	-8 531 300	-2 552 857	
Toimintakate	0	0	
PROJEKTIT			
Toimintatuotot	1 192 843	1 973 050	
Toimintakulut	-1 192 838	-1 973 050	
Toimintakate	0	0	
VAR.S.TOIM. KÄYTTÖTALOUSTULOT YHTEI	91 499	63 984	
VAR.S. TOIM. KÄYTTÖTALOUSHENOT YHT	2 722 804	2 649 067	
VAR.S. TOIM. KÄYTTÖTALOUS NETTO YHT	-2 631 305	-2 585 083	
KUNTIEN JÄSENMAKSUT VARSIN.TOIM.	2 631 305	2 631 305	
TOIMINTAKATE	0	46 222	

TULOSLASKELMA

Toim.tuot. luott.+tulosityks.	2 707 892
Projektit + tekn. tuki, tulot	5 678 379
Toimintatuotot yhteensä	8 386 271

Toim.kul. luott.+tulosityks.	2 640 505
Projektit + tekn. tuki, kulut	5 690 846
Toimintakulut yhteensä	8 331 351

TOIMINTAKATE	54 919
--------------	--------

Rahoitustuotot ja -kulut	8 698
--------------------------	-------

VUOSIKATE	46 222
POISTOT	0
SATUNNAISET TUOTOT	0
SATUNNAISET KULUT	0
TILIKAUDEN TULOS	46 222

Varausten vähennys
Rahastojen vähennys

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	46 222
----------------------------	---------------

10.2 Tase

T a s e		15.03.2019	
Ulkoinen/Sisäinen	01.01.2018 - 31.12.2018	EUR	
	Tilivuosi 2018 00-12	Ed. vuosi 2017 00-12	
0001 TASE			
1000 VASTAAVAA			
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT			
1200 Sijoitukset			
1201 Osakkeet ja osuudet			
1210 Muut osakkeet ja osuudet	422.356,34	420.356,34	
1201 Osakkeet ja osuudet	422.356,34	420.356,34	
1200 Sijoitukset	422.356,34	420.356,34	
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT	422.356,34	420.356,34	
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
1460 Muut toimeksiantojen varat	20.399.205,98	19.152.814,69	
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	20.399.205,98	19.152.814,69	
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT			
1600 Saamiset			
1720 Lyhytaikaiset saamiset			
1721 Myyntisaamiset	59.290,96	10.271,92	
1780 Muut saamiset	2.532.819,84	1.989.687,20	
1720 Lyhytaikaiset saamiset	2.592.110,80	1.999.959,12	
1815 Siirtosaamiset			
1822 Muut siirtosaamiset	34.080,72	182.249,23	
1815 Siirtosaamiset	34.080,72	182.249,23	
1600 Saamiset	2.626.191,52	2.182.208,35	
1900 Rahat ja pankkisaamiset	36.106,74	23.432,68	
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT	2.662.298,26	2.205.641,03	
1000 VASTAAVAA	23.483.860,58	21.778.812,06	

T a s e

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Tilivuosi 2018 00-12	Ed. vuosi 2017 00-12
2000 VASTATTAVAA		
2001 OMA PÄÄOMA		
2002 Peruspääoma	447.151,21	447.151,21
2015 Muut omat rahastot	46.198,40	93.689,31
2040 Edellisten tilikausien yli/ali jää	492.122,34	274.405,70
2050 Tilikauden yli-/ali jäämä	46.221,33	217.716,64
2001 OMA PÄÄOMA	1.031.693,28	1.032.962,86
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2301 Valtion toimeksiannot	4.336.373,16	1.876.697,45
2330 Muut toimeksiantojen pääomat	16.063.010,26	17.551.163,28
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	20.399.383,42	19.427.860,73
2400 VIERAS PÄÄOMA		
2401 Pitkäaikainen		
2410 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaji	844.913,93	574.887,26
2440 Saadut ennakot	32.608,61	43.667,95
2401 Pitkäaikainen	877.522,54	618.555,21
2500 Lyhytaikainen		
2545 Ostovelat	613.257,58	271.075,50
2550 Muut velat	106.197,93	66.236,94
2570 Siirtovelat		
2580 Lomapalkkajaksotus	336.093,75	223.118,28
2584 Muut siirtovelat	119.712,08	139.002,54
2570 Siirtovelat	455.805,83	362.120,82
2500 Lyhytaikainen	1.175.261,34	699.433,26
2400 VIERAS PÄÄOMA	2.052.783,88	1.317.988,47
2000 VASTATTAVAA	23.483.860,58	21.778.812,06

10.3 Tuloslaskelma

Lapin liitto				Sivu 1
				05.03.2019
	T U L O S L A S K E L M A			
				EUR
Ulkoinen	01.01.2018 - 31.12.2018			
		Toteutuma/ v.al.	Vert. %	Toteutuma/ ed.v.al.
				Vert. %
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3100 Korvaukset kunnilta ja kun	2.631.305,00			2.521.733,00
3130 Muut suoritteiden myyntitu	47.488,77			636.209,48
3001 Myyntituotot	2.678.793,77			3.157.942,48
3200 Maksutuotot				
3290 Muut palvelumaksut	26.199,88			41.293,60
3200 Maksutuotot	26.199,88			41.293,60
3300 Tuet ja avustukset	5.678.378,89			4.020.974,29
3400 Muut toimintatuotot				
3410 Vuokratuotot	2.867,94			2.954,50
3500 Muut toimintatuotot	30,30			1.797,65
3400 Muut toimintatuotot	2.898,24			4.752,15
3000 TOIMINTATUOTOT	8.386.270,78			7.224.962,52
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4003 Maksetut palkat ja palkki	-3.622.212,06			-3.360.072,86
4004 Jaksotetut palkat ja palk	-93.477,86			-15.331,74
4010 Henkilöstökorvaukset	36.917,84			17.414,01
4002 Palkat ja palkkiot	-3.678.772,08			-3.357.990,59
4100 Henkilösivukulut				
4101 Eläkekulut	-673.125,75			-713.893,48
4150 Muut henkilösivukulut	-146.129,47			-146.880,38
4100 Henkilösivukulut	-819.255,22			-860.773,86
4001 Henkilöstökulut	-4.498.027,30			-4.218.764,45
4300 Palvelujen ostot				
4340 Palvelujen ostot	-3.494.168,47			-2.555.924,27
4300 Palvelujen ostot	-3.494.168,47			-2.555.924,27
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar				
4501 Ostot tilikauden aikana	-138.239,52			-52.818,32
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar	-138.239,52			-52.818,32
4800 Muut toimintakulut				
4801 Vuokrat	-200.916,55			-170.680,66
4800 Muut toimintakulut	-200.916,55			-170.680,66
4000 TOIMINTAKULUT	-8.331.351,84			-6.998.187,70
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	54.918,94			226.774,82
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6100 Muut rahoitustuotot	28,30			1,00
6200 Korkokulut	-3.714,66			-4.334,06
6300 Muut rahoituskulut	-5.011,25			-4.725,09
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-8.697,61			-9.058,15
6999 VUOSIKATE	46.221,33			217.716,67
8000 Satunnaiset tuotot ja kulut				
8100 Satunnaiset kulut				-0,03
8000 Satunnaiset tuotot ja kulut				-0,03
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	46.221,33			217.716,64

10.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

10.4.1 Tuloslaskelman liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot**Toimintatuotot**

	2018	2017
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 631 305,00	2 521 733,00
Muut varsinaisen toim. tuotot		636 209,48
Myyntituotot yhteensä	2 631 305,00	3 157 942,48
Maksutuotot		
Tuet ja avustukset		
Tuet ja avustukset valtiolta	2 576 159,14	229 948,41
Tuet ja avustukset EU:lta	2 422 200,75	3 043 103,18
Maakunnan kehittämisraha	-1,24	97 048,91
Muut tuet ja avustukset	680 020,24	650 843,79
Tuet ja avustukset yhteensä	5 678 378,89	4 020 944,29
Muut toimintatuotot		
Muut tuotot	76 586,89	46 045,75
Toimintatuotot yhteensä	8 386 270,78	7 224 932,52

Henkilöstökulut

	2018	2017
Rahapalkat	3 622 212	3 360 073
Jaksotetut palkat	93 478	15 332
Palkat yhteensä	3 715 690	3 375 405
Eläkekulut	673 126	713 893
Muut henkilösivukulut	146 129	146 880
Henkilöstökorvaukset	-36 918	-17 414
Henkilöstökulut yhteensä	4 498 027	4 218 764
Projektien osuus henkilöstökuluista.	2 681 072	2 452 337
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	86	67 hlöä

Johdon palkat ja palkkiot

	2018	2017
Johtoryhmän palkat	392 400	387 428
Eläke- ja henkilösivukulut	81 109	87 094
Yhteensä	473 509	474 522

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastuksesta vuonna 2018 on huolehtinut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Kolarctic ENPI CBC osalta tilintarkastuskuluihin on kirjattu osuus ohjelmien yhteisestä Audit Authority-tehtävästä

	KPMG OY	VM Controller	MUUT	YHTEENSÄ
Varsinainen toiminta	7 603			7 603
Tarkastuslautakunta	5 473			5 473
Hankkeet ja ohjelmat	12 188	22 500		34 688
YHTEENSÄ	25 264	22 500	0	47 764

Maksetut puolueverot 2018

Vasemmistoliiton Lapin piiri ry	1 222,00
Lapin Sosiaalidemokraattinen Piiri ry	941,00
Lapin Kokoomus	215,25
Keskustan Lapin piiri	2 065,00
Keskustan Peräpohjolan piiri ry	1 383,00
Perussuomalaisen Lapin piiri ry	69,50
Lapin Vihreät ry	94,50
YHTEENSÄ	5 990,25

Käytetyt kirjanpitoasiakirjat

Tasekirja	sidottuna
Pääkirja	ATK-tulosteena
Päiväkirja	"
Ostoreskontra	"
Palkanlaskenta	"

10.4.2 Taseen liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuntayhtymän suunnitelman mukaisten poistojen laskennassa noudatetaan kirjanpitolauslaskunnan kuntajaoston yleisohjetta. Poistojen perustana oleva käyttöomaisuus on määritelty kirjanpitolauslaskunnan 12.3 §:ssä. Käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevan oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa useampana kuin yhtenä tilikautena. Kuntajaosto on tarkentanut käsittelyä siten, että mukaan käyttöomaisuutta ovat tulon tuottamisen tarkoitukselta riippumatta hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannon tekijöinä useamman kuin yhden tilikauden.

Investointimenojen aktivointirajaksi on vahvistettu 10 000,00 €. Rajan alle jäävät hankkeet ja hankinnat kirjataan suoraan tilivuoden menoksi ja ylimenevät aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Poistomenetelmät ja poistajat ovat seuraavat:**AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

		Poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset		
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		
Koneet ja kalusto	Menojäännöspoisto 25 %	
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
---------------------	------------

Sijoitukset

Lapin liitto 31.12.2018

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET

1210 Muut osakkeet ja osuudet

1. Kiinteistö Oy <u>Vilhontalo</u> -nimisen yhtiön osakkeet	
N:ot 0012848-0014242	
N:ot 0019035-0023698	
N:ot 0027046-0027136	
N:ot 0028647-0028762	
Yhteensä 6 266 kpl yhtiön osakkeita	420 356,34

1215 Muut osakkeet ja osuudet

Lapin Informaatioteknologia Lapit Oy	2 000,00
--------------------------------------	----------

Muut osakkeet ja osuudet yhteensä	422 356,34 €
--	---------------------

Rovaniemellä 19.2.2019

Leena Mantere

Leena Mantere
taluspäällikkö

Oma pääoma

Lapin liitto 31.12.2018

OMA PÄÄOMA	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	447 151,21	447 151,21
Peruspääoma 31.12.	447 151,21	447 151,21
Kehittämisrahasto 1.1.	93 689,31	116 544,73
Kehittämisrahasto 31.12.	46 198,40	93 689,31
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	492 122,34	397 829,92
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	492 122,34	274 405,70
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	46 221,33	217 716,64
Oma pääoma 31.12.	1 031 693,28	962,86

Rovaniemellä 19.2.2019

*Leena Mantere*Leena Mantere
talouspäällikkö

Kehittämisrahasto

Tili	Tositte	Jnro	TI	Selitys	Debet
2020	Kehittämisrahasto			Alkusaldo	
29.01.2018	450125	00005	402	Pohjois-Karjalan maakunta	709,14
07.06.2018	050249	00001	020	Lapin liiton kehittämisraha:	4900,00
25.07.2018	602415	00002	600	12699 Ounasvaaran Hiihto	2500,00
31.10.2018	050541	00001	020	157, 1.1.-30.6.2018	6211,90
30.11.2018	050597	00001	020	159, 1.1.-30.9.2018	14385,96
30.11.2018	050598	00001	020	157, 1.7.-30.9.2018	6815,45
31.12.2018	050649	00001	020	Palautus k.p.577 Semantix	549,74
31.12.2018	050882	00001	020	157, 1.10.-31.12.2018	10172,07
31.12.2018	050883	00001	020	159, 1.10.-31.12.2018	2500,00
31.12.2018	050884	00002	020	135, 1.1.-31.12.2018	
31.12.2018	452311	00005	402	Pohjois-Karjalan maakunta	682,52
Tili	Yhteensä			Loppusaldo	49426,78
					0,00

Lapin liiton peruspääoma

LAPIN LIITON PERUSPÄÄOMA 447 151,21 €

Kunta	%-osuus	Osuus peruspääomasta €
Enontekiö	0,87 %	3 890,22 €
Inari	3,74 %	16 723,46 €
Kemi	14,05 %	62 824,75 €
Kemijärvi	4,83 %	21 597,40 €
Keminmaa	5,40 %	24 146,17 €
Kittilä	2,97 %	13 280,39 €
Kolari	1,84 %	8 227,58 €
Muonio	1,30 %	5 812,97 €
Pelkosenniemi	0,57 %	2 548,76 €
Pello	2,07 %	9 256,03 €
Posio	1,78 %	7 959,29 €
Ranua	1,73 %	7 735,72 €
Rovaniemi	32,37 %	144 742,85 €
Salla	2,01 %	8 987,74 €
Savukoski	0,74 %	3 308,92 €
Simo	1,99 %	8 898,31 €
Sodankylä	4,70 %	21 016,11 €
Tervola	1,69 %	7 556,86 €
Tornio	12,36 %	55 267,89 €
Utsjoki	0,73 %	3 264,20 €
Ylitornio	2,26 %	10 105,62 €
YHTEENSÄ	100,00 %	447 151,21 €

10.5 Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Maakuntahallitus esittää, että:

- tilikauden voitto 46 221, 33 € siirretään edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätilille

LAPIN LIITTO

Rovaniemellä 25.3.2019

LAPIN LIITON HALLITUS

Markus Lohi

Heikki Autto

Hilkka Halonen

Veijo Illikainen

Tanja Joonas

Antti Liikkanen

Sari Moisanen

Arja Mäkitalo

Pekka Pelttari

Juha Pikkarainen

Henri Ramberg

Anita Ruokamo

Martti Ruotsalainen

Timo Tolonen

Anne Tuovila

Tilinpäätösmerkintä

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Rovaniemellä . .2019

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Juha Väärälä
JHTT, KHT

10.6 Lapin liiton ja Lapin pelastuslaitoksen konsernitilinpäätös

Lapin liitto kuntayhtymä

TASE

31.12.2018

	Lapin liitto	Pelastuslaitos	Sisäiset	Yhteensä	31.12.2017
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	2 543,87		2 543,87	2 543,87
Aineelliset hyödykkeet	0,00	641 203,84		641 203,84	600 091,16
SIJOITUKSET					
Osakkeet ja osuudet	422 356,34			422 356,34	420 356,34
PYSYVÄT VASTAAVAT	422 356,34	643 747,71		1 066 104,05	1 022 991,37
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot	3 795 917,35	0,00		3 795 917,35	1 601 697,45
Muut toimeksiantojen varat	16 603 288,63	0,00		16 603 288,63	17 551 117,24
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	20 399 205,98	0,00		20 399 205,98	19 152 814,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
VAIHTO-OMAISUUS					
Valmiit tuotteet / tavarat					
VAIHTO-OMAISUUS					
SAAMISET					
Lainasaamiset					
Myyntisaamiset	59 290,96	152 179,71	35 356,71	176 113,96	125 283,90
Muut saamiset	2 532 819,84	897 645,16		3 430 465,00	2 977 025,93
Siirtosaamiset	34 080,72	117 473,12	197,34	151 356,50	239 285,79
SAAMISET	2 626 191,52	1 167 297,99	35 554,05	3 757 935,46	3 341 595,62
RAHOITUSOMAISUUS					
Rahoitusarvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	36 106,74	1 575 754,14		1 611 860,88	1 796 075,48
RAHOITUSOMAISUUS	36 106,74	1 575 754,14		1 611 860,88	1 796 075,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 662 298,26	2 743 052,13	35 554,05	5 369 796,34	5 137 671,10
VASTAAVAA	23 483 860,58	3 386 799,84	35 554,05	26 835 106,37	25 313 477,16

Lapin liitto

Pelastuslaitos

Sisäiset

Yhteensä

31.12.2017

VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
PERUSPÄÄOMA					
Peruspääoma	447 151,21			447 151,21	447 151,21
MUUT OMAT RAHASTOT					
Kehittämörahasto	46 198,40			46 198,40	93 689,31
Edellisten tilikausien ylijäämä	478 759,26	477 027,39		955 786,65	729 487,86
Oikaistu ed.tilikauden ylijäämää	13 363,08			13 363,08	0,00
Tilikauden ali-/ylijäämä	46 221,33	-123 184,75		-76 963,42	226 298,79
OMA PÄÄOMA	1 031 693,28	353 842,64		1 385 535,92	1 496 627,17
PAKOLLISET VARAUKSET					
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET					
Pakolliset varaukset		0,00		0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00		0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKS					
Investointivaraus		0,00		0,00	265 000,00
Poistoero		713 932,93		713 932,93	506 532,80
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKS		713 932,93		713 932,93	771 532,80
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
VALTION TOIMEKSIANNOT					
Valtion toimeksiannot	4 336 373,16	0,00		4 336 373,16	1 876 697,45
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Muut toimeksiantojen pääomat	16 063 010,26	0,00		16 063 010,26	17 551 163,28
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	20 399 383,42	0,00		20 399 383,42	19 427 860,73
VIERAS PÄÄOMA					
PITKÄAIKAINEN					
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA					
Kotimaisilta pankeilta				0,00	0,00
PITKÄAIKAINEN	0,00	0,00		0,00	0,00
LYHYTAIKAINEN					
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	844 913,93	0,00		844 913,93	574 887,26
Saadut ennakot	32 608,61	0,00		32 608,61	43 667,95
Saadut ennakot jäsenkunnilta		186 957,73		186 957,73	103 003,73
Ostovelat	613 257,58	540 614,66	35 356,71	1 118 515,53	1 003 418,35
Muut velat	106 197,93	0,00		106 197,93	66 028,94
Siirtovelat	455 805,83	1 591 451,88	197,34	2 047 060,37	1 826 450,23
LYHYTAIKAINEN	2 052 783,88	2 319 024,27	35 554,05	4 336 254,10	3 617 456,46
VIERAS PÄÄOMA	2 052 783,88	2 319 024,27	35 554,05	4 336 254,10	3 617 456,46
VASTATTAVAA	23 483 860,58	3 386 799,84	35 554,05	26 835 106,37	25 313 477,16

RAHOITUSLASKELMA 1.1.-31.12.2018

	2018	2018	2018	2018-2017	2017
	Lapin liitto	Pelastuslaitos	yhteensä	Muutos	yhteensä
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA			-	-	
Vuosikate	46 221,33	-16 357,30	29 864,03	-557 729,73	587 593,76
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	13 901,66	13 901,66	-22 056,98	35 958,64
TOIMINNAN RAHAVIRTA	46 221,33	-30 258,96	15 962,37	-579 786,71	564 998,17
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot		-1 265 131,48	-1 265 131,48	58 040,18	-1 323 171,66
Rahoitusosuudet investointeihin		1 026 868,09	1 026 868,09	-75 139,99	1 102 008,08
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden.	-2 000,00	46 625,05	44 625,05	-8 672,30	53 297,35
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 000,00	-191 638,34	-193 638,34	-25 772,11	-167 866,23
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	44 221,33	-221 897,30	-177 675,97	-574 807,91	397 131,94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	844 913,93	0,00	844 913,93	270 026,67	574 887,26
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-585 946,60	0,00	-585 946,60	102 972,46	-688 919,06
Lainakannan muutokset	258 967,33	0,00	258 967,33	372 999,13	-114 031,80
Oman pääoman muutokset	-47 490,91	0,00	-47 490,91	-70 346,33	-22 855,42
Muut maksuvalmiuden muutokset				0,00	
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-274 868,60	0,00	-274 868,60	-40 529,85	234 338,75
Vaihto-omaisuuden muutos		0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisten muutos	-443 983,17	5 699,84	-438 283,33	65 544,90	-503 828,23
Korottomien velkojen muutos	475 828,08	19 308,80	495 136,88	461 822,48	33 314,40
Muut maksuvalmiuden muutokset	-243 023,69	25 008,64	-218 015,05	18 160,03	-236 175,08
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-31 547,27	25 008,64	-6 538,63	807 650,36	-373 062,30
RAHAVAROJEN MUUTOS	12 674,06	-196 888,66	-184 214,60	-208 284,24	24 069,64
Kassavarat					
31.12.	36 106,74	1 575 754,14	1 611 860,88	-184 214,60	1 796 075,48
Kassavarat 1.1.	23 432,68	1 772 642,80	1 796 075,48	24 069,64	1 772 005,84
Rahavarojen muutos	12 674,06	-196 888,66	-184 214,60	-208 284,24	24 069,64

LIITTEET

Lapin liiton työryhmät ja edustukset muissa työryhmissä 2018

Lapin liiton valtuusto 2017-2019

Lapin liiton valtuusto

Valtuuston puheenjohtaja	Aki Nevalainen
Valtuuston 1. varapuheenjohtaja	Tommi Lepojärvi
Valtuuston 2. varapuheenjohtaja	Johanna Ojala-Niemelä

<u>Kunta</u>	<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Enontekiö	Sari Keskitalo	Seppo Alatörmänen
Inari	Jari Huotari Maire Puikko	Anu Avaskari Anna Roos
Kemi	Sari Auvinen Sari Ekorre-Nummikari Jukka Ikäläinen Raimo Keskikallio Mikko Koivulehto Marja-Leena Laitinen Harri Tauriainen	Teija Jestilä Anneli Mikkonen Heikki Härkönen Ritva Sonntag Pasi Määttä Marko Leskio Heidi Kärki
Kemijärvi	Juhana Kelloniemi Mauno Kerkelä Jukka Kortelainen	Kyösti Sipovaara Anita Ruokamo Riitta Savukoski
Keminmaa	Juhani Hiltunen Rauli Koskela Tommi Lepojärvi	Helena Halttu Annika Keskitalo-Hildén Sirpa Uusitalo
Kittilä	Aki Nevalainen Pekka Rajala	Paula Nevalainen Merja Korva
Kolari	Reijo Kontinen Jarmo Kylmämaa	Esa Nordberg Helena Kaikkonen-Tiensuu
Muonio	Sakari Silén	Anneli Kuortti
Pelkosenniemi	Jani Jaakkola	Tero Luoma-aho
Pello	Simo Keränen Antti Mäkituomas	Tanja Matinlompola Kaisu Laitamaa
Posio	Olavi Lehtiniemi	Heikki Maaninka
Ranua	Kaisa Illikainen Ulla Ilvesluoto	Keijo Ruonala Hannu Kuukasjärvi
Rovaniemi	Hilpi Ahola	Susanna Junttila

	Kalervo Björkbacka Kaisu Huhtalo Juhani Juuruspolvi Miikka Keränen Pertti Lakkala Antti Liikkanen Sanna Luoma Raimo Miettunen Maria-Riitta Mällinen Johanna Ojala-Niemelä Tiina Outila	Timo Tolonen Anitta Ylitörmänen Mika Kansanniva Anna Suomalainen Sakke Rantala Mikkel Näkkäljärvi Matti Henttunen Riitta-Maija Hokkanen Eemeli Kajula Marjo Rundgren Jaakko Portti 13.5.2018 asti Vesa Puuronen 14.5.2018 alkaen Matti Pöykkö Aatos Nätyнки
	Hannu Ovaskainen Esko-Juhani Tennilä 13.5.2018 asti Jaakko Portti 14.5.2018 alkaen Sara Tuisku	Päivi Alaoja
Salla	Elina Jokela Raija Ämmälä	Tuula Pennanen Marita Leskinen
Savukoski	Jouko Savukoski	Ilkka Leppäjärvi
Simo	Lauri Vakkala	Helena Hamari
Sodankylä	Pekka Heikkinen Arja Mäkitalo Janni Ranttila	Markku Lehtinen Mikko Pyhäjärvi Juha Karppinen
Tervola	Marja-Liisa Vaara	Eero Ylimartimo
Tornio	Kaisa Juuso Toni Keränen Outi Keinänen Helena Kristo Satu Marin Kosti Ollila Olli Rainio	Jani Svenn Ilkka Kapraali Sari Juntura Marja-Liisa Husa Raija Lummi Janne Olsen Juha Berg
Utsjoki	Marjatta Kordelin	Veikko Porsanger
Ylitornio	Reeta Laitinen Vuokko Vakkuri	Markku Kangas Tommi Knuuti

Lapin liiton hallitus

Hallituksen puheenjohtaja
Markus Lohi

varajäsen Liisa Ansala

Hallituksen varapuheenjohtaja
Heikki Autto

varajäsen Juha Niemelä

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Hilkka Halonen	Hanna Hukkanen
Tanja Joona	Antti Mäkituomas
Veijo Illikainen	Ulla Ilvesluoto
Markus Korjonen 25.11.2018 asti	Esa Nordberg
Henri Ramberg 26.11.2018 alkaen	
Antti Liikkanen	Antti Väänänen
Sari Moisanen	Olavi Parkkila
Arja Mäkitalo	Mikko Pyhäjärvi
Pekka Pelttari	Kirsti Aho
Juha Pikkarainen	Anni Ahlakorpi
Anita Ruokamo	Veli Erkki Heikkilä
Martti Ruotsalainen	Marja-Liisa Vaara
Timo Tolonen	Tarmo Salonen
Anne Tuovila	Raija Lummi

Saamelaiskäräjien edustaja

Magreta Sara	Petra Magga-Vars
--------------	------------------

Hallituksen työvaliokunta: Markus Lohi, Heikki Autto, Hilkka Halonen, Markus Korjonen ja Timo Tolonen

TarkastuslautakuntaVarsinainen jäsen

Mauno Kerkelä (pj)
 Janni Salmela (vpj)
 Pirkka Aalto
 Satu Honkonen
 Marja-Liisa Husa
 Marja-Leena Laitinen
 Pentti Lakkala
 Pekka Nyman

Varajäsen

Olavi Lehtiniemi
 Sari Ekorre-Nummikari
 Outi Kurkela
 Hilkka Värn
 Sirpa Uusitalo
 Kari Kilpimaa
 Ismo Manninen
 Jorma Kuistio

Tilintarkastaja

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja vastuullinen tilintarkastaja JHTT, KHT Juha Väärälä

Liiton edustajat yhteistyöorganisaatioissa:

- Barentsin alueneuvosto: maakuntajohtaja Mika Riipi, varajäsen yhteysjohtaja Maiju Hyry
- Barentsin aluekomitea: hallintojohtaja Raimo Holster, varajäsen kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl
- Lappi –Murmansk –työryhmä: maakuntajohtaja Mika Riipi ja hallituksen jäsen Anita Ruokamo
- Pohjoiskalotinneuvosto
- valtuuston 1. vpj Tommi Lepojärvi, varalle hallituksen jäsen Anne Tuovila (Lapin liitto)
- Tornion kaupunginjohtaja Timo Nousiainen (kuntien edustaja)

Lapin liiton työryhmät ja liiton edustukset muissa työryhmissä 2017

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan ohjausryhmä (31.12.2017)

Taho	Jäsen	Varajäsen
Kemijärven kaupunki	Arto Ojala (vara pj.)	Aulikki Imporanta
Kemijärven kaupunki	Heikki Nivala	Juha Pikkarainen
Pelkosenniemen kunta	Pertti Severinkangas	Satu Kantola
Pelkosenniemen kunta	Annika Kostamo	Tero Luoma-aho
Posion kunta	Martti Varanka	Olavi Lehtiniemi
Posion kunta	Toini Määttä	Eila Seppänen
Ranuan kunta	Veli Saarijärvi	Risto Niemelä
Ranuan kunta	Veijo Illikainen	Pasi Luokkanen
Rovaniemen kaupunki	Esko Lotvonen (pj.)	Martti Anttila
Rovaniemen kaupunki	Sakari Trög	Maarit Airaksinen
Sallan kunta	Raija Ämmälä	Pertti Aska
Sallan kunta	Erkki Parkkinen	Olli Aatsinki
Savukosken kunta	Antti Mulari	Tuula Boman
Savukosken kunta	Ritva Hannuniemi-Pulskka	Jouni Halonen
Itä-Lapin kuntayhtymä	Sonja Aatsinki	
Rovaniemen Kehitys Oy	Heikki Kontiosalo	
Lapin ELY / liikenne- ja infrastruktuuri	Jaakko Ylinampa	Ulla Alapeteri
Lapin ELY / elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri	Päivi Kainulainen	
Lapin ELY / ympäristö ja luonnonvarat	Timo Jokelainen	Kaija Pekkala
Liikennevirasto	Seppo Serola	
Suomen metsäkeskus Lappi	Ulla Huusko	Arto Sorri
Metsähallitus	Lauri Karvonen	Liinu Torvi
Paliskuntain yhdistys	Marja Anttonen	Anna-Leena Jänkälä
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	Samuli Kokkonen	Juha Savukoski
Lapin kauppakamari	Taija Jurmu	Timo Rautajoki
Lapin yrittäjät ry	Esa Auer	Riitta Pesonen
Matkailuyrittäjien edustaja	Miia Porkkala	Anu Summanen

Asiantuntijajäsenet

- Kemijärvi; Tapio Pöyliö
- Pelkosenniemi; Panu Leinonen
- Posio; Kari Laurila
- Rovaniemi; Tarja Outila, Markku Pyhäjärvi
- Salla; Erkki Yrjänheikki
- Savukoski; Jarmo Ahtinen

Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 ohjausryhmä (31.12.2017)

Taho	Jäsen	Varajäsen
Inarin kunta	Jari Huotari (1. vara pj.)	Anu Avaskari
Inarin kunta	Timo Väisänen	Kari Tammela
Inarin kunta	Miia Kärnä	Toini Sanila
Inarin kunta	Toni K. Laine	Pentti Tarvainen
Sodankylän kunta	Juha Karppinen	Martti Kumpulainen
Sodankylän kunta	Mikko Pyhäjärvi	Hanna Riipi
Sodankylän kunta	Arja Mäkitalo (pj.)	Pertti Tervo
Sodankylän kunta	Viljo Pesonen	
Utsjoen kunta	Mika Aikio	Marjatta Kordelin
Utsjoen kunta	Ilmari Tapiola (2. vara pj.)	Henry Valle
Utsjoen kunta	Maija Länsman	Maritta Lukkari
Utsjoen kunta	Vuokko Tieva-Niittyvuopio	Eeva-Maarit Aikio
Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä	Timo Lohi	Anne Tuovila
Saamelaiskäräjät	Heikki Paltto	Kalle Varis
Lapin Ely-keskus (E-vastuualue)	Päivi Kainulainen	Heino Vasara
Lapin Ely-keskus (L-vastuualue)	Jaakko Ylinampa	Juha Tapio
Lapin Ely-keskus (Y-vastuualue)	Kaija Pekkala	Leena Ruokanen
Liikennevirasto	Reija Viinanen	Anni Rimpiläinen
Suomen metsäkeskus Lappi	Ulla Huusko	Arto Sorri
Metsähallitus	Jyrki Tolonen	Kirsi-Marja Korhonen
Paliskuntain yhdistys	Marja Anttonen	Anne Ollila
MTK ry	Samuli Kokkonen	Juha Ukkola
Lapin kauppakamari	Timo Rautajoki	Elsi Malkki
Lapin yrittäjät	Raimo Hekkanen	Tuula Katajamaa
Matkailupuolen edustus	Marjo Harjula	Tarja Manninen
Asiantuntijajäsenet		
Inarin kunta	Arto Leppälä	
Sodankylän kunta	Ari Pesonen	
Utsjoen kunta	Markku Porsanger	

Muut Lapin liiton edustukset:**Hallituksen asettamat:**Barentsin alueneuvosto

Maakuntajohtaja Mika Riipi, varalla yhteysjohtaja Maiju Hyry

Barentsin aluekomitea

Hallintojohtaja Raimo Holster, varalla kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Ivalojoen vesistöalueen

tulvaryhmä Janne Seurujärvi, pj.

Järjestöneuvottelukunta

Hallituksen jäsen Hilikka Halonen, pj, hallituksen jäsen Raija Lummi, vpj, kehittämisspäällikkö Ritva Kauhanen

Kemijoen vesistöalueen tulvaryhmä

Hannes Manninen, pj./yhteysjohtaja Maiju Hyry (asiantuntija-sihtööri)

Lapin maakunnan hyvinvoinnin seurantaryhmä

Hallituksen jäsen Anita Ruokamo, pj, Antti Liikkanen, vpj, kehittämisspäällikkö Ritva Kauhanen

Lapin liikennejärjestelmätyöryhmä

Veikko Virtanen, pj, varalla hallituksen jäsen Sari Moisanen, suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, maakuntainsinööri Juha Piisilä

Lappi – Murmansk työryhmä

Maakuntajohtaja Mika Riipi, hallituksen jäsen Anita Ruokamo

Metsähallituksen alueellinen neuvottelukunta

Yhteysjohtaja Maiju Hyry

Pohjoiskalotin neuvosto

Valtuuston 1. vpj Tommi Lepojärvi, varalla hallituksen jäsen Anne Tuovila

Kestävää kasvua ja työtä 2010-2020- Suomen rakennerahasto-ohjelman seurantakomitea

Maakuntajohtaja Mika Riipi ja kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Kolarctic CBC 2014-2020- ohjelman seurantakomitea

Hallituksen jäsen Hilikka Hakonen, varajäsen Markus Korjonen

Interreg VA Pohjoinen ohjelman seurantakomitea

Hallituksen jäsen Tanja Joonas, varajäsen Pekka Heikkinen

Pohjois-Suomen neuvottelukunta

Valtuuston pj. Aki Nevalainen, hallituksen pj. Markus Lohi, valtuuston 1. vpj. Tommi Lepojärvi, valtuuston 2. vpj. Johanna Ojala-Nimelä, hallituksen vpj. Heikki Autto, maakuntajohtaja Mika Riipi

Muut edustukset:

Barentsin alueellinen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä BRWGTL

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, projektipäällikkö Jarkko Rantala

Fennoskandian vihreän vyöhykkeen kansallinen ja alueellinen työryhmä

Aluesuunnittelija Olli Rönkä, varalla Ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Helsingin yliopiston Kilpisjärven tutkimusaseman neuvottelukunta

Maakuntajohtaja Mika Riipi

Helsingin yliopiston Itä-Lapin yhteistyöryhmä (Värriön tutkimusasema)

Maakuntajohtaja Mika Riipi, varalla suunnittelujohtaja Riitta Lönnström

Interreg VA Pohjoinen ohjelman hallintokomitea

Kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl, varalla hallintojohtaja Raimo Holster

Itä- ja Pohjois-Suomen Bryssel –toimisto

ohjausryhmä: Maakuntajohtaja Mika Riipi

työvaliokunta: kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Joint working group on tourism (Barents yhteistyö)

Matkailuasiantuntija Satu Luuro

Kiinteistö Oy Vilhontalon hallitus

Vt. hallintojohtaja Raimo Holster, varalla maakuntainsinööri Juha Piisilä

Nopea laajakaista yhteyshenkilöt (LVM)

Kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Lapin Ely-keskuksen neuvottelukunta

Maakuntajohtaja Mika Riipi, yhteysjohtaja Maiju Hyry

Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskuksen johtoryhmä

Yhteysjohtaja Maiju Hyry, pj.

Lapin korkeakoulukonsernin neuvottelukunta

Maakuntajohtaja Mika Riipi, varalla yhteysjohtaja Maiju Hyry

Lapin kulttuuriympäristön yhteistoimintaryhmä

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, varalla ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Lapin maahanmuuttotoimikunta

Ohjelmapäällikkö Mervi Nikander, kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Lapin metsäneuvosto

Yhteysjohtaja Maiju Hyry, varalla maakuntainsinööri Juha Piisilä

Lapin rakennusperinneyhdistys

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Lapin vesienhoidon yhteistyöryhmä

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, varalla maakuntainsinööri Juha Piisilä

Maakuntien pitkän aikavälin koulutustarve-ennakointi yhteyshenkilöt

(OKM, TEM) Kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Pohjoiskalotin neuvoston valmisteluvaliokunta

Hallintojohtaja Raimo Holster, varalla kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Pohjoiskalotin rajaneuvonnan ohjausryhmä

Hallintojohtaja Raimo Holster

Pohjoisen Periferia ja Arktis ohjelman kansallinen arviointiryhmä

Kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Kestävää kasvua ja työtä 2010-2020- Suomen rakennerahasto-ohjelman sihteeristö

Kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Pohjois-Suomen kulttuuriympäristön yhteistyöryhmä

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, varalla ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, varalla maakuntainsinööri Juha Piisilä

Pohjois-Suomen strategian ohjausryhmä

Yhteysjohtaja Maiju Hyry, kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Pohjois-Suomen rakennerahasto-ohjelman koordinaatiotyöryhmä

Kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl, kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Rakennerahastojen viestintäverkosto (TEM)

Aluekehityskoordinaattori Sanna Joki

NSPA-ohjausryhmä

Kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Päätätöryhmä

Maakuntainsinööri Juha Piisilä, varalla suunnittelujohtaja Riitta Lönnström

Rovajärven yhteistyöryhmä

Makuntainsinööri Juha Piisilä, vara suunnittelujohtaja Riitta Lönnström

SOVA yhteyshenkilöverkosto

Strategiapäällikkö Mervi Nikander, varalla ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Tulvariskien hallinnan koordinaatiotyöryhmä (MMM)

Yhteysjohtaja Maiju Hyry

Vastuullisen kaivostoiminnan valmisteluryhmä, Sitra

Yhteysjohtaja Maiju Hyry, varalla maakuntajohtaja Mika Riipi

Elinikäisen oppimisen johtoryhmä, Lapin Ely-keskus

Kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Lapin liiton hallituksen antamat lausunnot ja kannanotot 1.1.-31.12.2018

- Kannanotto Lapin liikenneväylien runkoverkosta
- Lausunto Lapin keskussairaalan laajennusinvestointia koskevaan poikkeuslupahakemukseen
- Lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2019-2022
- Lausunto saamelaiskäräjälakitoimikunnan esityksestä saamelaiskäräjälain muuttamiseksi
- Lausunto runkoverkkoasetusluonnoksesta
- Kannanotto Postin hinnankorotuksiin

Toimiston antamat lausunnot 1.1.-31.12.2018

- Kittilän Akanvuoma/Taivaanvalkeat ranta-asemakaavaehdotuksesta Kittilän kunnanhallitukselle 8.1.
- Pyhätunturin matkailukeskuksen Kanervikkokadun asemakaavaehdotuksesta Pelkosenniemen kunnalle 8.1.
- Hevosselän tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksesta Tervolan kunnanhallitukselle 10.1.
- Napapiirin asemakaavan muutos- ja täydennysehdotuksesta Rovaniemen kaupungille 10.1.
- Etelä-Varangin kunnassa suunnitellun satama-alueen runkoverkostotermiini ja E6 liittymän YVA-menettely ympäristöministeriölle 15.1.
- Simon Maksniemen asemakaavan muutoksesta ja laajennuksesta (korttelit 57-59 ja vt 4 tarkistukset), ehdotusvaihe Simon kunnalle 26.1.
- Patokankaan asemakaavaehdotuksesta Kemijärven kaupungille 26.1.
- Suurikuusikon kaivospiirin laajentamisesta Tukesille 1.2.
- Keminmaan Pörhölänputaan palvelualueen asemakaavan muutosluonnoksesta Keminmaan kunnanhallitukselle 5.2.
- 110 kV voimajohtohankkeesta Ivalo-Saariselkä TLT-Building Oy:lle 12.2.
- Pudasjärvi-Ranua 110kV voimajohtohankkeesta Caruna Oy:lle 15.2.
- Merenhoitosuunnitelman kuulemisasiakirja ”Suomen meriympäristön tila 2018” ympäristöministeriölle 15.2.
- Vt4 parantamisesta keskikaiteelliseksi ohituskaistatieksi välillä Viantiejoki-Maksniemi, Simo Lapin ELY-keskukselle 16.2.
- liikennealan virastouudistuksesta liikenne- ja viestintäministeriölle 16.2.
- YVA-menettelyn soveltamisesta koskien Liikenneviraston Kemin Ajoksen 12 metrin väylän syventämishanketta Lapin ELY-keskukselle 27.2.
- Kuusamon Maaningan tuulivoimahankkeen 110 kilovoltin sähkönsiirto johdon YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta suunnitelman muutoksen vuoksi Lapin ELY-keskukselle 27.2.
- maantielaista liikenne- ja viestintäministeriölle 2.3.
- AA Sakatti Mining Oy:n Sakatin monimetalliesiintymän kaivoshankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Lapin ELY-keskukselle 12.3.
- Lapin ELY-keskukselle pohjavesialueiden luokitusmuutoksesta 12.3.
 - Utsjoen kunnassa
 - Pellon kunnassa
 - Tornion kaupungissa
 - Inarin kunnassa
 - Tervolan kunnassa
 - Ylitornion kunnassa
- laajakaistolain muutoksesta annettu yhteislausunto 9.3.
- esittävän taiteen ja museoiden valtionrahoituksen uudistaminen opetus- ja kulttuuriministeriölle 13.3.
- pohjavesialueiden luokitusmuutoksesta Rovaniemen kaupungissa Lapin ELY-keskukselle 14.3.

- luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta, laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi Ympäristöministeriölle 15.3.
- Inarin kirkonkylän asemakaavan muutosehdotuksesta koskien kortteleita 79 ja 80, sekä niihin liittyviä lähivirkistys-, uimaranta- ja suojaviheralueita Inarin kunnan tekniselle lautakunnalle 26.3.
- Nivankylä-Ylikylä osayleiskaavaehdotuksesta Rovaniemen kaupungille 4.4.
- Oloksen asemakaavan muutoksesta ja laajennuksesta, ehdotusvaihe Muonion kunnalle 9.4.
- Suomen matkailukeskuksen asemakaavan laajennusluonnoksesta Kemijärven kaupungille 16.4.
- Simon Karsikkoniemen osayleiskaavaehdotuksesta Simon kunnalle 16.4.
- hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi HE 14/2018 vp, hallintovaliokunnalle 19.4.
- Hannukaisen kaivosteollisuusalueen ja Rautuvaaran teollisuusalueen asemakaavaehdotuksista Kolarin kunnanhallitukselle 20.4.
- Hannukaisen kaivosalueen osayleiskaavaehdotuksesta Kolarin kunnanhallitukselle 20.4.
- luonnoksista kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmää koskevista lain ja valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi maa- ja metsätalousministeriölle 24.4.
- Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kannanotto valtioneuvoston jäsenille 25.4.
- Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kannanotto kriisinhallintakeskuksen säilyttämiseksi Kuopiossa sisäministeri Kai Mykkäselle 25.4.
- vaiheyleiskaavaehdotuksesta koskien autopaikkamitoitusta Rovaniemen kaupungin alueella Rovaniemen kaupunginhallitukselle 25.4.
- Ranuan kirkonkylän osayleiskaavaluonnoksesta Ranuan kunnalle 26.4.
- Kaksilauttasen Kultaojan osayleiskaavamuutosluonnoksesta Sodankylän kunnalle 26.4.
- Tervola-Varejoen osayleiskaavan muutosehdotuksesta koskien Kaisajoki-Korpelan aluetta Tervolan kunnanhallitukselle 3.5.
- Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kannanotto Eviran ohjeluonnokseen 18219/7 maa- ja metsätalousministeriölle 4.5.
- Sallan kunnan rakennusjärjestysehdotuksesta Sallan kunnalle 3.5.
- Portinniskan ranta-asemakaavaehdotuksesta Kemijärven kaupungille 7.5.
- maakuntien viitearkkitehtuuri valtiovarainministeriölle 3.4.
- ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta koskien YVA-menettelyä edellyttävien hankkeiden luetteloa ympäristöministeriölle 16.5.
- hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi hallintovaliokunnan kokoukseen 22.5.
- hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi liikenne- ja viestintävaliokunnalle 31.5.
- Mika Riipi eduskunnan talousvaliokunnan kuulemistilaisuudessa 30.5., E 29/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje eduskunnalle komission tiedonannosta sekä ehdotuksista vuosia 2021-2027 koskevaksi Euroopan unionin monivuotiseksi rahoituskehikseksi
- Valtatien 21 parantamisesta Martimojoen sillan kohdalla Lapin ELY-keskukselle 1.6.
- Ristimaan kaivospiirin laajentamisesta Tukesille 1.6.
- Mika Riipi eduskunnan talousvaliokunnan kuulemistilaisuudessa 30.5., E 29/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje eduskunnalle komission tiedonannosta sekä ehdotuksista vuosia 2021-2027 koskevaksi Euroopan unionin monivuotiseksi rahoituskehikseksi
- Valtatien 21 parantamisesta Martimojoen sillan kohdalla Lapin ELY-keskukselle 1.6.
- Ristimaan kaivospiirin laajentamisesta Tukesille 1.6.
- vesienhoidon keskeiset kysymykset ja työohjelmat Kemijoen-, Tornionjoen- ja Tenon-Näätämojoen-Paatsjoen vesienhoitoalueilla Lapin ELY-keskukselle 11.6.
- liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta vuosille 2019-2022 Lapin AVI:lle 11.6.

- Lappi kannattaa liikennepalvelulakiin poikkeusta matkailuelinkeinon kuljetuksille liikenne- ja viestintäministeriölle 19.6.
- LVM/147/03/2018 Laki liikenteen palveluista 19.6.2018
- kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistamisesta opetus- ja kulttuuriministeriölle 21.6.
- digitaalisen infrastruktuurin strategiasta LVM:lle 26.6.
- Tenojokilaakson rantayleiskaavat / Utsjoen osa-alueen osayleiskaavan ehdotuksesta Utsjoen kunnalle 25.6
- Hallituksen esitykseksi laiksi verontilityslain 5 a ja 13 §:n muuttamisesta (VM070:00/2018) valtiovarainministeriölle 29.6.2018.
- ehdotus Lapin merkittäviksi tulvariskialueiksi sekä tulvaristien hallintasuunnitelmaiden ja ympäristöselostuksen valmistelu 5.7.
- Soutajankorven asemakaavaluonnoksesta Pelkosenniemen kunnalle 1.8.2018.
- Saamelaiskäräjälakitoimikunnan esityksestä saamelaiskäräjälain muuttamiseksi oikeusministeriölle 7.8.2018.
- Sallan kirkonkylän asemakaavamuutosehdotuksesta koskien kortteleita 112-114, 116 ja 119 Sallan kunnalle 8.8.2018.
- luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi sekä laeiksi eräiden rekisterihallintoa koskevien lakien muuttamisesta (VM/1143/03.01.00/2018) valtiovarainministeriölle 10.8.
- YVA-menettelyn soveltamisesta Yara Suomi Oy:n Soklin kaivoksen Sokli-Kemijärvi väliseen maanteitse tapahtuvaan rikasteliikenteeseen Lapin ELY-keskukselle 15.8.
- Lapin liiton, Lapin kauppakamarin, Lapin matkailuelinkeinon liiton ja Enontekiön kunnan yhteinen kannanotto liittyen lentoliikenteeseen 16.8.
- luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamisesta ympäristöministeriölle 28.8.
- Maaningan tuulivoimapuisto – Jumisko 110 kV voimajohdon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Lapin ELY-keskukselle 24.8.
- Maaningan tuulivoimapuisto – Jumisko 110 kV voimajohdon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Lapin ELY-keskukselle 24.8.
- komission ehdotuksesta Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2019 maa- ja metsätalousministeriölle 12.9.
- Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta 19.9.2018
- Levin teollisuusalueen asemakaava luonnoksesta Kittilän kunnan hallitukselle 20.9.2018
- Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kumppanuussopimuksen rahastojen ja Euroopan globalisaatorahaston sääntelystä sekä koheesipolitiikan uudistamisesta ohjelmakaudelle 2021–2027 annetuista komission ehdotuksista 27.9.2018 annettu Valtiovarainvaliokunnalle Eduskuntaan.
- U/78/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kumppanuussopimuksen rahastojen ja Euroopan globalisaatorahaston sääntelystä sekä koheesipolitiikan uudistamisesta ohjelmakaudelle 2021-2027 annetuista komission ehdotuksista (koheesipolitiikan asetuspaketti) eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle, talousvaliokunnalle ja hallintovaliokunnalle 10.10.
- Rahajärven ranta-asemakaavan muutosehdotuksesta Inarin kunnalle 22.10.
- Agnico Eagle Finland Oy:n kaivosalueen lunastuslupahakemuksesta työ- ja elinkeinoministeriölle 22.10.
- Simoniemen osayleiskaavan muutos- ja laajennusehdotuksesta Simon kunnalle 22.10.
- alueellisen junaliikenteen järjestämisen pilottihanke sekä osto- ja velvoiteliikenteen kehittäminen 2020 – 2022 liikenne- ja viestintäministeriölle 22.10.
- luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maakuntien tieto- ja viestintätekniisten palvelujen valtakunnallisen palvelukeskuksen tehtävistä ja käyttövelvoitteen piiriin kuuluvista palveluista VM:lle 26.10.
- hallituksen esitysluonnoksesta kalastuslain muuttamiseksi maa- ja metsätalousministeriölle 5.11.
- Fingridin Pyhänselkä-Keminmaa voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 14.11.

- Sallatunturin asemakaavan korttelien 35-39 ja 153 muutoksesta valmisteluvaiheessa Sallan kunnalle 26.11.
- Tenonlaakson maisemanhoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta Lapin ELY-keskukselle 26.11.
- eräistä kaupallista kalastusta koskevista asetusehdotuksista, maa- ja metsätalousministeriölle 30.11.
- asiantuntija-arvio valtioneuvoston kirjelmistä:
 - U 45/2018 vp rahoituskehysasetus ja omat varat
 - E 29/2018 vp rahoituskehysneuvottelukysymysten kokonaisuudesta
 - U 78/2018 vp koheesiopolitiikan uudistamisesta
 - U 70/2018 vp "Horisontti Eurooppa", ITRE ja Avaruusohjelmat
 - U 74/2018 vp Verkkojen Eurooppa –välineSuurelle valiokunnalle ja eduskunnalle 30.11.
- Itämeren hyljekannan kasvu uhka vaelluskalakannoille – Perämeren alueen vaelluskala-asioiden parissa toimivien organisaatioiden yhteinen lausunto päivitettävään Itämeren hyljekantojen hoitosuunnitelmaan Suomen riistakeskukselle ja maa- ja metsätalousministeriölle 11.12.
- meripolitiikan linjausluonnoksista Vnk:lle 9.11.2018
- Joutsijärven entisen kunnalliskodin suojeluesityksestä Lapin ELY-keskukselle 10.12.
- Immeljärven pohjoispuolen asemakaavaehdotuksesta Kittilän kunnanhallitukselle 10.12.
- ahmakiintiöasetuksesta metsästysvuodelle 2018-2019 maa- ja metsätalousministeriölle 20.12.
- Äkäslompolon korttelin 17 rakennuspaikkojen 8 ja 14 asemakaavaluonnoksesta Kolarin kunnanhallitukselle 20.12.
- Kemin kaupungin 1. kaupunginosan Sauvosaaren, korttelin 140 tonttia 7 koskevasta asemakaava-muutosehdotuksesta Tekniselle lautakunnalle, Kemi 20.12.
- Levin lounaisrinteen korttelin 965 asemakaavan muutosluonnoksesta Kittilän kunnanhallitukselle 20.12.
- Vapo Oy:n Makkara-aavan turvetuotantoalueen YVA-selostuksesta Lapin ELY-keskukselle 21.12.